

BIULETYN MIESIĘCZNY

NR 10 (272)

ISSN 0867-8545

ANALIZY

RYNEK

TENDENCJE

ROLNY

OCENY

PAŹDZIERNIK 2013

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

KONKURENCYJNOŚĆ POLSKIEJ GOSPODARKI
ŻYWNOŚCIOWEJ W WARUNKACH GLOBALIZACJI
I INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

PAŹDZIERNIK 2013

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Marcin Krzemiński	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
	Magdalea Bodył	
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Grażyna Stępka	25
	Tomasz Smoleński	
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka	34
	Irena Strojewska	
8. Rynek mleka	Jadwiga Seremak-Bulge	43
	Teresa Zdziarska	
9. Rynek wołowiny	Danuta Rycombel	48
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski	51
	Danuta Zawadzka	
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
	Paweł Wyrzykowski	
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski	77
	Arkadiusz Zalewski	

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka,
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: 22 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
tel.: 22 505 46 66, faks: 22 827 19 60
Druk: EXPOL Włocławek
Nakład: 267 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

1. We wrześniu rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej nie zmieniły się w porównaniu z poprzednim miesiącem. Były jednak lepsze niż przed rokiem o tej porze i lepsze niż w poprzednich pięciu miesiącach. Wyrównany wskaźnik koniunktury rolniczej utrzymał się na poziomie 100,9 punktu i był o 0,3 pkt. proc. wyższy niż we wrześniu 2012 r. Wpłynęła na to wyłącznie poprawa wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu (o 0,4 pkt. proc.). Natomiast wyrównany wskaźnik nożyc cen pogorszył się o 0,3 pkt. proc. do 100,5 punktu, mimo obniżenia wyrównanego wskaźnika zmian cen detalicznych środków produkcji o 0,1 pkt. proc. Głęboki spadek cen zbóż jaki nastąpił w sierpniu spowodował, że bieżący wskaźnik zmian cen koszyka skupu spadł o 4 pkt. proc. do 97,9 punktu, mimo wzrostu cen skupu żywności wieprzowej (o 3%), mleka (o 2,4%), ziemniaków (o 12,9%) i drobiu (o 0,1%). W efekcie wyrównany wskaźnik zmian cen skupu zmalał o 0,5 pkt. proc. do 100,5 punktu. Spadek cen koszyka skupu był znacznie głębszy od obniżek cen środków produkcji, które w sierpniu staniały średnio o 0,2 pkt. proc. Przyczyniło się to do obniżenia wyrównanego wskaźnika zmian cen środków produkcji o 0,1 pkt. proc. Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu podniósł się we wrześniu o 0,4 pkt. proc. do 101,3 punktu przede wszystkim pod wpływem sezonowego wzrostu indeksu produkcji przemysłu spożywczego, który podniósł się o 0,9 pkt. proc. do 102,7 punktu. Był on wprawdzie najwyższy w ostatnich 6 miesiącach, ale jednak niższy o 0,2 pkt. proc. niż przed rokiem. Dodatni wpływ na ten indeks wywarły także sezonowe obniżki cen detalicznych żywności oraz utrzymujące się ożywienie obrotów artykułami rolniczymi z zagranicą, zwłaszcza po stronie eksportu. Zmiany cen skupu oraz środków produkcji jakie dokonały się w pierwszych ośmiu miesiącach 2013 r. (w porównaniu z grudniem 2012 r.) były korzystne dla rolnictwa, a skumulowany wskaźnik nożyc cen w tym okresie wyniósł 101,6 wobec 94,8 punktu w analogicznym okresie roku poprzedniego. W najbliższym czasie spodziewać się można pogorszenia rynkowych uwarunkowań produkcji rolniczej pod wpływem przeniesienia skutków znaczących spadków cen zbóż, przy wygasaniu tendencji wzrostowych cen żywności wieprzowej i drobiu.

2. Znacznie lepsze niż przed rokiem zbiory i presja podaży zbóż w sezonie 2013/14 skutkują znacznym spadkiem cen na rynkach światowych. Ceny na rynku polskim podążają za cenami światowymi, mimo, że sytuacja podaży-popytu w kraju jest bardzo zbliżona do ubiegłorocznej. Wprawdzie zarysowały się sygnały

zapowiadające stopniowy wzrost cen zbóż, ale niepewność co do dalszego rozwoju cen zwiększa brak rozstrzygnięć co do przyszłości wsparcia produkcji biopaliw, zwłaszcza w USA oraz w Unii Europejskiej.

3. Znaczący spadek cen zbóż i pasz skutkuje poprawą opłacalności chowu trzody chlewnej, spodziewać się więc można zwiększenia zainteresowania chowem trzody chlewnej, głównie jednak ze strony większych producentów. Przypuszczać można, że zmiany technologii produkcji i procesy restrukturyzacyjne, które nasiliły się w poprzednich latach pod wpływem wysokich cen zbóż będą kontynuowane.

4. Poprawi się także opłacalność produkcji drobiarskiej pod wpływem malejących cen mieszanek przemysłowych dla drobiu. Przemysł paszowy będzie mógł bowiem zdyskontować znaczne spadki cen komponentów wysokobiałkowych i zbóż. Skutkować to będzie dalszym wzrostem tej produkcji i podaży. Liczyć się więc należy ze spadkami cen w sytuacji wolniej rosnącego popytu.

5. Wysoki popyt rozwijających się krajów azjatyckich i Rosji przede wszystkim na mleko w proszku, ale także na inne trwałe przetwory mleczne utrzymuje koniunkturę na światowym rynku. Ceny, zwłaszcza proszku mlecznego utrzymują się na bardzo wysokim poziomie, mimo znacznego wzrostu produkcji mleka na świecie, w tym zwłaszcza w Nowej Zelandii i rozwijających się krajach azjatyckich. W tej sytuacji uzasadnione wydaje się ostateczne rozstrzygnięcie przez Parlament Europejski o likwidacji kwot mlecznych w 2015 r. Dla polskiego mleczarstwa dysponującego znacznym nie w pełni wykorzystanym potencjałem produkcyjnym jest to dobra wiadomość.

5. Koniec sezonu i spadki cen zbóż zmniejszyły popyt na środki produkcji. Skutkowało to zmniejszeniem dynamiki cen, a na niektórych rynkach doprowadziło do niewielkich spadków. Złóżka, że również na rynkach światowych ceny surowców i energii maleją.

6. Przyspieszenie sezonowego spadku cen żywności w sierpniu zapowiada utrzymanie się niskiej dynamiki cen detalicznych żywności do końca 2013 r.

Jadwiga
Seremak-Bulge

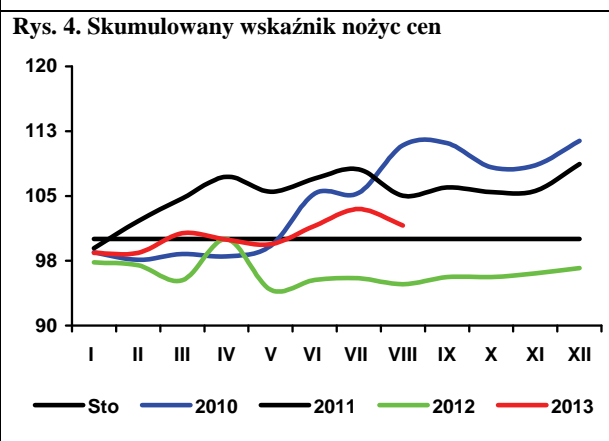
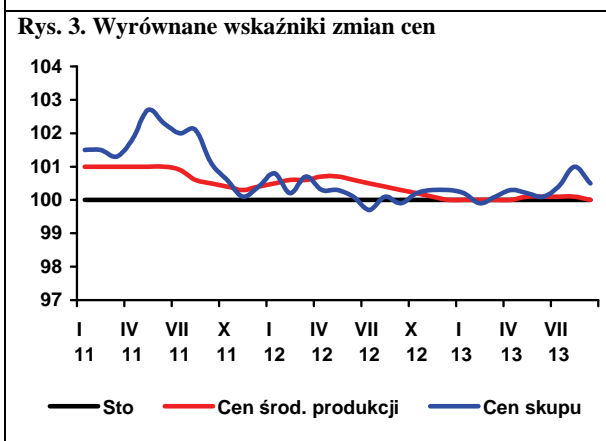
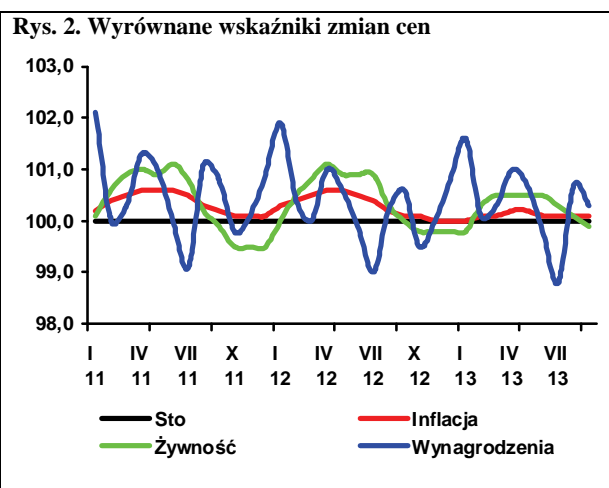
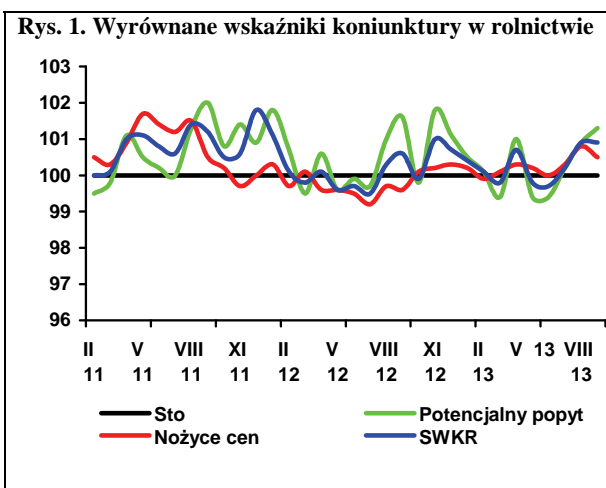
Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	IX 13	VIII 13	VII 13	VI 13	V 13	IV 12	IX 12
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	100,9	100,9	100,2	99,7	99,8	100,7	100,6
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	101,3	100,9	100,2	99,4	99,5	101,0	101,6
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	100,5	100,8	100,3	100,0	100,2	100,3	99,6
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	100,5	101,0	100,4	100,1	100,2	100,3	99,9
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,0	100,1	100,1	100,1	100,1	100,0	100,3
Wyrównany indeks inflacji i zmian cen żywności	100,2	100,1	99,8	99,6	99,7	99,6	100,2
Wyrównany indeks zmian wynagrodzeń i cen żywności	100,4	100,6	98,5	99,3	100,2	100,5	100,6
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	102,7	101,8	101,1	99,8	98,6	101,5	102,9

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy, drób oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

W sezonie 2013/14, w wyniku wzrostu zbiorów zbóż w większości liczących się rejonów produkcyjnych, nastąpiła wyraźna poprawa relacji popytu i podaży na światowych rynkach. Powoduje to duży spadek cen ziarna, które po żniwach w 2013 r. są znacznie niższe niż przed rokiem i dwoma laty. Według International Grain Council (IGC) w bieżącym sezonie na świecie zebrano 693 mln ton pszenicy¹ (655 mln ton w poprzednim sezonie) i 943 mln ton kukurydzy (863 mln ton). Wzrosła również produkcja jęczmienia (ze 130 do 142 mln ton), a także innych zbóż. W UE-28 produkcja była wyższa niż przed rokiem. Zebrano 143 mln ton pszenicy (132 mln ton przed rokiem) i 143 mln ton zbóż paszowych (129 mln ton). Zwiększyły się także zbiory w USA (ale zbiory pszenicy nieznacznie zmalały) i Kanadzie. Znacznie wzrosła produkcja zbóż w Rosji, Kazachstanie i na Ukrainie. Spośród rejonów eksporterskich mniej zebrano tylko w Argentynie, a z rejonów importujących w Indiach.

Główny Urząd Statystyczny (GUS) szacuje, że w Polsce w bieżącym roku powierzchnia zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi była mniejsza o ok. 2 % niż w roku poprzednim i wyniosła 7,4 mln ha. Powierzchnia ozimin zwiększyła się o blisko 28% do 4,4 mln ha, w stosunku do zmniejszonego, na skutek strat zimowych, areatu w roku poprzednim. Wiosenne opóźnienia prac polowych spowodowały zmniejszenie areatu zbóż jarych o około 30% do 3,0 mln ha. W kolejnych miesiącach i w okresie żniw przebieg warunków pogodowych był korzystny dla wzrostu i rozwoju zbóż. W porównaniu z poprzednim rokiem plony zbóż ogółem wzrosły o 2% do 3,78 t/ha, o czym zdecydowały zboża ozime, których plony osiągnęły 3,82 t/ha i były o 6% wyższe niż przed rokiem. Opóźnienia siewów zbóż jarych wpłynęły na spadek ich średnich plonów o 2% do 3,71 t/ha. W sumie zbiory zbóż wyniosły około 28,1 mln ton i były o 1,3% mniejsze niż w 2012 r.

W sezonie 2013/14 nie powinno być większych zmian relacji popytu i podaży na krajowym rynku, choć zmieniła się struktura podaży. Przewiduje się także przesunięcia w strukturze popytu. Nieco niższe zbiory i mniejsze zapasy początkowe spowodowały zmniejszenie podaży krajowej o ponad 4% do 30,6 mln ton. Nie przewiduje się większych zmian zużycia krajowego (26,6 mln ton), bowiem rosnące zużycie przemysłowe skompensuje nieznaczne ograniczenie spասania. Znacznie zmaleje natomiast popyt eksportowy (o ponad połowę do 2,4 mln ton). W efekcie zapasy pozostaną na nie zmienionym poziomie (2,6 mln ton).

W zakończonym sezonie 2012/13 skupiono w Polsce rekordową ilość zbóż podstawowych (6,80 mln ton), tzn. o 5% więcej niż w sezonie 2011/12. Niższy niż przed rokiem był tylko skup pszenicy. Skup żyta był prawie dwukrotnie wyższy, jęczmienia o prawie 70%, a kukurydzy o ponad 50%. Tym niemniej, średnia towarowość produkcji zbóż w Polsce jest nadal znacznie mniejsza niż w Europie Zachodniej. W Polsce do obrotu rynkowego średnio trafia jedna trzecia produkcji zbóż, a w takich krajach jak Niemcy, czy Francja 60-80% zbiorów.

W okresie pierwszych dwóch miesięcy sezonu 2013/14 (lipiec i sierpień 2013 r.) do skupu trafiło 1,88 mln ton zbóż, tj. o 1/4 mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego sezonu. Pszenicy skupiono 1,10 mln ton (1,39 mln ton w po-

**Wiesław
Łopaciuk**

**Magdalena
Bodyt**

równywalnym okresie poprzedniego sezonu), 280 tys. ton żyta (367 tys. ton), 110 tys. ton jęczmienia (494 tys. ton), 82 tys. ton kukurydzy (138 tys. ton) oraz 307 tys. ton pozostałych zbóż (121 tys. ton).

W lipcu 2013 r. z Polski wyeksportowano 193,6 tys. ton ziarna zbóż wobec 194,9 tys. ton w lipcu 2012 r., a import ziarna wyniósł 89,7 tys. ton (105,3 tys. ton w lipcu 2012 r.).

W okresie styczeń-lipiec 2013 r., w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, zwiększyły się przemiały zbóż i produkcja makaronów oraz nieznacznie pieczywa świeżego. Niewielki był spadek produkcji mąk pszennych i mieszanek dla zwierząt, a większy mąk żytnich.

Od początku obecnego sezonu w na świecie i w Europie postępuje dynamiczny spadek cen zbóż. W Europie ceny zbóż paszowych spadły poniżej 180 EUR/t, a konsumpcyjnych poniżej 200 EUR/t. Aczkolwiek we wrześniu spadek cen został zahamowany, a na niektórych rynkach zaznaczył się ich minimalny wzrost. Pomimo tego, zboża były nadal znacznie tańsze niż przed rokiem. Ceny w kraju podążały za cenami na rynkach europejskich i światowych. W ostatnim tygodniu września 2013 r. ceny większości zbóż, w porównaniu z cenami sprzed miesiąca, wzrosły od kilku do kilkunastu procent. Wyjątkiem była kukurydza, która potaniała o 9%. W stosunku do notowań sprzed roku poziom cen krajowych był niższy od kilkunastu do ponad 30%.

W sierpniu 2013 r. ceny przetworów zbożowych, w porównaniu z poprzednim miesiącem, nieznacznie obniżyły się. W porównaniu z sierpniem 2012 r. większość tych produktów była jednak droższa. Mniej kosztowały jedynie mąka poznańska (cena producenta) oraz chleb mieszany w handlu detalicznym.

Ceny pasz przemysłowych utrzymują się na wysokim poziomie, ale w sierpniu 2013 r. minimalnie się zmniejszyły. Pomimo tego, w porównaniu z sierpniem 2012 r. tańsze były jedynie mieszanki dla trzody chlewnej (mieszanka T-2 i koncentrat PROVIT). Spadkowe tendencje cen zbóż i szczególnie oleistych pozwalają przypuszczać, że w sezonie 2013/14 ich poziom będzie niższy niż przed rokiem.

¹ Grain Market Report nr 437, IGC, 26.09.2013 r.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		Skup				Targowiska				
2011	I-XII	819,9	742,4	677,2	753,8	955,1	787,9	880,9	762,8	X
2012	I-XII	893,4	742,3	728,5	819,1	946,5	808,5	881,8	745,6	X
2012	I-VI	850,6	818,4	808,2	822,2	926,6	825,0	888,1	759,1	X
2013	I-VI	978,1	734,6	.	.	1036,7	779,7	922,2	738,0	X
2012	IV	898,3	815,7	814,5	857,7	957,3	837,8	928,3	847,5	423,03
	V	933,4	828,1	855,4	838,1	971,7	848,5	916,2	861,4	434,46
	VI	906,9	850,5	829,4	835,8	966,8	834,8	918,0	857,8	X
	VII	908,3	779,8	806,1	842,7	947,3	797,7	882,0	826,5	X
	VIII	897,0	730,9	800,9	819,4	947,7	779,2	860,5	821,9	X
	IX	915,0	723,0	805,8	820,0	959,1	796,2	864,9	849,3	X
	X	925,1	726,4	819,9	827,0	963,4	798,4	865,7	861,5	X
	XI	970,7	726,7	825,6	830,3	980,3	791,6	881,3	859,0	418,96
	XII	1016,8	748,1	871,9	855,6	1000,5	789,3	898,9	870,1	414,74
2013	I	1025,0	764,6	875,3	885,2	1031,9	792,1	916,2	888,2	419,11
	II	1021,3	760,0	873,0	862,0	1037,9	787,0	922,6	900,3	422,81
	III	979,4	776,8	837,4	840,8	1032,4	782,6	914,7	877,1	421,26
	IV	972,5	740,1	844,5	809,6	1051,1	792,9	939,2	909,0	419,51
	V	955,0	684,6	838,4	804,4	1037,0	767,2	928,3	879,1	423,06
	VI	896,7	647,9	804,7	758,1	1030,3	756,5	912,4	871,6	X
	VII	806,2	531,2	638,4	668,0	1021,8	750,4	900,2	651,6	X
	VIII ^a	648,6	442,2	783,0	649,7	897,1	646,8	792,0	651,6	X

^a dane MRiRW za trzeci tydzień miesiąca, ceny skupu dotyczą ziarna paszowego

Źródło: Dane GUS, MRiRW, szacunki własne.

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy ^a		Pszenica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszenżyto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza
2011	I-XII	4799,9	2162,0	468,1	654,4	352,0	434,3	6429,8	3111,3	1403,8
2012	I-XII	4799,2	1894,7	722,1	904,4	539,0	501,8	7013,7	3301,3	2220,4
2012	I-VI	1814,4	848,8	110,0	125,8	87,7	102,9	2174,0	1084,7	522,9
2013	I-VI	1335,3	.	217,3	.	.	.	1962,8	.	.
2011/12		4993,4	2364,0	429,8	599,4	306,3	378,2	6470,1	3205,6	1708,1 ^b
2012/13		4320,1	.	829,4	.	.	.	6802,5	.	.
2012	IV	276,8	129,8	16,0	15,3	11,6	13,9	324,7	164,2	81,0
	V	322,4	158,3	21,1	25,6	21,7	18,7	392,2	211,4	86,2
	VI	256,8	124,0	16,5	19,2	16,6	14,1	308,7	163,3	78,0
	VII	282,6	116,7	87,0	164,5	79,5	34,6	570,4	251,3	66,7
	VIII	1104,6	401,0	279,6	329,5	187,7	188,5	1936,4	919,5	71,7
	IX	539,5	208,5	94,8	106,4	64,1	67,8	821,8	403,7	132,1
	X	426,6	136,4	63,5	71,6	41,5	45,4	614,0	258,9	766,4
	XI	372,8	110,5	50,5	74,0	53,6	37,1	539,8	234,5	498,5
	XII	258,7	72,8	36,6	32,6	24,9	25,5	357,3	148,7	162,1
2013	I	208,0	69,2	34,9	38,7	22,0	24,6	313,0	137,1	105,6
	II	280,5	77,8	43,8	43,6	33,6	29,9	403,9	168,5	107,8
	III	200,4	65,5	46,5	34,5	23,9	24,7	312,8	144,6	119,1
	IV	189,1	66,0	28,8	30,0	23,8	17,1	270,2	127,7	90,6
	V	277,9	99,7	32,6	51,5	42,6	26,0	392,9	185,5	123,7
	VI	179,4	71,05	30,6	37,88	34,77	18,25	270,0	147,21	113,90
	VII	205,1	64,9	59,8	110,4	70,7	29,5	408,6	195,4	81,9
	VIII	868,0	281,3	220,4	219,49	67,59	143,83	1473,5	613,56	42,15

^a tabela opracowana na podstawie danych miesięcznych, ^b od października do września,

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2011	I-XII	1893,2	1419,4	140,7	977,6	148,5	6599,9
2012	I-XII	1862,8	1493,6	138,3	1015,8	143,8	6867,1
2011 ^b	I-XII	2779,9	2200,7	214,2	1600,9	183,0	7738,4
2012 ^b	I-XII	2722,3	2206,8	218,5	1674,9	175,5	8413,4
2012	I-VI	896,9	723,3	72,6	492,9	69,9	3464,3
2013	I-VI	933,2	723,9	66,7	492,3	74,0	3398,0
2012	IV	142,1	116,0	12,73	80,8	9,67	615,3
	V	142,1	119,2	12,17	84,3	11,32	613,5
	VI	138,4	114,6	11,34	84,9	11,26	581,2
	VII	144,7	118,0	11,64	85,2	11,98	564,5
	VIII	159,6	129,9	11,57	88,0	12,04	575,6
	IX	157,5	129,4	10,07	86,9	11,90	542,9
	X	172,3	134,2	10,97	91,8	12,94	602,1
	XI	176,7	137,7	11,18	85,5	13,47	574,0
	XII	155,2	121,2	10,21	85,5	11,55	543,7
2013	I	170,0	130,0	10,87	79,0	13,33	568,9
	II	148,3	115,2	10,58	77,0	13,04	513,1
	III	164,5	127,7	10,86	85,0	12,67	571,5
	IV	152,3	116,6	12,06	82,4	11,80	595,4
	V	143,3	111,8	11,16	84,4	10,87	588,7
	VI	154,8	122,6	11,12	84,9	12,32	560,4
	VII	146,1	111,3	10,9	88,5	12,30	576,9

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b
2011	I-XII	795,1	101,8	132,8	373,3	1530,6	835,1	47,1	230,5	476,8	1609,3
2012	I-XII	1060,6	312,4	320,9	1047,8	2896,2	735,1	69,9	197,0	495,4	1516,5
2012	I-VI	104,6	17,2	10,0	170,0	321,5	567,4	57,1	146,3	368,0	1150,3
2013	I-VI	340,2	267,9	98,1	428,8	1239,3	205,3	2,5	66,4	115,5	399,4
2011/12		700,9	96,5	128,0	507,8	1540,8	1040,6	89,8	232,6	523,5	1905,0
2012/13		1296,1	563,1	408,9	1306,6	3814,0	373,0	15,3	117,2	243,0	765,6
2012	IV	16,32	1,32	1,32	21,15	42,1	124,37	7,33	24,82	66,32	224,7
	V	2,12	3,97	1,42	3,88	12,9	169,82	13,33	23,52	104,44	315,1
	VI	4,23	5,69	1,00	4,31	16,2	64,95	9,67	26,36	82,41	185,1
	VII	131,06	9,36	28,29	20,73	194,9	44,43	4,37	23,01	32,46	105,3
	VIII	143,24	63,59	70,37	52,02	363,7	38,16	5,95	8,95	22,52	78,1
	IX	222,26	91,51	77,86	55,68	478,7	37,42	1,69	3,87	6,13	50,7
	X	103,23	49,58	47,88	284,35	510,7	16,42	0,62	8,02	29,87	55,9
	XI	267,10	35,39	42,19	322,52	688,7	14,55	0,15	4,53	11,29	30,8
	XII	89,03	45,75	44,29	142,49	338,1	16,74	0,00	2,40	25,18	45,4
2013	I	258,6	258,6	258,6	258,6	258,6	30,20	0,10	7,91	13,67	53,32
	II	190,2	190,2	190,2	190,2	190,2	26,83	0,50	8,15	23,45	64,97
	III	262,7	262,7	262,7	262,7	262,7	36,22	0,80	13,28	15,67	67,89
	IV	153,6	153,6	153,6	153,6	153,6	52,34	0,22	9,14	15,79	79,23
	V	151,4	151,4	151,4	151,4	151,4	31,41	0,86	8,46	16,85	59,47
	VI	228,7	228,7	228,7	228,7	228,7	20,94	0,15	18,83	16,77	58,03
	VII	45,83	27,87	41,04	65,28	193,62	66,04	1,44	14,96	6,34	89,72

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, od 2013r. dane wstępne.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	ślód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	Ślód
2011	I-XII	78,1	11,6	24,0	6,2	57,1	45,2	17,2	29,0	42,5	207,5
2012	I-XII	75,1	12,3	30,0	19,1	49,8	56,0	20,4	30,2	30,1	211,6
2012	I-VI	32,4	5,7	14,5	7,2	24,7	28,9	7,0	15,3	14,9	114,6
2013	I-VI	35,6	6,9	24,3	9,0	14,1	25,6	7,1	14,2	24,6	76,0
2011/12		73,7	10,3	24,9	10,1	51,5	51,7	14,8	29,6	34,6	216,2
2012/13		78,3	13,5	39,8	20,9	39,3	52,7	20,5	29,1	39,8	173,1
2012	IV	4,46	0,85	2,42	1,53	5,67	5,23	1,20	2,60	2,69	19,54
	V	4,41	0,82	2,06	1,71	4,19	5,17	1,26	3,15	3,10	23,83
	VI	4,72	0,99	2,34	0,85	6,09	5,95	1,09	2,25	1,97	26,78
	VII	4,80	1,11	2,16	1,83	6,02	4,89	1,18	2,18	3,21	25,31
	VIII	7,46	1,03	2,53	2,01	4,81	3,97	0,99	2,15	2,15	19,16
	IX	6,64	1,01	3,06	1,46	5,03	3,70	1,09	2,27	2,50	14,36
	X	8,15	1,45	3,15	1,49	3,69	5,75	1,31	2,78	2,92	14,68
	XI	8,81	1,19	2,09	3,25	3,17	4,86	1,21	3,45	2,22	13,54
	XII	6,88	0,85	2,45	1,87	2,42	3,98	7,61	2,09	2,25	10,01
2013	I	7,79	1,39	3,74	2,26	1,86	4,81	1,34	2,45	2,45	15,93
	II	5,95	1,23	3,00	2,11	2,48	4,29	1,11	2,30	3,15	14,97
	III	6,78	1,12	4,03	1,87	3,46	4,08	1,65	3,06	3,34	15,77
	IV	7,01	1,09	5,04	0,88	1,93	4,10	0,96	1,79	2,60	9,11
	V	4,53	1,19	3,92	0,90	2,00	4,24	1,07	1,99	1,70	8,55
	VI	5,89	1,11	4,65	0,98	2,37	4,45	0,99	1,82	11,04	11,74
	VII	5,00	1,16	5,47	1,12	3,49	4,04	1,14	1,61	1,95	9,95

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, od 2013r. dane wstępne.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych
2011	I-XII	27,9	90,9	262,2	133,4	176,1	63,6	24,1	106,0	377,7	139,4
2012	I-XII	31,5	82,7	287,5	128,3	191,0	66,2	20,3	120,1	384,3	152,7
2012	I-VI	16,3	42,5	140,3	64,1	93,3	33,0	10,4	55,9	202,1	72,0
2013	I-VI	13,2	43,7	155,7	67,3	103,7	33,0	10,1	66,5	175,5	81,5
2011/12		30,9	85,3	278,6	131,4	181,7	66,8	21,4	110,5	390,9	145,0
2012/13		28,4	83,8	303,0	131,4	201,3	66,2	20,0	130,7	357,7	162,2
2012	IV	2,71	6,25	25,21	10,87	14,66	5,84	1,55	8,91	33,61	11,57
	V	2,18	6,95	23,39	11,90	15,52	4,64	1,57	9,88	35,77	11,51
	VI	2,47	6,70	26,86	11,04	15,14	5,31	1,73	10,36	34,95	10,33
	VII	2,68	6,18	24,17	11,08	15,53	6,08	1,64	9,34	32,14	12,23
	VIII	2,68	6,33	23,46	10,81	16,38	4,82	1,76	11,24	32,78	13,48
	IX	2,08	6,53	24,82	10,20	16,21	5,29	1,52	10,87	28,70	12,72
	X	2,91	7,64	27,06	11,75	17,34	5,99	1,86	11,94	32,28	15,04
	XI	2,87	7,05	26,02	11,12	16,30	5,86	1,52	10,96	30,40	14,75
	XII	2,01	6,41	21,72	9,21	15,88	5,15	1,59	9,90	25,87	12,47
2013	I	2,73	7,55	23,96	9,43	20,42	5,13	1,35	10,92	27,59	15,01
	II	2,20	7,44	22,68	10,74	17,52	4,77	1,67	10,53	27,54	13,84
	III	2,37	7,44	25,89	12,22	17,66	5,99	1,85	11,41	28,33	12,51
	IV	2,08	7,88	26,98	13,29	19,23	5,51	1,74	12,01	29,79	16,50
	V	2,02	6,50	24,41	12,10	12,08	6,21	1,62	11,19	34,39	12,10
	VI	1,83	6,89	28,27	11,32	16,78	5,53	1,89	10,62	30,08	11,57
	VII	2,07	7,33	25,17	12,36	21,26	6,50	1,60	10,17	33,58	13,43

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, od 2013r. dane wstępne.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy	
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna
2011	I-XII	1,36	2,29	1,76	4,10	3,58	4,42	4,80	5,59
2012	I-XII	1,32	2,37	1,88	4,36	3,75	4,50	4,87	5,79
2012	I-VI	1,26	2,34	1,87	4,34	3,71	4,52	4,83	5,76
2013	I-VI	1,42	2,47	2,03	4,48	3,89	4,50	5,00	5,87
2012	IV	1,28	2,34	1,86	4,36	3,70	4,52	4,83	5,78
	V	1,33	2,36	1,92	4,36	3,75	4,52	4,85	5,76
	VI	1,32	2,37	1,93	4,32	3,76	4,52	4,87	5,79
	VII	1,33	2,38	1,89	4,32	3,77	4,52	4,88	5,80
	VIII	1,37	2,39	1,86	4,32	3,78	4,52	4,88	5,80
	IX	1,38	2,39	1,90	4,36	3,79	4,50	4,91	5,82
	X	1,36	2,37	1,88	4,40	3,79	4,50	4,92	5,82
	XI	1,40	2,41	1,90	4,46	3,81	4,50	4,93	5,84
	XII	1,48	2,38	1,89	4,46	3,81	4,50	4,96	5,85
2013	I	1,50	2,42	1,92	4,46	3,87	4,52	4,99	5,86
	II	1,47	2,45	1,99	4,46	3,89	4,52	4,99	5,86
	III	1,42	2,47	2,00	4,48	3,90	4,50	4,99	5,89
	IV	1,39	2,47	2,05	4,48	3,90	4,50	5,00	5,88
	V	1,37	2,50	2,13	4,50	3,89	4,50	5,00	5,87
	VI	1,35	2,50	2,09	4,44	3,89	4,48	5,00	5,84
	VII	1,29	2,54	2,10	4,44	3,89	4,48	5,01	5,84
	VIII	1,19	2,52	2,09	4,50	3,88	4,46	5,00	5,85

Źródło: Dane GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
2011	I-XII	1493,9	1564,0	2161,0	1304,5	1755,8	1548,2	2265,5
2012	I-XII	1634,3	1724,9	2333,8	1435,5	1923,4	1671,1	2511,5
2012	I-VI	1566,9	1646,1	2259,3	1369,3	1851,9	1606,6	2365,6
2013	I-VI	1800,3	1843,1	2449,7	1551,2	1989,6	1734,7	2747,0
2012	IV	1560,5	1658,7	2262,7	1363,2	1856,2	1603,1	2377,1
	V	1607,3	1683,1	2296,1	1405,0	1894,4	1633,0	2414,2
	VI	1634,0	1716,3	2331,2	1437,4	1914,9	1665,6	2460,2
	VII	1646,7	1740,7	2354,5	1454,2	1943,4	1688,2	2510,5
	VIII	1662,5	1765,0	2384,3	1482,0	1980,2	1716,4	2583,2
	IX	1700,5	1813,3	2414,2	1513,0	2005,8	1741,4	2673,4
	X	1722,8	1827,8	2421,7	1520,5	2012,2	1754,3	2712,4
	XI	1735,1	1828,0	2431,2	1515,5	2014,1	1755,8	2724,1
	XII	1742,1	1829,5	2443,9	1525,0	2013,3	1756,8	2737,9
2013	I	1747,2	1855,1	2446,6	1531,0	2021,7	1769,0	2743,2
	II	1719,4	1793,9	2422,1	1548,0	1976,7	1773,4	2744,6
	III	1790,3	1844,8	2448,0	1550,5	1989,4	1777,1	2742,6
	IV	1781,2	1857,1	2455,3	1564,5	1979,5	1773,3	2749,1
	V	1787,9	1855,7	2454,0	1558,1	1983,7	1769,3	2749,4
	VI	1798,3	1852,2	2472,2	1555,1	1986,4	1770,9	2752,8
	VII	1799,9	1850,4	2474,5	1550,4	1984,7	1769,9	2755,8
	VIII	1797,5	1833,1	2470,8	1525,9	2010,6	1751,7	2750,0

Źródło: Dane GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
2012	I	1,688	2,055	2,916	0,835	2,259	3,902	2,375
	II	1,643	2,056	2,846	0,829	2,306	3,994	2,296
	III	1,624	2,024	2,816	0,817	2,233	3,871	2,240
	IV	1,627	1,939	2,837	0,765	2,225	3,881	2,203
	V	1,656	1,950	2,845	0,725	2,220	3,815	2,175
	VI	1,722	1,981	2,947	0,697	2,284	3,910	2,277
	VII	1,823	2,052	3,147	0,687	2,207	3,810	2,321
	VIII	1,902	2,089	3,315	0,679	2,203	3,839	2,252
	IX	1,900	2,091	3,358	0,677	2,211	3,906	2,219
	X	1,904	2,089	3,397	0,684	2,186	3,900	2,147
	XI	1,914	2,055	3,441	0,701	2,100	3,774	2,065
	XII	1,932	2,012	3,469	0,722	1,958	3,515	2,017
2013	I	1,933	1,959	3,463	0,707	1,870	3,351	1,969
	II	1,967	1,905	3,487	0,719	1,887	3,346	2,019
	III	1,981	1,927	3,504	0,700	1,954	3,457	2,141
	IV	1,973	1,883	3,467	0,709	1,928	3,388	2,086
	V	2,031	1,913	3,584	0,703	1,877	3,312	2,636
	VI	2,056	1,928	3,639	0,709	2,020	3,575	2,165
	VII	2,066	1,942	3,672	0,721	2,105	3,741	2,308
	VIII	2,359	2,241	4,251	0,739	2,172	3,911	2,283

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

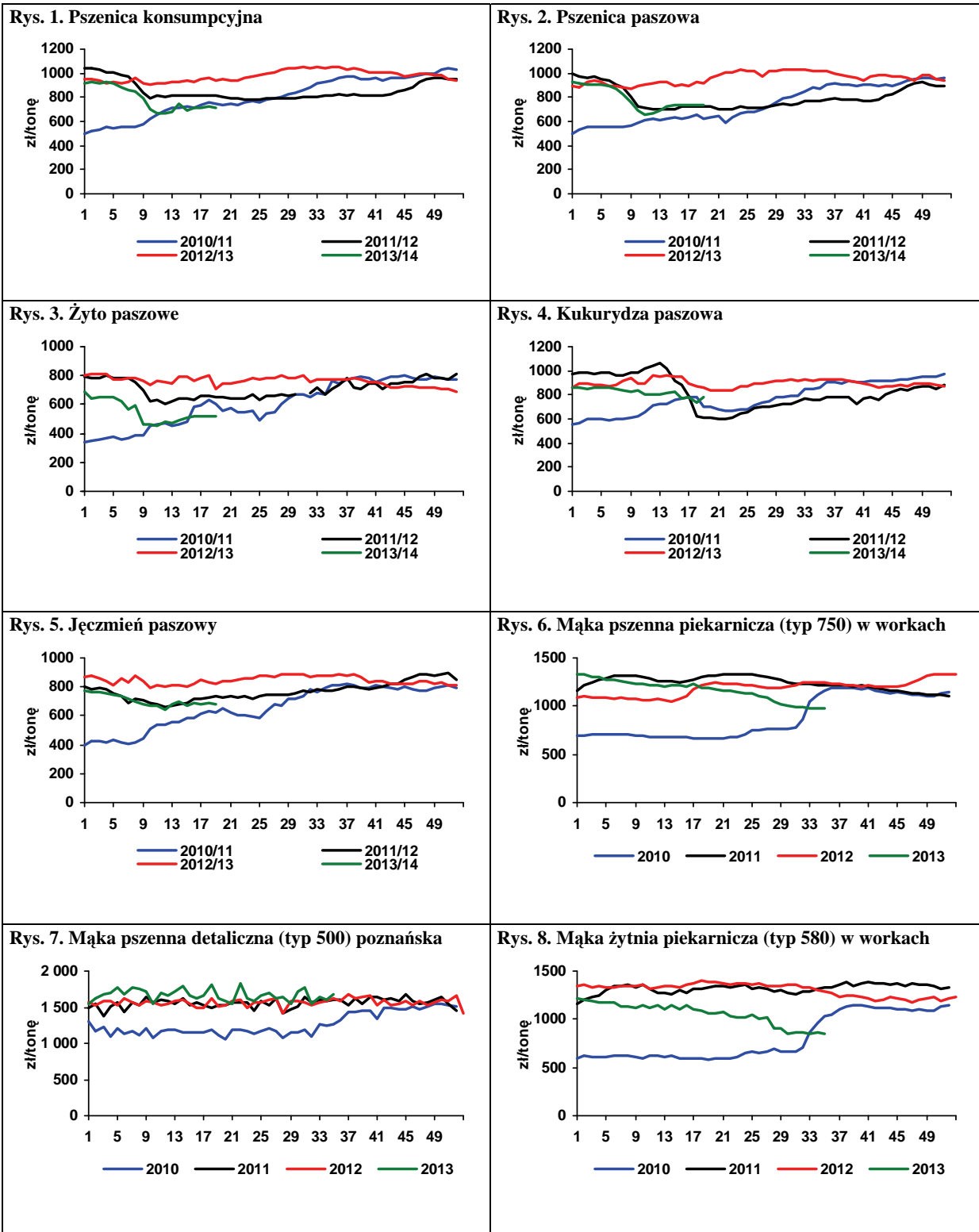
Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Czechy	
2012	I	190	176	167	200	182	156	151	160	162
	II	203	181	188	202	195	165	158	167	173
	III	204	184	188	204	203	170	176	168	180
	IV	219	187	186	208	219	178	179	174	191
	V	218	205	193	207	208	165	191	171	208
	VI	215	199	195	197	204	169	174	179	190
	VII	252	220	226	239	220	201	186	213	207
	VIII	248	230	233	231	221	203	181	243	217
	IX	255	238	234	234	228	211	174	224	228
	X	256	237	237	231	225	206	218	227	217
	XI	269	278	234	234	232	236	217	227	259
	XII	273	256	238	237	238	203	222	229	227
2013	I	263	252	237	230	232	212	197	219	231
	II	255	254	232	219	218	213	220	216	243
	III	245	237	212	218	208	202	211	196	221
	IV	254	237	221	216	214	195	213	204	224
	V	240	232	208	199	206	189	205	204	200
	VI	220	230	200	175	186	188	182	193	196
	VII	185	221	150	171	160	156	180	162	204
	VIII	177	198	147	175	159	144	209	173	170
	XI	179	177	147	173	169	147	180	144	166

Źródło: Dane MRiRW.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” 2011-13; ZSRIR, MRiRW.

Piotr Szajner

Według szacunków GUS powierzchnia uprawy buraków cukrowych wynosi 194 tys. ha. Plony są prognozowane na poziomie 529 dt/ha, a zbiory ok. 10,3 mln ton. Według podmiotów sektora cukrowniczego powierzchnia zasiewów wynosi 185 tys. ha i jest o 4,2% mniejsza niż przed rokiem. Przyczyną spadku powierzchni uprawy była duża produkcja cukru pozakwotowego w kampanii 2012/2013. Kontrakcja była mniejsza, gdyż 48 tys. ton cukru pozakwotowego zostało zaliczone na

poczet produkcji w sezonie 2013/2014. Plony buraków cukrowych wyniosą 550-580 dt/ha, a zbiory 10,2-10,7 mln ton. Ocenia się, że produkcja cukru może wynieść 1550-1600 tys. ton. Duży wpływ na wyniki ostateczne będzie miała pogoda w okresie kampanii.

W pierwszym półroczu 2013 r. spożycie cukru w gospodarstwach domowych nie zmieniło się. Przeciętna miesięczna konsumpcja wyniosła 1,06 kg/osobę, tj., tyle samo co przed rokiem. Utrzymują się duże różnice w poszczególnych typach gospodarstw domowych. W rodzinach rolników oraz emerytów i rencistów spożycie jest największe 1,4-1,5 kg/osobę miesięcznie. W gospodarstwach domowych pracowników oraz osób pracujących na własny rachunek miesięczne spożycie wynosi 0,8-0,9 kg/osobę. Wzrosło natomiast spożycie artykułów spożywczych zawierających cukier.

Duża podaż i stabilizacja popytu powodują, że krajowe ceny cukru maleją. Spadają także ceny na rynku międzynarodowym. W sierpniu br. ceny zbytu cukru paczkowanego spadły w porównaniu z miesiącem poprzednim o 3,4% do 2,83 zł/kg. Ceny zbytu cukru workowanego, który jest zużywany w przemyśle przetwórczym, wyniosły 3,03 zł/kg, wobec 3,04 zł/kg przed miesiącem. Od czerwca br. ceny zbytu cukru workowanego utrzymują się na wyższym poziomie niż ceny cu-

kru paczkowanego. Powodem jest duży popyt ze strony przemysłu spożywczego i rosnący eksport produktów przetworzonych. Ponadto obecnie są realizowane dostawy do przemysłu spożywczego w ramach kontraktów podpisanych kilka miesięcy wcześniej, kiedy ceny zbytu były znacznie wyższe. Od początku roku ceny zbytu cukru paczkowanego spadły o 15%, a workowanego o 7,3%. W handlu detalicznym ceny w sierpniu spadły o 3,1% do 3,46 zł i były o 11,7% niższe niż na początku roku. Spadek cen detalicznych potwierdza, że popyt w gospodarstwach domowych utrzymuje się na niskim poziomie.

Eksport cukru wyniósł w okresie styczeń-lipiec 2013 r. 276 tys. ton. W sierpniu wywóz zwiększył się do 45 tys. ton, gdyż cukrownie starają się zmniejszyć zapasy przed rozpoczęciem kampanii 2013/2014. Większość cukru sprzedano do krajów członkowskich UE (191 tys. ton), w tym przede wszystkim do Niemiec (67 tys. ton), na Słowację (30 tys. ton) oraz do Czech (17 tys. ton). W krajach członkowskich eksporterzy uzyskiwali ceny ok. 741 EUR/tonę. Spośród krajów trzecich największe ilości cukru sprzedano do Syrii (13 tys. ton) i Rosji (14 tys. ton), a ceny transakcyjne były niższe (ok. 410 EUR/tonę). Import cukru wyniósł 150 tys. ton. W sierpniu br. import został zmniejszony do zaledwie 5 tys. ton, gdyż koncerny cukrownicze przygotowują się do kampanii i zaprzęstały rafinacji cukru surowego. Z UE cukier importowano w okresie siedmiu miesięcy br. po 800 EUR/tonę, a z krajów trzecich po 564 EUR/tonę.

Na rynku światowym ceny cukru ustabilizowały się. We wrześniu br. ceny cukru surowego wynosiły 360 USD/tonę, a cukru białego do 475 USD/tonę. W najbliższym roku nie są przewidywane większe zmiany cen światowych. W kontraktach terminowych na koniec 2013 r. i początek 2014 r. ceny cukru surowego wynoszą ok. 380 USD/t, a cukru białego ok. 480 USD/t.

T ab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące		Eksport			Import		
		Ogółem	UE-27	kraje trzecie	ogółem	UE-27	kraje trzecie
2011	VII	689,73	692,17	672,20	577,95	863,04	426,79
	VIII	719,60	737,02	606,13	539,12	779,13	497,82
	IX	735,70	769,85	589,11	509,57	708,57	479,06
	X	674,54	777,54	535,75	670,54	668,99	698,71
	XI	663,06	794,50	538,38	722,44	748,36	673,11
	XII	737,19	773,03	669,49	697,50	698,56	696,09
2012	I	646,10	776,54	492,89	861,62	871,81	824,41
	II	617,51	772,48	497,14	777,93	823,08	713,27
	III	704,49	800,28	488,41	640,33	809,45	813,60
	IV	715,15	820,95	482,25	646,18	835,37	612,77
	V	661,80	828,09	475,14	736,79	879,74	708,48
	VI	649,73	793,88	448,22	776,22	865,11	754,23
	VII	619,54	783,12	466,39	595,69	817,16	582,49
	VIII	659,44	809,27	496,03	443,15	799,28	420,98
	IX	702,19	798,31	470,50	725,28	786,64	578,12
	X	692,06	788,17	457,59	709,18	757,02	624,32
	XI	620,54	776,91	452,09	693,55	711,13	651,18
	XII	589,95	748,31	453,45	695,49	744,75	649,18
2013	I	696,34	761,95	394,12	697,03	1068,26	683,28
	II	629,25	750,97	390,40	681,62	858,98	588,82
	III	608,95	736,46	408,81	661,61	824,68	576,02
	IV	661,32	742,16	421,84	644,49	736,06	634,00
	V	653,98	752,00	426,87	596,83	839,88	577,21
	VI	624,28	745,94	418,17	422,80	926,26	401,21
	VII	625,20	713,13	408,44	646,4	689,38	596,19

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

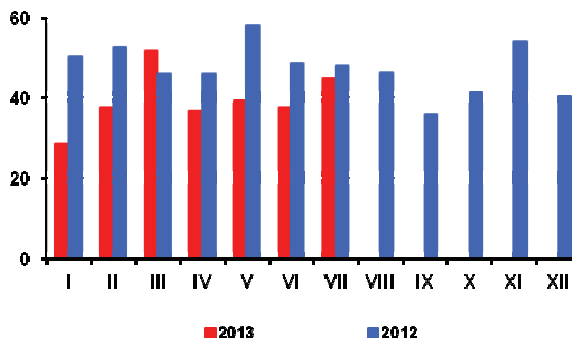
Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące		Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna
		workowany	paczkowany		
2011	VII	2,93	3,54	1,61	4,05
	VIII	2,88	3,40	1,67	3,97
	IX	2,96	3,45	1,75	3,87
	X	3,24	3,50	1,76	3,90
	XI	3,34	3,56	1,79	3,94
	XII	3,30	3,46	1,80	3,95
2012	I	3,23	3,51	1,77	3,95
	II	3,21	3,55	1,69	3,96
	III	3,28	3,54	1,67	3,96
	IV	3,30	3,53	1,68	3,98
	V	3,29	3,53	1,73	3,97
	VI	3,23	3,53	1,74	3,97
	VII	3,22	3,51	1,69	3,97
	VIII	3,28	3,54	1,65	3,96
	IX	3,27	3,49	1,67	3,98
	X	3,25	3,44	1,66	3,97
	XI	3,25	3,42	1,66	3,96
	XII	3,23	3,38	1,66	3,93
2013	I	3,27	3,33	1,67	3,92
	II	3,25	3,32	1,69	3,86
	III	3,24	3,29	1,68	3,83
	IV	3,23	3,25	1,67	3,81
	V	3,16	3,17	1,73	3,78
	VI	3,09	2,29	1,73	3,72
	VII	3,04	2,93	1,73	3,57
	VIII	3,03	2,83	1,71	3,46

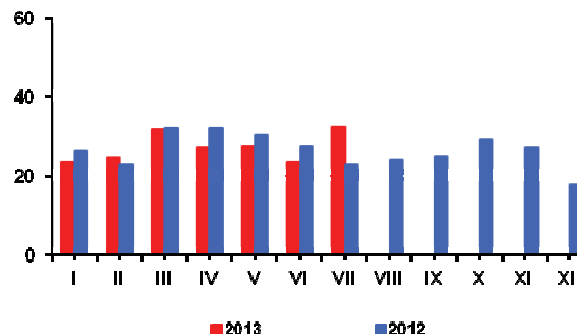
^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

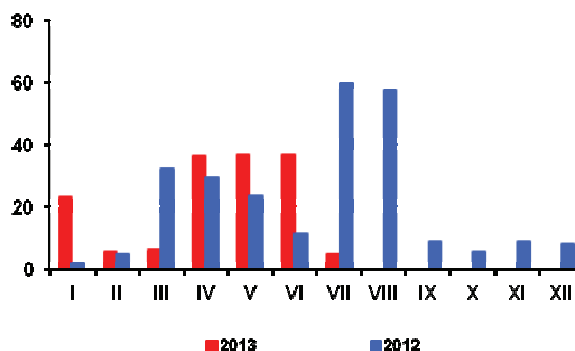
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

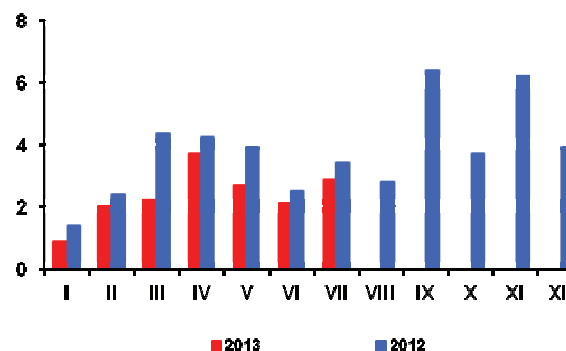
Rys. 2. Eksport do UE-27 (tys. ton)

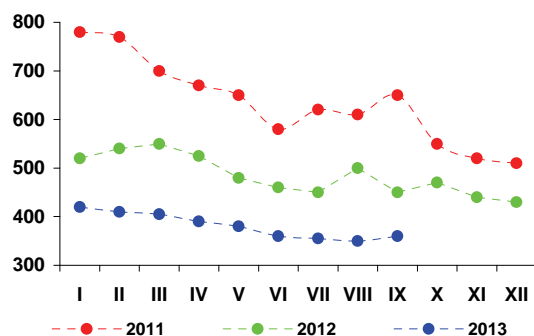
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

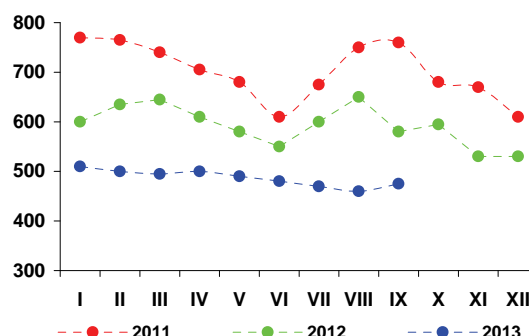
Rys. 4. Import z UE-27 (tys. ton)

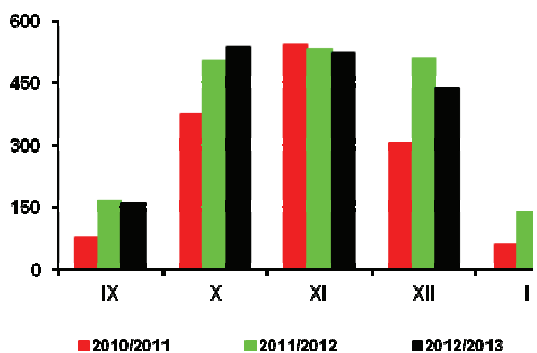
Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tonę)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tonę)

Rys. 3. Produkcja cukru w okresie kampanii (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's „International Sugar and Sweetener Report”, GUS.

Według oceny Oil World z połowy września, światowe zbiory rzepaku w sezonie 2013/14 wzrosną do 65,0 mln ton, a więc będą o 2,2 mln ton większe niż w sezonie poprzednim i o 4,4 mln ton większe niż przed dwoma sezonami. Przerób rzepaku wzrośnie o 1,7 mln ton do 63,5 mln ton, a zapasy rzepaku na koniec sezonu będą o 30% wyższe niż przed rokiem, wyniosą 6,5 mln ton. Poprawi się także wskaźnik zapasów do zużycia (10,2%, wobec 7,9% przed rokiem).

Zbiory rzepaku w UE-27 szacuje się na 20,8 mln ton (o 6,4% więcej niż przed rokiem i o 8,2% więcej niż przed dwoma latami). W grupie największych producentów rzepaku zbiory wzrosły w Niemczech (do 5,8 mln ton, z 4,9 mln ton przed rokiem), w Polsce (do 2,6 mln ton, z 1,9 mln ton) i Czechach (do 1,3 mln ton z 1,1 mln ton), a zmalały we Francji (do 4,7 mln ton z 5,9 mln ton) i Wielkiej Brytanii (do 2,1 mln ton, z 2,6 mln ton).

Przerób rzepaku w UE-27 w sezonie 2013/14 prawdopodobnie wyniesie 22,1 mln ton i będzie mniejszy od 5 lat. Przewiduje się natomiast wzrost zapasów rzepaku na koniec sezonu do 1,3 mln ton (o 0,4 mln ton w porównaniu z sezonem poprzednim) i poprawę wskaźnika zapasów do zużycia (5,5 %, wobec 3,6% przed rokiem).

Przeciętna cena rzepaku w portach europejskich (482 USD/tonę - cif Hamburg) była w sierpniu o 10 USD/tonę (o 2%) niższa niż przed miesiącem i o 144 USD/tonę (o 23%) niższa niż przed rokiem. Olej rzepakowy kosztował 997 USD/tonę (fob ex-mill Holandia) i był o 15 USD/tonę (o 1%) tańszy niż przed miesiącem i o 235 USD/tonę (o 20%) tańszy niż przed rokiem. Cena śruty rzepakowej wyniosła 276 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg) i była o 25 USD/tonę (o 8%) niższa niż przed miesiącem i o 88 USD/tonę (o 24%) niższa niż przed rokiem. W pierwszych trzech tygodniach września ceny rzepaku i produktów jego przerobu na rynku europejskim lekko wzrastały, w ślad za wzrostem cen soi na rynku amerykańskim.

Rzepak na rynku krajowym zdecydowanie potaniał w relacji do poprzedniego roku. W lipcu, w którym wg notowań GUS skupiono 702 tys. ton rzepaku, przeciętna cena skupu (1388 zł/tonę) była o 29% niższa niż przed rokiem. W sierpniu, przy skupie 693 tys. ton, przeciętna cena skupu (1401 zł/tonę) była o 28% niższa niż w sierpniu poprzedniego roku. We wrześniu, wg notowań MRiRW, za rzepak płacono 1568 zł/tonę, tj. 23% mniej niż przed rokiem.

Geny zbytu oleju rzepakowego rafinowanego niekonfekcjonowanego (3449 zł/tonę) były we wrześniu br. o 21% niższe w porównaniu z wrześniem poprzedniego roku, a ceny zbytu śruty rzepakowej (845 zł/tonę) były o 23% niższe.

Krajowy przerób rzepaku w pierwszych siedmiu miesiącach br. był większy niż w analogicznym okresie

Ewa Rosiak

Magdalena Bodyt

poprzedniego roku. Duże i średnie zakłady przemysłu tłuszczowego (liczące 50 i więcej osób stałej załogi) wyprodukowały 447 tys. ton surowego oleju rzepakowego, tj. o 37% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Zwiększyły też produkcję oleju rzepakowego rafinowanego (o 19% do 344 tys. ton) i margaryn (o 5% do 234 tys. ton).

W pierwszych 8 miesiącach br. w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego znacznie wzrósł eksport rzepaku oraz oleju rzepakowego, a zmalał śruty rzepakowej i margaryn. Obniżył się też przywóz wszystkich surowców i produktów olejnych. Od stycznia do sierpnia 2013 r. wywieziono: 183 tys. ton rzepaku (ponad 2 krotnie więcej niż w tym samym okresie 2012 r.), 154 tys. ton oleju rzepakowego (bliżej 3 krotnie więcej), 228 tys. ton śruty rzepakowej (o 12% mniej) i 69 tys. ton margaryn (o 8 % mniej). Przywieziono: 1726 tys. ton śrut olejnych (o 16% mniej niż w pierwszych ośmiu miesiącach 2012 r.), 289 tys. ton olejów roślinnych (o 5% mniej), 213 tys. ton nasion olejnych (o 43% mniej), w tym 123 tys. ton rzepaku (58% mniej) oraz 53 tys. ton margaryn (o 19% mniej).

Ceny detaliczne tłuszczów roślinnych od początku roku rosną, ale wolniej niż w roku poprzednim. Szybciej drożeją margaryny niż oleje roślinne. W sierpniu za margaryny płacono o 0,9% więcej niż w grudniu, a za oleje roślinne o 0,5% więcej. W tym czasie cena masła wzrosła o 5,6%, a ceny „pozostałych tłuszczów zwierzęcych” (słoniny, smalcu) zmalały o 2,7%.

Średni poziom cen tłuszczów roślinnych w pierwszych ośmiu miesiącach br. był o 1,1% wyższy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Tłuszcze roślinne podrożały mniej niż tłuszcze zwierzęce (wzrost cen tłuszczów zwierzęcych wyniósł 1,3% w relacji rok do roku), a także mniej niż cała żywność łącznie z napojami bezalkoholowymi (wzrost jej cen wyniósł 2,1%).

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2011 I-XII	695 565	515 142	182 015	1 028 692	26,70	26,2	67,6
2012 I-XII	675 181	538 233	208 585	1 004 828	26,08	30,9	67,2
2012 VII	30 879	36 548	8 090	59 337	1,54	26,2	52,0
VIII	67 695	49 521	12 542	104 675	2,72	18,5	64,7
IX	70 407	42 984	31 647	81 744	2,12	44,9	86,1
X	73 961	49 457	42 478	80 940	2,10	57,4	91,4
XI	67 663	48 418	34 652	81 429	2,11	51,2	83,1
XII	69 431	41 981	18 358	93 054	2,41	26,4	74,6
2013 I	73 438	43 297	17 659	99 076	2,57	24,0	74,1
II	65 496	33 814	15 971	83 338	2,16	24,4	78,6
III	75 774	42 211	22 041	95 944	2,49	29,1	79,0
IV	66 550	44 217	22 709	88 058	2,29	34,1	75,6
V	47 197	42 075	23 225	66 048	1,71	49,2	71,5
VI	65 470	37 911	30 174	73 207	1,90	46,1	89,4
VII	53 703	45 869	33 718	65 853	1,71	62,8	81,5
Zmiany w %							
<u>VII 2013</u> <u>VI 2013</u>	-18,0	21,0	11,7	-10,0	-10,5	x	x
<u>VII 2013</u> <u>VII 2012</u>	73,9	25,5	316,8	11,0	8,3	x	x
<u>VII 2013</u> <u>XII 2012</u>	-22,7	9,3	83,7	-29,2	-29,5	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2011 I-XII	695 565	85 490	164 628	616 427	16,00	23,7	112,8
2012 I-XII	675 181	102 196	180 949	753 047	19,54	21,8	110,5
2012 VII	30 879	7 050	6 145	31 785	0,82	19,9	97,2
VIII	67 695	8 955	11 380	65 269	1,69	16,8	103,7
IX	70 407	10 504	23 958	56 953	1,48	34,0	123,6
X	73 961	10 036	41 230	42 767	1,11	55,7	172,9
XI	67 663	9 115	32 769	44 009	1,14	48,4	153,7
XII	69 431	7 215	17 223	59 423	1,54	24,8	116,8
2013 I	73 438	7 086	15 016	65 508	1,70	20,4	112,1
II	65 496	6 630	13 815	58 312	1,51	21,1	112,3
III	75 774	6 639	20 871	61 542	1,60	27,5	123,1
IV	66 550	5 791	21 130	51 211	1,33	31,8	130,0
V	47 197	6 494	22 046	31 645	0,82	46,7	149,1
VI	65 470	4 502	28 802	41 170	1,07	44,0	159,0
VII	53 703	5 155	32 273	26 586	0,69	60,1	202,0
Zmiany w %							
<u>VII 2013</u> <u>VI 2013</u>	-18,0	14,5	12,1	-35,4	-35,5	x	x
<u>VII 2013</u> <u>VII 2012</u>	73,9	-26,9	425,2	-16,4	-16,3	x	x
<u>VII 2013</u> <u>XII 2012</u>	-22,7	-28,5	87,4	-55,3	-55,2	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarcza Iności ^b w %
2011 I-XII	1 043 348	2 950 882	505 004	3 489 226	48,4	29,9
2012 I-XII	1 247 700	3 566 372	667 354	4 146 718	53,5	30,1
2012 VII	46 319	285 943	36 719	295 542	79,3	15,7
VIII	101 543	250 956	71 582	280 917	70,5	36,1
IX	105 611	243 915	59 153	290 372	56,0	36,4
X	110 942	352 622	89 783	373 781	80,9	29,7
XI	101 495	353 160	55 076	399 578	54,3	25,4
XII	104 147	301 718	82 781	323 084	79,5	32,2
I	110 157	202 259	43 853	268 563	39,8	41,0
2013 II	98 244	294 085	50 275	342 053	51,2	28,7
III	113 661	219 850	70 207	263 304	61,8	43,2
IV	99 825	271 909	54 664	317 071	54,8	31,5
V	70 796	180 652	22 107	229 340	31,2	30,9
VI	98 205	264 903	33 475	329 634	34,1	29,8
VII	80 555	293 099	25 658	347 996	31,9	23,1
Zmiany w %						
VII 2013 VI 2013	-18,0	10,6	-23,4	5,6	x	x
VII 2013 VII 2012	73,9	2,5	-30,1	17,7	x	x
VII 2013 XII 2012	-22,7	-2,9	-69,0	7,7	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 4. Krajowy bilans śruty rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarcza Iności ^b w %
2011 I-XII	1 043 348	15 309	440 599	618 058	42,2	168,8
2012 I-XII	1 247 700	23 801	573 713	697 788	46,0	178,8
2012 VII	46 319	1 323	21 872	25 770	47,2	179,7
VIII	101 543	1 498	56 859	46 182	56,0	219,9
IX	105 611	1 653	51 496	55 768	48,8	189,4
X	110 942	4 064	81 418	33 587	73,4	330,3
XI	101 495	1 707	48 034	55 168	47,3	184,0
XII	104 147	2 995	75 624	31 517	72,6	330,4
2013 I	110 157	3 690	35 371	78 477	32,1	140,4
II	98 244	3 012	42 734	58 522	43,5	167,9
III	113 661	1 764	55 647	59 778	49,0	190,1
IV	99 825	2 173	40 336	61 662	40,4	161,9
V	70 796	2 935	8 044	65 686	11,4	107,8
VI	98 205	25 536	24 481	99 260	24,9	98,9
VII	80 555	3 385	21 204	62 735	26,3	128,4
Zmiany w %						
VII 2013 VI 2013	-18,0	-86,7	-13,4	-36,8	x	x
VII 2013 VII 2012	73,9	155,8	-3,1	143,4	x	x
VII 2013 XII 2012	-22,7	13,0	-72,0	99,1	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2011 I-XII	397 287	78 471	128 506	347 252	9,01	32,3	114,4
2012 I-XII	442 290	115 633	134 502	423 421	10,99	30,4	104,5
2012 VII	30 770	8 104	8 673	30 201	0,78	28,2	101,9
VIII	35 402	9 596	10 836	34 162	0,89	30,6	103,6
IX	32 292	10 235	10 421	32 106	0,83	32,3	100,6
X	41 504	12 407	14 312	39 599	1,03	34,5	104,8
XI	43 174	11 367	14 672	39 869	1,03	34,0	108,3
XII	28 713	7 346	9 436	26 623	0,69	32,9	107,9
2013 I	32 114	7 034	9 985	29 162	0,76	31,1	110,1
II	35 370	7 674	10 455	32 589	0,85	29,6	108,5
III	36 367	8 973	9 703	35 637	0,92	26,7	102,0
IV	33 002	7 695	9 616	31 080	0,81	29,1	106,2
V	31 936	6 789	9 526	29 199	0,76	29,8	109,4
VI	35 856	7 089	11 059	31 886	0,83	30,8	112,5
VII	29 676	7 333	8 695	28 315	0,73	29,3	104,8
Zmiany w %							
<u>VII 2013</u> <u>VI 2013</u>	-17,2	3,4	-21,4	-11,2	-12,0	x	x
<u>VII 2013</u> <u>VII 2012</u>	-3,6	-9,5	0,3%	-6,2	-6,4	x	x
<u>VII 2013</u> <u>XII 2012</u>	3,4	-0,2	-7,9	6,4	5,7	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenvica	Relacja cen
2011 I-XII	1839,1	821,1	2,24
2012 I-XII	1981,1	893,4	2,23
2012 VII	1 946,8	908,3	2,14
VIII	1 944,2	897,0	2,17
IX	1 990,2	915,0	2,18
X	2 003,0	925,1	2,17
XI	1 982,0	970,7	2,04
XII	2 007,0	1 016,8	1,97
I	2 006,0	1 025,0	1,96
2013 II	1 982,0	1 021,3	1,94
III	1 986,0	979,4	2,03
IV	1 980,0	972,5	2,04
V	1 979,0	955,0	2,07
VI	1 991,0	896,7	2,22
VII	1 388,2	806,2	1,72
VIII	1 400,9	648,6	2,16
Zmiany w %			
<u>VIII 2013</u> <u>VII 2013</u>	0,9	-19,5	x
<u>VIII 2013</u> <u>VIII 2012</u>	-27,9	-27,7	x
<u>VIII 2013</u> <u>XII 2012</u>	-30,2	-36,2	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

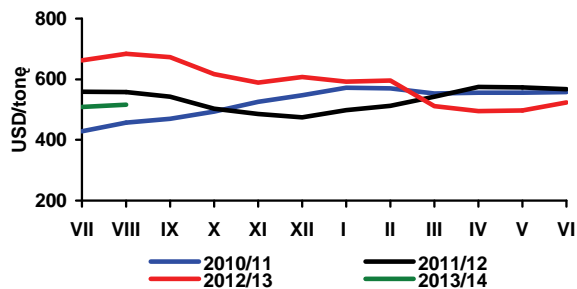
Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2011 I-XII	5,29	7,06	16,91	5,18	6,70	13,75	22,40	6,08
2012 I-XII	5,50	7,27	15,96	6,50	12,22	14,14	21,55	7,97
2012 VII	5,5	7,28	15,05	6,5	7,04	14,08	20,75	7,88
VIII	5,48	7,21	15,08	6,52	7,04	14,15	20,35	7,92
IX	5,46	7,2	15,39	6,56	7,04	14,13	20,4	7,96
X	5,5	7,2	15,7	6,6	7,05	14,15	21,05	8,08
XI	5,48	7,26	16,01	6,63	7,01	14,1	21,05	8,12
XII	5,40	7,29	16,49	6,57	6,98	14,2	21,45	8,16
2013 I	5,16	7,19	16,14	6,51	7,01	14,18	21,8	8,12
II	5,39	7,13	15,83	6,47	6,95	14,05	21,75	7,96
III	5,25	7,06	15,85	6,44	6,90	14,05	21,55	7,96
IV	5,13	7,14	16,02	6,40	6,90	14,00	21,55	7,92
V	5,36	7,20	16,55	6,35	6,90	14,05	21,7	7,84
VI	5,35	7,10	16,91	6,30	6,86	14,02	22,05	7,84
VII	5,25	7,21	17,57	6,25	6,92	14,07	22,25	7,8
VIII	5,23	7,24	17,93	6,28	6,91	14,10	22,70	7,80
Zmiany w %								
<u>VIII 2013</u> <u>VII 2013</u>	-0,4	0,4	2,0	0,5	-0,1	0,2	2,0	0,0
<u>VIII 2013</u> <u>VIII 2012</u>	-4,6	0,4	18,9	-3,7	-1,8	-0,4	11,5	-1,5
<u>VIII 2013</u> <u>XII 2012</u>	-3,1	-0,7	8,7	-4,4	-1,0	-0,7	5,8	-4,4

^a do XII 2011 r. masło świeże i chłodnicze o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy, od I 2012 r. masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

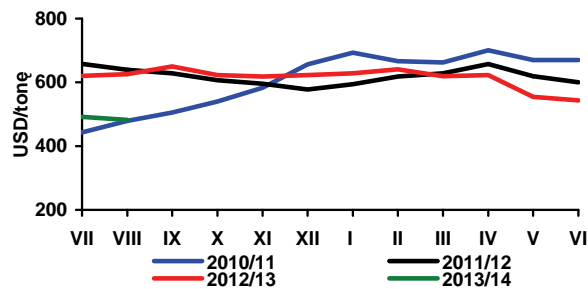
^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

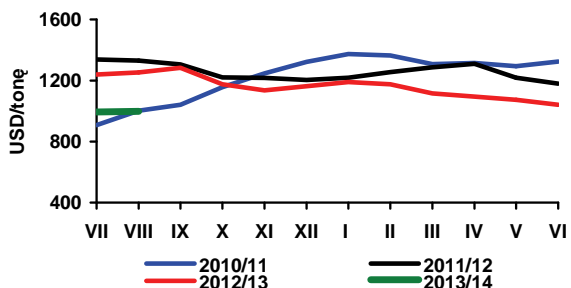
Rys. 1. Ceny amerykańskiej soi (cif Rotterdam)

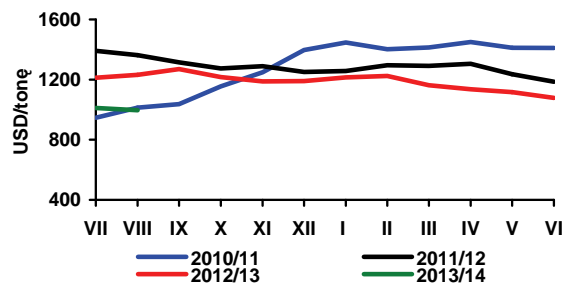
Rys. 2. Ceny europejskiego rzepaku (cif Hamburg)

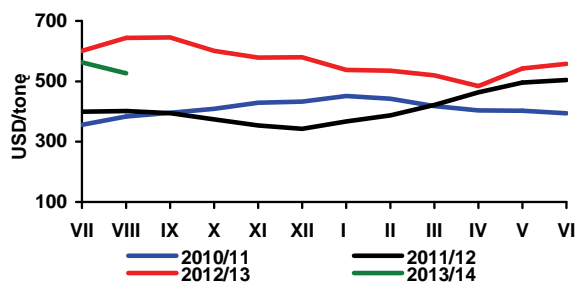
Rys. 3. Ceny holenderskiego oleju sojowego (fob ex-mill)

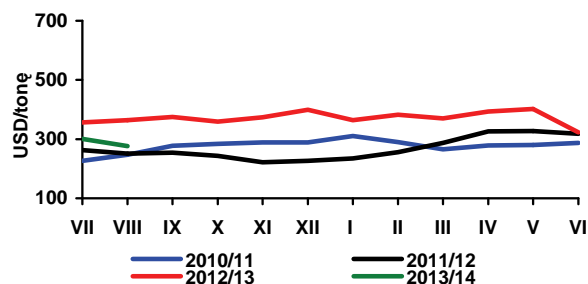
Rys. 4. Ceny holenderskiego oleju rzepakowego (fob ex-mill)

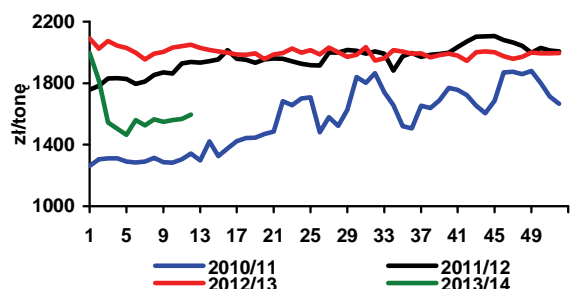
Rys. 5. Ceny argentyńskiej śrutu sojowej 44/45% białka (cif Rotterdam)

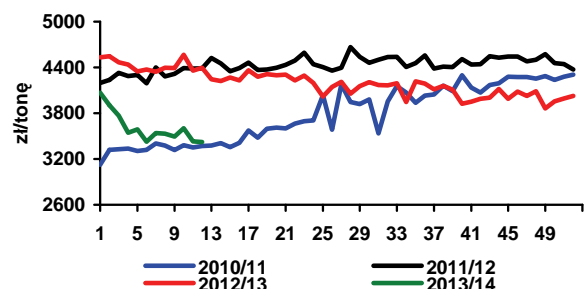
Rys. 6. Ceny niemieckiej śrutu rzepakowej 34% białka (fob ex-mill Hamburg)

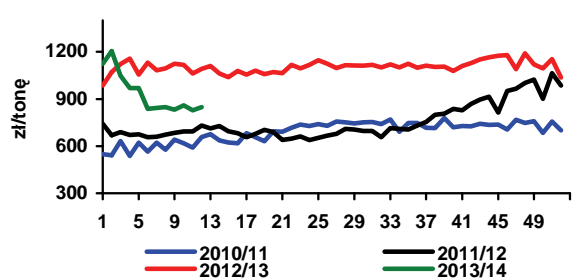
Rys. 7. Ceny skupu rzepaku (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

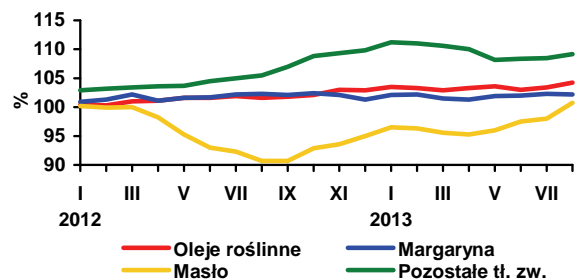
Rys. 8. Ceny zbytu oleju rzepakowego rafinowanego (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 9. Ceny zbytu śrutu rzepakowej (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 10. Zmiany cen detalicznych tłuszczów (XII 2011 = 100%)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, GUS i MRiRW.

Według wstępnych szacunków GUS¹ powierzchnia uprawy ziemniaków w 2013 r. wyniosła ok. 270 tys. ha, wobec 373 tys. ha w roku poprzednim. Przebieg warunków pogodowych w okresie wegetacji był niekorzystny. W konsekwencji plony ziemniaków są niskie i wynoszą 214 dt/ha, wobec 242 dt/ha w roku ubiegłym i 188 dt/ha średnio w latach 2006-2010. Zbiory są szacowane na ok. 5,7 mln ton, wobec 9,0 mln ton w 2012 r. Ten poziom produkcji nie będzie w stanie pokryć zapotrzebowania na ziemniaki do bezpośredniej konsumpcji i przerobu przemysłowego. Skala spadku areálu uprawy i plonów przypuszczalnie jest nieco mniejsza niż to wynika z szacunków GUS, a w konsekwencji spadek zbiorów nie jest aż tak dramatyczny. Największe wątpliwości budzi spadek areálu uprawy ziemniaków aż o 28%, w sytuacji gdy poziom cen na rynku w okresie sadzenia nie skłaniał do podejmowania tak radykalnych decyzji produkcyjnych.

W krajach UE-5 (Niemcy, Belga, Francja, Holandia i Wielka Brytania) areál uprawy ziemniaków jadalnych (bez sadzeniaków i skrobiowych) jest większy od ubiegłorocznego o 4%, a zbiory o 1-2%. Mimo wzrostu produkcja ta będzie o ponad 5% niższa w porównaniu ze średnią z ostatnich pięciu lat. Sytuacja w poszczególnych krajach jest bardzo zróżnicowana. Powierzchnia uprawy ziemniaków wzrosła we wszystkich wymienionych krajach, przy czym najbardziej w Belgii (o prawie 12%), a najmniej w Wielkiej Brytanii (o niespełna 1%). W porównaniu z rokiem poprzednim plony wzrosły w Wielkiej Brytanii, Holandii i we Francji, natomiast obniżyły się w Belgii i w Niemczech. Ze względu na niekorzystne warunki pogodowe w okresie wegetacji średnie plony, według ocen niemieckiego ministerstwa rolnictwa, są niższe aniżeli w roku poprzednim o ponad 14% i wynoszą 383 dt/ha, wobec 456 dt/ha w 2012 r. W konsekwencji zbiory ziemniaków w Niemczech będą rekordowo niskie i wyniosą 9,24 mln ton, w tym 6,74 mln ton ziemniaków jadalnych i sadzeniaków.

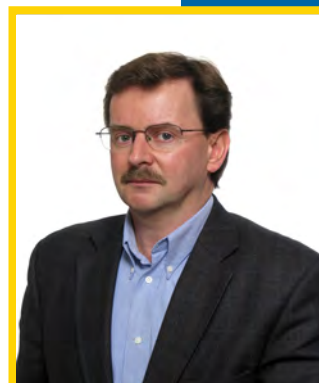
W sezonie 2013/14 europejski rynek ziemniaków będzie pod presją popytu, czego odzwierciedleniem są wysokie ceny. Ich wzrost w ostatnich tygodniach prawdopodobnie wyhamował, ale zwykle w tym okresie mamy do czynienia z wyraźnym sezonowym spadkiem. Na przełomie września i października średnie ceny ziemniaków konsumpcyjnych w Niemczech na poziomie producenta oscylowały w przedziale 210-230 euro/t i były o ok. 55% wyższe niż przed rokiem i 2,5-krotnie wyższe w porównaniu z analogicznym okresem 2011 r. Ceny

ziemniaków do przetwórstwa spożywczego (na frytki, chipsy i płatki), w zależności od landu, wynosiły od 130 do 200 euro/t i były o 15-20% wyższe niż przed rokiem. W Belgii i we Francji ceny ziemniaków są zbliżone do ubiegłorocznych. W Wielkiej Brytanii ceny obniżyły się w porównaniu z rokiem poprzednim o 20-30%, do ok. 180 euro/t, ale nadal są wyższe od średniej pięcioletniej przynajmniej o 20-30%.

W Polsce w pierwszych miesiącach bieżącego sezonu ceny ziemniaków są blisko 2-krotnie wyższe niż przed rokiem, ale nieco niższe niż 2010 r., gdy zebrano 8,45 mln ton. Należy pamiętać, że w ubiegłym roku początek sezonu charakteryzował się bardzo niskim poziomem cen, co wówczas wywoływało niezadowolenie i protesty rolników. Ich wzrost nastąpił w dalszej części sezonu, a zwłaszcza wiosną 2013 r.

W lipcu 2013 r. średni poziom cen targowiskowych notowanych przez GUS wyniósł 93,9 zł/dt i był o 57% wyższy niż przed rokiem. W sierpniu ceny te wzrosły do 118,4 zł/dt i były o 100% wyższe w porównaniu z sierpniem ub.r. We wrześniu ceny te prawdopodobnie obniżyły się do ok. 110 zł/dt, ale nadal były 2-krotnie wyższe niż przed rokiem. Jeszcze większą dynamiką charakteryzują się ceny ziemniaków w obrocie hurtowym. Średni ich poziom na rynkach hurtowych wyniósł w lipcu ok. 110 zł/dt, a w sierpniu i we wrześniu obniżył się odpowiednio do 106 i 94 zł/dt, wobec 36 zł/dt w analogicznym okresie 2012 r. W dalszej części sezonu ceny ziemniaków będą pod silną presją popytu, ale ich dalszy wzrost może być hamowany możliwością importu z krajów Europy Zachodniej.

Konsekwencją bardzo wysokich cen i nienajlepszej jakości ziemniaków w Polsce będzie przyspieszenia tempa spadku ich spożycia.

**Wiesław
Dzwonkowski**

¹ Informacja sygnałna Przedwzrostowy szacunek głównych ziemiołodów rolnych i ogrodniczych w 2013 r., GUS, Warszawa, 24.09.2013

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków				Produkcja skrobi ziemniaczanej			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
I	.	.	.	31 700	-	-	-	777
II	.	.	.	59 000	-	-	-	-
III	.	.	.	52 200	-	-	-	-
IV	79 400	36 000	45 700	77 400	-	-	-	-
V	41 000	36 900	48 500	68 000	-	-	-	-
VI	35 600	12 700	41 700	43 500	-	-	-	-
VII	29 100	26 500	37 700	78 100	-	-	-	-
VIII	45 500	61 800	88 700		117	910	3 520	
IX	149 000	289 100	282 800		12 923	35 524	36 492	
X	297 900	302 700	324 000		32 774	42 123	47 238	
XI	166 200	183 100	207 700		15 603	28 881	32 663	
XII	70 400	69 200	72 400		16	5 506	7 513	
RAZEM	609 100 ^b	932 400 ^b	1 013 300 ^b	409 900	61 433	112 944	127 426	777

^a krochmal surowy nieodwodniony w przeliczeniu na 80% suchej masy, ^b okres VII-XII

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2007 I-XII	1 522	1 651	20 097	25 523	151	46 386	11 390	90 153	14 190	5 429
2008 I-XII	2 733	2 631	32 484	34 764	520	52 220	6 447	99 533	14 272	6 325
2009 I-XII	2 673	2 078	35 609	47 156	151	46 568	3 991	108 414	18 167	7 706
2010 I-XII	1 637	1 803	39 794	54 626	134	44 623	10 058	118 614	20 716	7 388
2011 I-XII	2 914	1 703	69 426	34 546	14 325	46 229	10 374	131 809	22 333	9 297
2012 I-XII	2 023	2 457	46 076	72 333	9 917	41 193	14 989	153 610	30 732	17 989
2012 I	13	385	587	4 495	1 841	3 351	843	10 632	2 283	1 552
II	13	371	741	5 018	1 060	3 168	912	9 877	3 509	2 265
III	174	700	5 576	5 039	1 220	4 151	1 318	11 600	2 772	1 506
IV	51	994	3 290	3 808	1 332	3 413	1 253	10 725	3 097	1 230
V	138	1	665	4 233	1 028	3 393	1 306	13 265	2 263	1 519
VI	365	1	1 263	3 978	942	3 647	1 248	13 363	2 507	1 783
VII	143	1	1 193	3 236	326	3 598	1 469	14 551	2 837	1 212
VIII	183	0	3 870	7 346	373	3 867	1 314	16 834	2 807	1 009
IX	412	1	8 322	7 542	331	3 660	1 422	15 048	2 501	1 257
X	122	1	10 463	9 816	504	3 745	1 506	13 744	2 225	1 424
XI	309	1	6 502	12 016	559	2 919	1 327	11 879	1 936	1 706
XII	100	0	3 603	5 806	400	2 281	1 071	12 090	1 992	1 527
2013 I	106	359	4 198	3 221	1 289	3 010	982	11 932	1 825	1 437
II	127	704	4 470	3 992	1 546	2 836	1 089	10 476	2 166	1 612
III	277	855	5 054	3 985	1 588	3 983	1 033	12 953	2 606	1 395
IV	306	332	7 267	4 603	1 639	5 681	1 749	15 029	2 372	1 577
V	278	363	3 310	3 657	1 624	3 635	1 716	13 954	2 522	1 481
VI	255	0	3 700	4 379	2 717	3 358	1 674	14 943	2 725	1 066
VII	132	0	403	6 139	1 410	3 017	2 055	17 620	3 066	828

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2007 I-XII	79 048	32 086	66 176	9 295	50 721	152 471	86 443	50 624	5 065	2 987
2008 I-XII	51 815	14 610	19 541	11 184	34 691	95 504	68 731	40 163	4 342	1 853
2009 I-XII	42 996	15 660	80 878	10 347	61 991	147 459	75 593	42 315	3 556	1 996
2010 I-XII	48 353	29 761	157 323	9 828	81 482	180 352	63 478	41 595	5 714	875
2011 I-XII	49 240	20 173	174 105	11 235	97 528	242 516	77 888	52 352	8 596	3 103
2012 I-XII	35 670	14 719	76 107	11 466	72 918	257 295	90 269	35 304	8 829	2 661
2012 I	130	163	789	942	6 852	21 249	6 725	2 815	259	213
II	569	343	3 860	1 101	4 933	19 141	7 304	3 037	226	221
III	2 323	6 368	8 069	1 055	5 462	27 497	8 305	3 060	958	382
IV	4 682	6 094	9 529	1 203	6 659	21 627	7 437	3 299	859	158
V	21 399	1 023	27 201	1 414	6 505	24 879	7 354	3 602	763	258
VI	5 797	313	16 128	987	6 189	23 007	7 896	3 408	791	173
VII	58	0	4 770	1 711	5 285	18 634	6 699	2 526	667	161
VIII	3	0	2 036	386	5 773	22 154	7 738	2 983	897	279
IX	4	0	51	898	6 175	16 948	7 353	2 519	836	227
X	42	28	144	545	6 396	20 259	7 956	3 061	724	181
XI	82	183	1 488	702	6 789	24 025	8 302	2 645	948	179
XII	581	202	2 041	523	5 899	17 875	7 201	2 350	902	229
2013 I	83	212	2 198	891	7 767	20 120	7 069	2 562	632	125
II	464	241	2 641	934	7 678	22 073	7 405	2 697	764	433
III	1 540	3 028	2 806	983	9 611	20 881	7 705	3 474	858	432
IV	3 937	10 918	4 422	1 218	9 582	18 500	7 621	3 292	861	208
V	16 073	2 686	10 499	505	7 343	19 271	7 117	3 929	899	225
VI	6 799	15	9 390	632	9 678	19 617	7 382	3 823	537	198
VII	6	0	3 352	647	7 247	18 683	7 214	2 939	611	262

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

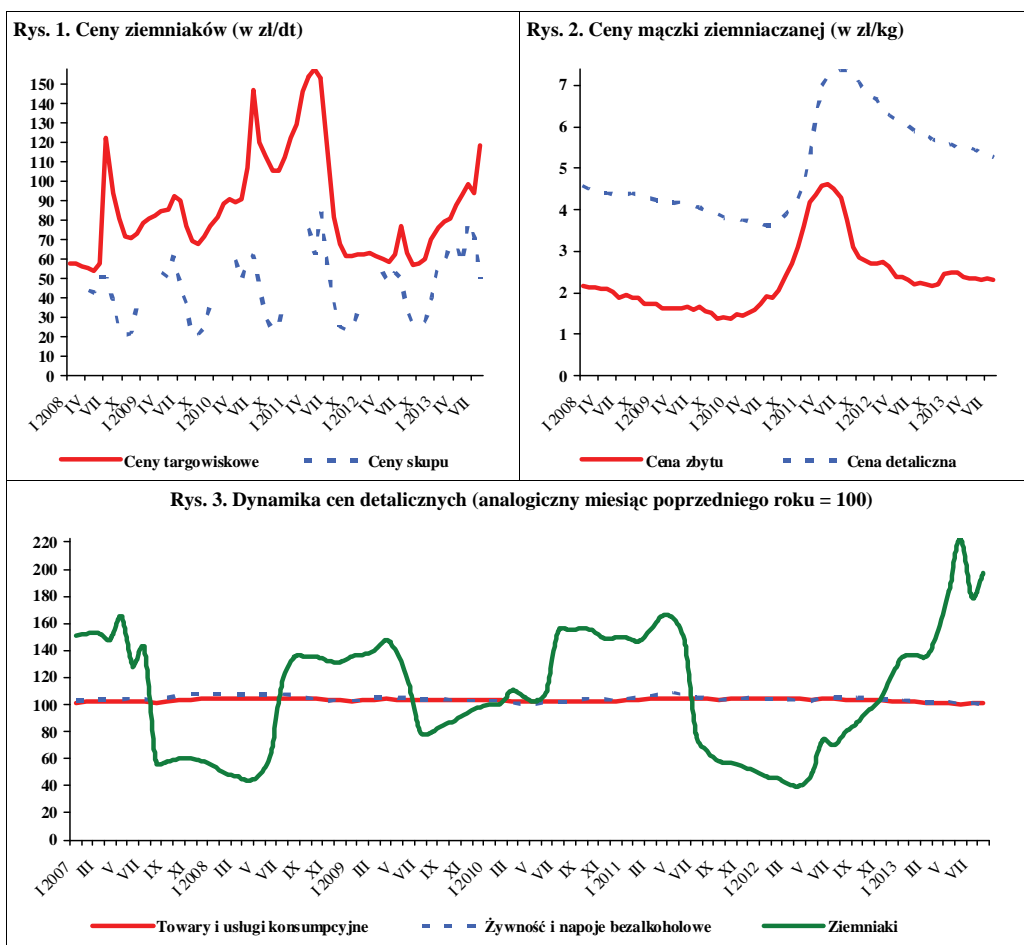
Wyszczególnienie	Rodzaj	VIII	VI	VII	VIII	Wskaźnik zmian cen	
	Ceny	2012	2013	2013	2013	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	33,1	79,3	70,5	50,2	151,7	71,2
	targowiskowa	59,3	98,3	93,9	118,4	199,7	126,1
	detaliczna (zł/kg)	0,76	1,06	1,17	1,40	184,2	119,7
	importowa	130,4	167,9	130,8	.	163,9	77,9
	eksportowa	100,9	126,4	103,0	.	150,7	81,5
Relacje cen	skup / targowisko	0,56	0,81	0,75	0,42	76,0	56,5
	targowisko / detal	0,78	0,93	0,80	0,85	108,4	105,4
	skup / detal	0,44	0,75	0,60	0,36	82,3	59,5
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	2,22	2,31	2,33	2,32	104,5	99,6
	detaliczna (zł/kg)	6,01	5,35	5,33	5,27	87,7	98,9
Frytki	detaliczna (zł/kg)	9,28	8,98	9,04	8,98	96,8	99,3
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	35,20	35,40	35,50	35,20	100,0	99,2
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	9,62	9,78	9,80	9,86	102,5	100,6

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2012		2013		wsk. zmian cen	
		sierpień	czerwiec	lipiec	sierpień	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	63,3	123,3	138,6	149,5	236,2	107,9
2	Kujawsko-pomorskie	57,9	103,6	.	110,0	190,0	x
3	Lubelskie	70,6	73,5	80,3	123,3	174,7	153,6
4	Lubuskie	71,9	123,9	.	150,0	208,6	x
5	Łódzkie	47,3	87,0	104,7	.	.	x
6	Małopolskie	59,6	97,1	78,1	111,4	186,8	142,6
7	Mazowieckie	69,1	97,2	100,2	113,7	164,5	113,5
8	Opolskie	61,4	112,0	100,0	123,8	201,7	123,8
9	Podkarpackie	68,0	87,3	70,0	124,7	183,5	178,1
10	Podlaskie	64,1	75,0	101,1	.	.	x
11	Pomorskie	71,9	113,7	100,0	112,1	155,9	112,1
12	Śląskie	60,4	116,9	115,0	123,0	203,8	107,0
13	Świętokrzyskie	52,4	73,4	77,3	.	.	x
14	Warmińsko-mazurskie	76,5	113,1	70,0	.	.	x
15	Wielkopolskie	56,7	101,9	87,1	108,4	191,0	124,4
16	Zachodniopomorskie	73,6	112,4	95,0	133,9	181,9	140,9
maksimum		76,5	123,9	138,6	150,0	x	
minimum		47,3	73,4	70,0	108,4	x	
różnica w %		61,7	68,8	98,0	38,4	x	

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

We wrześniu 2013 r., w relacji do sierpnia br. obniżyły się ceny skupu większości podstawowych gatunków warzyw. W skupie na rynek produktów świeżych, do przetwórstwa i na eksport obniżyły się ceny: marchwi (o 22-26%), cebuli (o 3-7%) i buraków ćwikłowych (o 2-9%) oraz pomidorów gruntowych, fasoli szparagowej, brokułów różyczkowanych, kapusty pekińskiej, papryki czerwonej i ziemniaków. Wzrosły natomiast ceny pomidorów spod osłon (o 33-83%), ogórków (o 1-15%), kapusty białej (o 15-31%), pomidorów do mrożenia w przetwórstwie i kapusty czerwonej na eksport. W handlu hurtowym mniej płacono za marchew (o 17%), kalafiorów gruntowych (o 16%), buraki ćwikłowe (o 15%), kapustę białą (o 14%) cebulę i pomidory gruntowe, a więcej za: pomidory spod osłon (o 25%), ogórki gruntowe i spod osłon.

W porównaniu z wrześniem ub.r. na rynku krajowym, w eksporcie i w przetwórstwie największy wzrost cen odnotowano w przypadku: cebuli (55-104%), kapusty białej (o 88-128%), buraków (o 67-85%), ogórków do kwaszenia i konserwowania (o 43-101%), selerów (o 78%) i ziemniaków (2,5-krotny wzrost). Obniżył się poziom cen: pomidorów szklarniowych (o 5-28%), kalafiorów i brokułów różyczkowanych. W handlu hurtowym najbardziej wzrosły ceny: kapusty białej (ponad dwukrotnie), cebuli (o 85%), buraków ćwikłowych (o 64%) i kalafiorów gruntowych (o 35%). Potaniały tylko pomidory gruntowe (o 19%).

W sierpniu 2013 r., w stosunku do lipca br., nastąpił spadek cen detalicznych większości podstawowych gatunków warzyw świeżych, takich jak: papryka (o 56%), marchew i buraki (po 65%), pomidory (o 27%), pora (o 21%) i cebula (o 13%). Odnotowano natomiast wzrost cen detalicznych: kalafiorów (o 13%), kapusty białej, pieczarek, ogórków gruntowych i selerów. Geny detaliczne przetworów warzywnych nie uległy większym wahaniom.

W odniesieniu do cen detalicznych z sierpnia 2012 r. podrożały niemal wszystkie warzywa, a wśród nich najbardziej: kapusta biała (o 78%), buraki (o 51%), ogórki gruntowe (o 40%), cebula (o 37%) i kalafior (o 34%). Potaniały jedynie pomidory (o 12%). Zmiany cen przetworów warzywnych nie przekraczały 2%.

W lipcu 2013 r., w stosunku do lipca 2012r., w średnich i dużych zakładach przetwórczych o 30% więcej wyprodukowano soku pomidorowego i o 11% warzyw mrożonych, a o 21% mniej marynat i o 11% mniej konserw warzywnych.

Grażyna Stępka

Tomasz Smoleński

W lipcu 2013 r. wyeksportowano 29,2 tys. t warzyw świeżych o wartości 19,4 mln EUR. W porównaniu z lipcem 2012 r. ilość sprzedanych świeżych warzyw obniżyła się o 40%, a wartość - o 19%. O spadku eksportu zdecydowała niższa sprzedaż: kapusty (o 83%), ogórków (o 58%), marchwi (o 48%), kalafiorów (o 41%), cebuli (o 32%) oraz pomidorów (o 28%). W tym samym okresie eksport przetworów warzywnych wyniósł 42,4 tys. t, a jego wartość 32,6 mln EUR. W stosunku do lipca ub. r. wolumen sprzedaży przetworów warzywnych był niższy o 14%, a jego wartość wzrosła o 8%. Mniej niż rok temu sprzedano suszy (o 49%), mrożonek (o 19%) i konserw (o 7%), a więcej marynat (o 20%).

W lipcu 2013 r. zaimportowano 20,5 tys. t warzyw świeżych o wartości 14,0 mln EUR. W odniesieniu do lipca ub. r. wolumen zakupionych warzyw świeżych był większy o 24%, a jego wartość - o 33%. Trzynastokrotnie więcej zakupiono kapusty, niemal pięciokrotnie marchwi, ponad trzykrotnie ogórków i o 75% więcej pomidorów. Mniejszy był import czosnku (o 54%), papryki (o 35%) i cebuli (o 9%). Import przetworów warzywnych wyniósł 14,9 tys. t, a jego wartość 15,4 mln EUR, co oznacza spadek wolumenu o 25%, a wartości o 14%. Mniejszy był w stosunku do lipca ub. r. import suszy warzywnych (o 65%), koncentratu pomidorowego (o 41%), marynat (o 22%) i konserw (o 6%). Więcej natomiast zakupiono mrożonek warzywnych (o 46%).

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania ^c	Ogórki do kwaszenia ^c	Pomidory gruntowe ^c	Pomidory szklarniowe	Kalafiori gruntowe (szt.)	Pieczarki
2012 VII	1,27	2,03	0,40	1,86	0,55	1,13	1,15	-	2,58	1,27	5,46
VIII	0,73	1,70	0,40	0,96	0,51	1,39	1,10	1,24	1,81	2,13	6,08
IX	0,74	1,40	0,49	0,76	0,48	1,70	1,15	1,45	2,10	1,60	5,88
X	0,64	1,28	0,52	0,74	0,50	-	-	1,55	3,07	1,76	5,77
XI	0,72	1,23	0,48	0,73	0,52	-	-	-	4,15	-	5,39
XII	0,68	1,23	0,43	0,76	0,58	-	-	-	5,26	-	5,43
2012 I-XII	0,60	1,33	0,39	0,96	0,51	1,35	1,13	1,37	4,70	1,66	5,34
2013 I	0,72	1,23	0,44	0,84	0,66	-	-	-	-	-	5,60
II	0,68	1,25	0,46	0,89	0,67	-	-	-	-	-	5,39
III	0,68	1,25	0,44	0,94	0,66	-	-	-	-	-	5,36
IV	0,79	1,30	0,45	1,26	0,72	-	-	-	7,25	-	5,39
V	1,45	1,48	0,52	1,83	0,90	-	-	-	5,14	-	5,32
VI	1,38	1,86	0,81	2,06	0,99	-	-	-	3,18	-	5,24
VII	1,81	2,51	0,70	2,24	1,45	1,92	1,58	-	2,92	2,30	5,34
VIII	1,23	2,19	0,70	1,02	0,82	2,40	2,01	1,53	1,50	2,61	5,78
IX	1,15	1,95	0,92	0,84	0,80	2,43	2,31	1,49	2,00	2,00	6,27
Wskaźnik zmian w %											
<u>IX 2013</u> <u>VIII 2013</u>	93	93	131	78	98	101	115	97	133	77	108
<u>IX 2013</u> <u>IX 2012</u>	155	139	188	111	167	143	201	103	95	125	107

^a z notowań spółdzielni ogrodnich, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW, ^c ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodnich.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Groszek zielony	Fasola szparag. ^a	Brokuly różyczk. ^a	Kalafiori różyczk. ^a	Ogórki do konserw. ^a	Pomidory do mrożenia ^a	Pomidory do tłoczenia ^a
2012 VII	0,63	-	-	-	1,11	0,73	1,65	-	1,33	-	-
VIII	0,68	0,37	-	0,20	-	0,73	1,62	1,10	1,41	0,52	0,33
IX	0,69	0,39	0,25	0,23	-	0,72	1,44	0,95	-	0,50	0,33
X	0,69	0,36	0,25	0,23	-	-	1,42	0,89	-	0,60	0,33
XI	0,72	0,29	0,26	0,25	-	-	1,60	1,10	-	-	-
XII	0,76	0,35	0,26	0,25	-	-	-	-	-	-	-
2012 I-XII	0,60	0,31	0,25	0,22	1,11	0,73	1,52	0,95	1,37	0,52	0,33
2013 I	0,80	0,44	0,25	0,25	-	-	-	-	-	-	-
II	0,78	0,40	0,25	0,25	-	-	-	-	-	-	-
III	0,73	0,41	-	0,25	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,76	0,45	-	0,25	-	-	-	-	-	-	-
V	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	-	-	-	-	1,08	-	-	-	-	-	-
VII	1,30	-	-	-	1,18	0,77	1,69	-	1,84	-	-
VIII	1,35	-	-	-	1,17	0,79	1,62	-	1,97	0,58	-
IX	1,25	0,66	0,30	0,23	-	0,77	1,49	1,07	-	0,60	0,35
Wskaźnik zmian w %											
<u>IX 2013</u> <u>VIII 2013</u>	93	x	x	x	x	97	92	x	x	103	x
<u>IX 2013</u> <u>IX 2012</u>	181	228	115	100	x	x	93	97	x	100	106

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory spod osłon	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemniaki
2012 VII	2,50	0,76	0,84	0,38	-	-	1,40	-	-	0,88	-	0,38	0,45
VIII	2,37	0,85	0,95	0,44	-	2,95	0,84	-	1,20	0,59	1,90	0,34	0,30
IX	2,65	0,93	0,91	0,43	-	2,88	0,62	-	0,90	0,45	1,38	0,33	0,28
X	3,34	-	0,78	0,40	-	3,02	0,61	-	0,80	0,43	1,20	0,33	0,29
XI	-	-	0,61	0,38	0,42	3,20	0,59	1,30	0,84	0,43	1,20	0,33	0,34
XII	-	-	0,62	0,39	0,45	-	0,58	1,30	0,95	0,50	-	0,35	0,48
2012 I-XII	3,24	0,84	0,93	0,34	0,39	3,01	0,77	1,30	0,88	0,42	1,57	0,33	0,35
2013 I	-	-	0,66	0,38	0,54	-	0,59	1,27	0,99	0,53	1,40	0,38	0,50
II	-	-	0,63	0,38	0,64	-	0,62	1,24	0,99	0,52	1,40	0,39	0,50
III	-	-	0,56	0,35	0,70	-	0,71	1,28	0,96	0,52	1,40	0,40	0,51
IV	6,92	-	1,93	0,43	1,20	-	1,02	2,14	1,69	0,60	2,15	0,76	0,71
V	4,21	-	2,19	0,44	1,20	-	0,97	2,85	2,10	0,73	2,40	0,75	0,73
VI	2,87	1,10	2,24	0,63	-	-	1,30	-	1,48	0,75	-	0,70	1,20
VII	2,37	0,93	2,48	0,87	-	6,50	1,79	-	-	1,43	-	1,41	1,09
VIII	1,04	1,02	1,77	0,72	1,35	3,13	0,86	-	-	0,95	-	0,67	0,72
IX	1,90	1,13	1,18	0,83	1,48	2,88	0,64	2,50	1,60	0,92	-	0,61	0,70
Wskaźnik zmian w %													
<u>IX 2013</u> VIII 2013	183	111	67	115	110	92	74	x	x	97	x	91	97
<u>IX 2013</u> IX 2012	72	122	130	193	x	100	103	x	178	204	x	185	250

^a cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne*	Marynaty
2012 V	2 983	30 813	8 817	1 679
VI	2 317	30 959	13 217	1 367
VII	1 821	39 597	17 881	9 352
VIII	3 511	54 158	20 247	11 571
IX	2 339	73 404	19 610	5 179
X	2 544	83 983	26 091	3 764
XI	2 323	57 374	23 883	3 524
XII	1 745	38 102	11 791	2 451
2012 I-XII	30 839	561 558	183 304	48 652
2013 I	3 067	37 092	10 039	1 954
II	3 027	38 747	9 612	1 888
III	3 058	42 311	13 162	1 636
IV	3 168	35 354	10 689	2 539
V	3 203	24 968	9 868	1 422
VI	2 621	32 671	8 521	1 327
VII	2 359	43 814	15 880	7 420
Wskaźnik zmian w %				
<u>VII 2013</u> VII 2012	130	111	89	79

*/ w tym: przecier pomidorowy i pasta oraz warzywa i mieszanki warzywne zamrożone, gotowane lub nie, zakonserwowane octem lub kwasem octowym

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2012												2013							VII 2013 VII 2012 (%)
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII				
Warzywa ogółem	48782	37468	48819	45585	45602	47481	35578	35730	478332	41327	42621	48655	52545	38329	38424	29182	60			
Cebula	9128	8286	7663	8520	10260	10816	14630	12311	122165	13939	12259	13914	13388	8811	8888	5189	68			
Kapusta	8703	6816	6413	6178	3690	3582	3072	3259	58950	4210	6308	8728	10191	6456	2509	1070	17			
Marchew	1772	765	3496	3252	2296	1911	1768	2074	25984	3378	2666	3270	3667	1684	1535	1817	52			
Ogórki	920	1368	3390	3131	788	600	339	564	13431	865	579	540	956	783	651	1416	42			
Pomidory	18130	8564	15424	12790	13081	12341	3835	1704	95330	1596	1549	1982	7497	10610	16759	11081	72			
Kalafiory	546	4825	6546	2819	4741	7029	649	318	29419	484	589	676	926	621	1761	3858	59			
Przetwory ogółem	43830	44364	49366	45839	52674	62061	64444	48486	631775	60355	60166	64202	62356	46028	45319	42391	86			
Susze	2102	2232	2229	2002	2268	2963	2941	2003	27036	3206	2908	2663	2678	2065	1276	1138	51			
Marynaty	2898	2481	2652	3185	3224	3832	4944	3213	38719	3436	3137	3784	4167	3089	2958	3173	120			
Konserwy	3605	3871	4438	4153	4766	6541	7947	6413	68376	5164	4108	4986	5859	3723	3779	4130	93			
-kapusta kwasz.	759	635	629	416	595	848	1219	909	19142	822	704	987	1026	541	699	379	60			
Mrożonki	29477	29801	34837	31469	33494	43289	42463	32625	429197	42669	42968	44882	42810	32126	30610	28360	81			
Pieczarki i ich przetwory	19871	17388	16517	16525	17531	21797	22489	23300	239893	22183	21308	24481	23922	20314	17589	16981	103			
Warzywa ogółem	34029	21059	24008	20982	24343	26830	15239	14726	237303	15937	15605	17503	25711	27022	24513	19430	81			
Cebula	2254	2510	2562	2679	3522	3547	4239	3644	36239	4083	3635	3830	4045	2988	3189	2436	95			
Kapusta	1334	1214	884	774	700	669	562	613	9340	815	890	1536	1887	1510	759	352	40			
Marchew	482	380	1340	802	491	422	395	545	6940	907	732	876	1130	663	587	829	62			
Ogórki	901	808	1364	1197	495	601	343	821	9022	1264	579	717	973	920	448	875	64			
Pomidory	18873	7116	10504	7960	9514	10864	3383	1555	79528	1493	1583	2179	8877	10611	12915	8420	80			
Kalafiory	450	2767	3362	1535	2606	4200	429	239	16863	416	451	574	755	497	1291	2199	65			
Przetwory ogółem	29407	28745	30151	30141	32761	41661	42653	32217	401924	40004	40156	42425	41201	31548	33066	32613	108			
Susze	2999	3109	3149	2971	3369	4204	3920	2814	39638	3901	3843	3698	3542	3149	3099	3111	99			
Marynaty	2439	2025	2215	2650	2801	3620	4308	2858	32972	2865	2621	3089	3486	2645	2554	2846	128			
Konserwy	3592	3611	3759	4055	4613	6214	7132	5489	55713	4926	4253	4498	5260	3598	3979	5069	135			
-kapusta kwasz.	412	312	391	219	363	473	690	522	6477	469	391	545	472	298	382	251	64			
Mrożonki	14602	14118	15947	15607	17116	22466	21420	16835	211880	22027	22442	23030	22211	17179	16441	16444	103			
Pieczarki i ich przetwory	30218	25699	24768	24120	26397	31426	32562	33945	349045	31966	30998	34948	35278	31458	26346	25250	102			

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2012												2013							VII 2013 VII 2012 (%)	
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	2013	VII 2013 VII 2012 (%)			
	47354	32070	16554	6890	5919	11751	32602	41807	390684	44290	45175	58495	55864	47948	35251	20466					
Warzywa ogółem	7060	12854	7234	2457	2018	2422	4074	5465	59384	3430	4755	5178	5910	5974	9027	6572	124				
Cebula	1830	648	1	45	41	3	20	10	5997	78	210	745	3628	2774	146	14	91				
Kapusta	4559	5933	703	151	184	96	196	368	27555	378	1771	4306	4708	5914	6166	3332	1274				
Marchew	1341	431	388	270	445	2515	5352	5454	33779	6316	4577	4894	3365	1244	803	1392	474				
Ogórki	15534	4274	2279	1306	839	832	9953	15969	115525	16867	15074	19569	14921	14877	10579	3995	359				
Pomidory	4714	3299	3800	635	802	1808	4482	5113	43239	5284	4424	4866	4544	4757	3311	2483	175				
Papryka	836	928	841	763	448	292	374	165	6627	230	751	536	827	848	637	383	65				
Czosnek	18295	17699	19817	19567	17535	18901	18851	16139	214236	16107	17162	17387	17347	16669	15739	14866	46				
Przetwory ogółem	3027	2578	1890	3303	2565	3118	3155	2017	35484	3364	3426	3095	3568	4062	2658	2767	75				
Mrożonki	1817	1133	2477	3216	1231	1782	1242	1745	19324	937	1071	1026	916	1020	916	874	146				
Susze	1271	1527	1007	773	1017	1398	1029	1324	14995	1103	1257	1592	1240	1205	1119	782	35				
Marynaty	2873	2979	3055	3961	3997	4267	4900	4209	42936	2791	3189	4616	3588	3205	3045	2874	78				
Konserwy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	94				
-akurydza	1072	880	858	1516	2125	1813	2071	1298	16759	1034	1219	1784	863	1039	915	943	110				
konserw.	6758	6920	9519	6719	6887	6278	6078	4261	74693	5896	5677	4227	5719	4674	6131	5606	59				
Koncentrat pomid.	42119	20278	10492	5224	4485	9348	27602	42379	342697	47158	43405	62018	55014	49785	26023	14005	133				
Warzywa ogółem	1138	1088	671	376	307	514	707	813	9269	719	1211	1403	968	1464	1479	1217	181				
Cebula	610	107	0	10	18	2	11	6	2322	26	104	367	1795	1177	54	4	1104				
Kapusta	1885	2890	347	72	99	50	118	174	9949	206	550	1290	1600	2517	3039	1465	422				
Marchew	994	187	186	74	168	1571	4520	6242	31294	6623	5739	6302	2877	978	356	656	353				
Ogórki	16774	4115	1878	1487	1165	1595	7604	15858	119341	18090	15068	23782	18185	16262	8185	3116	166				
Pomidory	8323	6619	4347	583	653	1748	5229	6942	61896	7013	6051	9372	9872	10939	6085	4511	104				
Papryka	1241	1173	1213	1222	690	488	626	360	9732	516	1820	906	1398	1174	919	472	39				
Czosnek	17703	16891	17856	17136	16736	18023	18698	16278	205645	16491	17384	18498	18002	16630	17070	15353	86				
Przetwory ogółem	2540	2064	1537	2205	2104	2549	2448	1740	27378	2763	2682	2476	2641	3035	2307	2262	147				
Mrożonki	2820	2292	2961	2738	1970	2612	2008	2110	30817	2186	2525	2493	2876	2488	2406	2110	71				
Susze	1168	1376	968	759	990	1226	1112	1358	14182	1201	1273	1629	1284	1081	1033	785	81				
Marynaty	3753	3763	3823	5093	4832	5179	6292	5117	53350	3547	4001	5919	4361	4087	4033	3759	98				
Konserwy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	98				
-akurydza	1089	911	897	1631	2297	1978	2298	1461	17645	1096	1400	1883	924	1113	973	1000	112				
konserw.	5054	5014	6742	4895	4813	4581	4652	3783	54760	4919	4589	3360	4789	3625	5378	4458	66				
Koncentrat pomid.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafiory	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2012 V	0,25	0,15	0,27	0,98	1,04	0,81	1,52	0,75	0,54	0,50
VI	0,31	0,18	0,49	0,59	0,84	0,53	1,47	0,78	0,49	0,44
VII	0,32	0,14	0,38	0,40	0,69	0,47	1,50	0,77	0,63	0,47
VIII	0,32	0,13	0,25	0,38	0,63	0,52	1,48	0,79	0,52	0,49
IX	0,35	0,19	0,22	0,62	0,73	0,54	1,51	0,79	0,61	0,49
X	0,32	0,19	0,22	1,00	0,87	0,59	1,43	0,82	0,55	0,50
XI	0,29	0,19	0,23	1,01	0,89	0,62	1,47	0,76	0,57	0,50
XII	0,32	0,19	0,27	1,45	0,92	0,78	1,47	0,77	0,56	0,48
2012 I-XII	0,30	0,16	0,27	0,89	0,88	0,63	1,47	0,77	0,48	0,47
2013 I	0,29	0,19	0,27	1,46	0,94	0,86	1,48	0,78	0,57	0,48
II	0,30	0,14	0,27	1,00	1,02	0,77	1,51	0,77	0,55	0,48
III	0,27	0,18	0,27	1,33	1,10	0,85	1,47	0,75	0,55	0,47
IV	0,30	0,18	0,31	1,02	1,18	0,82	1,51	0,76	0,46	0,50
V	0,34	0,23	0,39	1,17	1,00	0,80	1,57	0,76	0,55	0,51
VI	0,36	0,30	0,38	0,69	0,77	0,73	1,55	0,82	0,55	0,51
VII	0,47	0,33	0,46	0,62	0,76	0,57	1,51	0,83	0,66	0,62
Wskaźnik zmian w %										
<u>VII 2013</u> <u>VI 2013</u>	131	110	121	90	99	78	97	101	120	122
<u>VII 2013</u> <u>VII 2012</u>	147	236	121	155	110	121	101	108	105	132

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafiory gruntowe ^a
2012 IV	0,44	0,33	0,77	0,61	-	-	4,87	8,29	-
V	0,47	0,37	1,05	0,59	3,74	-	5,16	5,94	-
VI	0,78	0,44	1,89	0,74	2,17	-	1,73	4,07	2,31
VII	1,03	0,44	1,63	0,63	1,39	2,50	1,23	2,63	1,54
VIII	0,88	0,45	1,23	0,65	2,22	1,90	1,38	1,89	2,60
IX	0,67	0,47	0,90	0,61	2,18	1,54	2,12	1,97	1,97
X	0,67	0,42	0,75	0,62	3,75	1,89	3,66	2,67	1,73
XI	0,68	0,48	0,78	0,64	-	-	5,52	3,39	-
XII	0,73	0,51	0,81	0,69	-	-	6,60	4,63	-
2011 I-XII	0,64	0,41	1,01	0,64	2,58	1,96	5,04	3,94	2,03
I	0,72	0,53	0,84	0,68	-	-	12,00	-	-
II	0,72	0,49	0,86	0,67	-	-	11,50	18,00	-
III	0,70	0,47	0,90	0,69	-	-	10,00	15,36	-
IV	0,87	0,52	1,20	0,82	-	-	3,75	8,43	-
V	1,14	0,54	1,43	0,91	-	-	4,23	5,51	-
VI	1,20	0,64	1,70	1,25	2,33	-	2,93	3,42	3,51
VII	1,66	0,82	1,96	1,68	2,30	-	2,28	3,74	2,78
VIII	1,37	1,17	1,14	1,18	2,37	1,31	2,24	1,66	3,17
IX	1,24	1,01	0,95	1,00	2,47	1,25	2,31	2,07	2,66
Wskaźnik zmian w %									
<u>IX 2013</u> <u>VIII 2013</u>	91	86	83	85	104	95	103	125	84
<u>IX 2013</u> <u>IX 2012</u>	185	214	106	164	113	81	109	105	135

^a ceny za sztukę

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2012 VI	3,19	12,47	3,42	3,57	3,52	6,59	2,01
VII	3,20	12,49	3,40	3,48	3,53	6,65	2,00
VIII	3,19	12,52	3,42	3,45	3,49	6,66	2,00
IX	3,24	12,44	3,30	3,40	3,63	6,62	1,98
X	3,27	12,43	3,32	3,42	3,66	6,61	1,96
XI	3,33	12,43	3,39	3,50	3,68	6,69	1,97
XII	3,30	12,44	3,31	3,39	3,63	6,68	1,97
2012 I-XII	3,25	12,24	3,37	3,54	3,61	6,60	1,98
2013 I	3,28	12,51	3,43	3,46	3,60	6,54	1,99
II	3,23	12,47	3,35	3,40	3,54	6,27	1,98
III	3,18	12,55	3,38	3,44	3,59	6,15	1,99
IV	3,11	12,47	3,30	3,33	3,56	6,08	2,02
V	3,16	12,90	3,35	3,32	3,65	6,07	2,01
VI	3,12	12,87	3,24	3,30	3,62	6,07	2,02
VII	3,14	12,99	3,24	3,27	3,56	6,09	2,00
VIII	3,27	13,07	3,26	3,24	3,49	6,12	2,00
Wskaźnik zmian w %							
<u>VIII 2013</u> <u>VII 2013</u>	104	101	101	99	98	100	100
<u>VIII 2013</u> <u>VIII 2012</u>	103	104	95	94	100	92	100

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafiory*	Pieczarki
2012 VI	1,87	0,94	3,54	1,95	4,14	7,97	14,87	5,96	3,97	3,97	7,34
VII	2,39	2,12*	3,40	1,81	4,60	7,47	9,83	4,25	2,67	2,73	7,57
VIII	1,99	2,16*	2,22	1,52	4,21	6,17	5,67	3,68	2,41	3,23	7,81
IX	1,63	1,05	1,79	1,38	3,70	4,98	4,50	3,47	2,97	3,03	7,73
X	1,44	1,02	1,62	1,32	3,43	4,43	4,55	4,59	4,41	3,00	7,60
XI	1,45	1,03	1,61	1,32	3,30	4,24	6,96	5,05	-	3,73	7,48
XII	1,48	1,06	1,59	1,35	3,22	4,36	9,30	6,48	-	4,74	7,85
2012 I-XII	1,59	0,89	2,10	1,44	3,50	5,60	9,47	6,22	3,29	4,59	7,59
2013 I	1,51	1,05	1,66	1,37	3,18	4,93	10,26	8,06	-	6,59	7,74
II	1,52	1,05	1,73	1,37	3,16	5,44	9,97	7,79	-	6,39	7,56
III	1,53	1,05	1,82	1,38	3,15	6,17	12,68	8,17	-	6,97	7,47
IV	1,60	1,05	2,09	1,47	3,33	7,21	15,06	9,44	-	7,12	7,52
V	1,95	1,17	2,71	1,74	3,84	7,67	15,81	7,82	7,76	6,51	7,49
VI	2,46	1,29	3,22	3,22	4,25	8,32	13,59	5,19	4,38	5,31	7,43
VII	3,11	3,58*	3,52	3,52	4,90	8,07	14,49	4,47	3,26	3,85	7,61
VIII	2,72	3,85*	2,30	2,29	4,99	6,34	6,41	3,25	3,37	4,34	7,92
Wskaźnik zmian w %											
<u>VIII 2013</u> <u>VII 2013</u>	87	108	65	65	102	79	44	73	103	113	104
<u>VIII 2013</u> <u>VIII 2012</u>	137	178	104	151	119	103	113	88	140	134	101

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2012 VI	5,57	14,65	8,10	9,50	8,42	10,00	3,85	6,08	9,17	4,22
VII	5,58	14,75	8,18	9,50	8,36	10,15	3,85	6,08	9,20	4,21
VIII	5,61	14,80	8,18	9,50	8,38	10,15	3,85	6,08	9,17	4,21
IX	5,62	14,75	8,14	9,44	8,40	10,20	3,86	6,18	9,17	4,18
X	5,57	14,55	8,18	9,38	8,36	10,30	3,85	6,20	9,29	4,12
XI	5,62	14,50	8,32	9,34	8,42	10,25	3,88	6,13	9,14	4,18
XII	5,51	14,55	8,32	9,38	8,38	10,40	3,86	6,08	8,97	4,19
2012 I-XII	5,58	14,50	8,10	9,46	8,36	10,10	3,84	6,08	9,09	4,20
2013 I	5,56	14,60	8,26	9,40	8,40	10,35	3,84	6,08	9,14	4,19
II	5,52	14,60	8,26	9,46	8,40	10,40	3,87	6,13	9,17	4,17
III	5,50	14,55	8,28	9,38	8,42	10,40	3,86	6,10	8,97	4,20
IV	5,51	14,65	8,26	9,50	8,34	10,35	3,87	6,13	9,11	4,22
V	5,50	14,70	8,30	9,50	8,38	10,30	3,90	6,13	9,14	4,23
VI	5,51	14,80	8,28	9,46	8,40	10,30	3,90	6,18	9,11	4,24
VII	5,53	14,95	8,32	9,42	8,40	10,30	3,90	6,18	9,14	4,26
VIII	5,54	15,10	8,28	9,40	8,42	10,25	3,89	6,20	9,11	4,28
Wskaźnik zmian w %										
<u>VIII 2013</u> <u>VII 2013</u>	100	101	100	100	100	100	100	100	100	100
<u>VIII 2013</u> <u>VIII 2012</u>	99	102	101	99	100	101	101	102	99	102

^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

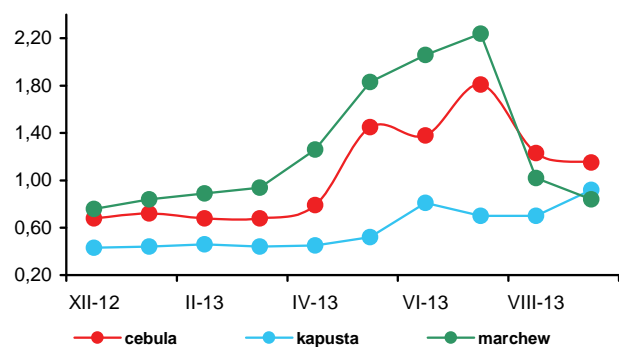
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

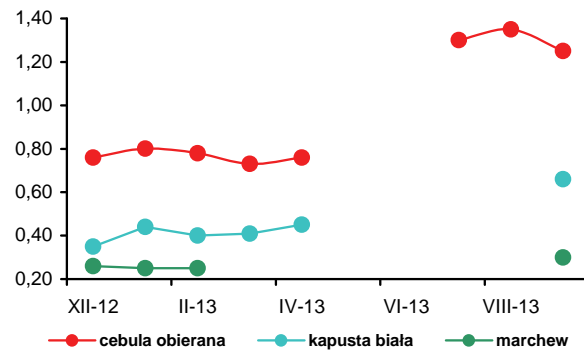
Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafioły
2011 XI	42	57	38	29	-	-
XII	48	55	39	30	-	-
2012 I	51	58	42	32	-	-
II	54	50	44	38	-	-
III	44	45	40	39	-	-
IV	54	42	38	41	44	48
V	49	38	45	45	48	54
VI	42	45	54	48	42	58
VII	48	48	62	45	54	61
VIII	54	68	68	49	49	59
IX	49	58	62	48	-	-
X	52	64	48	45	-	-
XI	48	68	49	44	-	-
XII	51	72	55	46	-	-
2013 I	54	75	48	44	-	-
II	55	73	45	41	-	-
III	62	77	48	43	-	-
IV	65	76	49	44	-	-
V	64	69	51	48	52	49
VI	68	72	55	44	48	52
VII	64	79	52	42	45	48
VIII	68	81	51	38	42	45

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agramarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

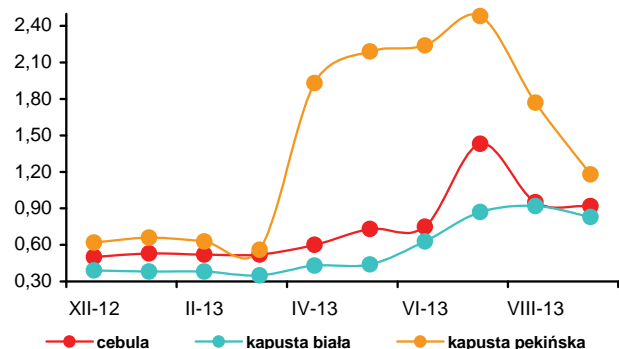
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

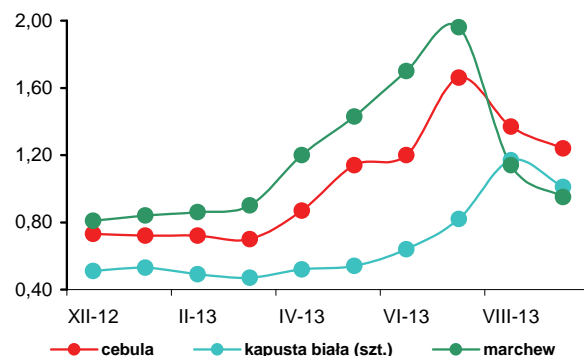
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

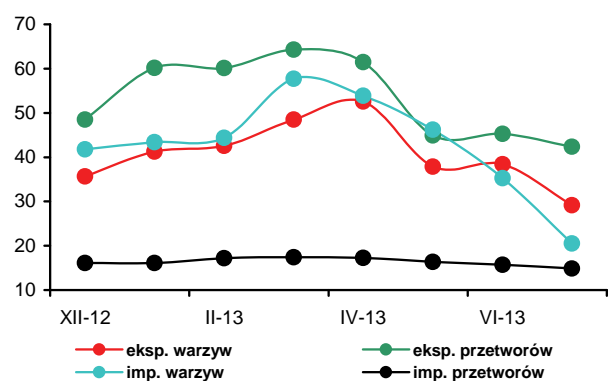
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

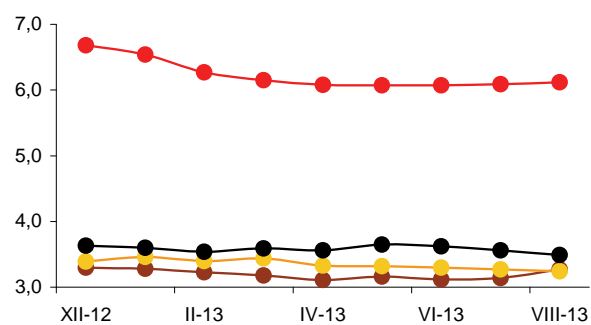
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

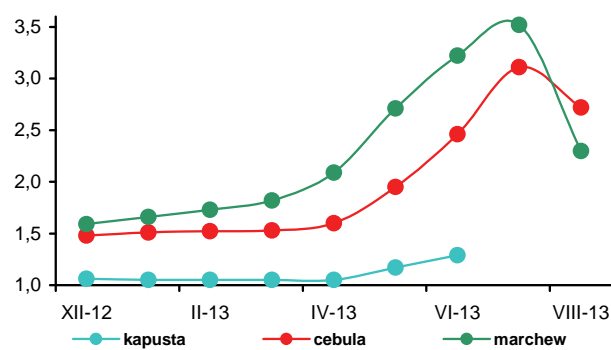
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

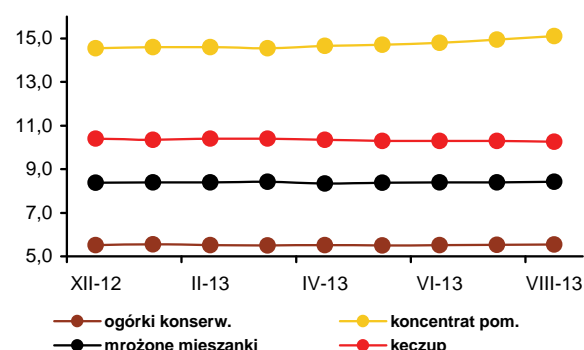
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Bożena Nosecka

Irena Strojewska

We wrześniu 2013 r. średnie ceny jabłek na rynkach hurtowych były o 22% wyższe niż we wrześniu roku poprzedniego, a ceny jabłek oferowane przez spółdzielnie ogrodnicze oraz skupowane przez firmy eksportujące wzrosły odpowiednio o 11 i 8%. Wyższe były też ceny skupu jabłek płacone przez zakłady przetwórcze (o 24%). Ceny gruszek na rynku hurtowym były wyższe o 10% a cytryny o 23%. Potaniały natomiast truskawki (o 12%), winogrona (o 11%), pomarańcze (o 6%) oraz mandarynki (o 5%) i banany (o 2%). Niższe ceny uzyskiwali producenci za brzoskwinie i śliwki skupowane przez spółdzielnie ogrodnicze (odpowiednio o 36 i 26%) oraz za śliwki do mrożenia w zakładach przetwórczych o 64%. Zakłady płaciły drożej o 49% za aronię, a za maliny do mrożenia o 75%. We wrześniu br. w porównaniu do sierpnia 2013 r. ceny jabłek na rynkach hurtowych obniżyły się o 22%, a ceny skupu w spółdzielniach ogrodniczych i płacone przez firmy eksportowe były niższe odpowiednio o 15 i 31%. Na rynkach hurtowych potaniały także gruszki (o 45%), śliwki (o 31%) i pomarańcze (o 4%). Droższe były natomiast cytryny (o 22%), truskawki (o 13%) i banany (o 2%). Nie zmieniły się ceny winogron i mandarynek.

W sierpniu 2013 r. w relacji do sierpnia 2012 r. średnie ceny detaliczne owoców i ich przetworów wzrosły o 6,5%, przy wzroście cen żywności i napojów bezalkoholowych o 2,5%. Ceny owoców strefy umiarkowanej były wyższe o 8,2%. Owoce południowe podrożały o 5,5%, a przetwory owocowe (bez owoców suszonych) o 2,8%. Spośród owoców strefy umiarkowanej najbardziej wzrosły ceny gruszek (o 22,4%) jabłek (o 13,1%) i śliwek (o 10,8%). Ceny orzechów były wyższe o 8,7%, wiśni i czereśni oraz pozostałych owoców pestkowych o 1,7%, a owoców jagodowych o 1,1%. Ceny detaliczne bananów zwiększyły się o 12,8%, a owoców cytrusowych o 3,3%. Przeciętne ceny pozostałych owoców południowych (kiwi, figi, ananasy, melony, arbuzy, mango itp.) zmniejszyły się o 1,1%.

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych w lipcu 2013 r. w relacji do lipca roku poprzedniego wzrosła o 17%. Produkcja soków zagęszczonych (głównie koncentratu soku jabłkowego) wzrosła o 49%, a owoców mrożonych o 14%. Obniżyła się natomiast produkcja dżemów (o 15%) oraz kompotów i owoców pasteryzowanych (o 1%). W miesiącach I-VII 2013 r. produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych wzrosła w relacji do analogicznego okresu 2012 r. o 17% do 257,5 tys. ton. Najbardziej zwiększyła się produkcja pozostałych soków pitnych warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych (o 19%) i soków pitnych wytwarzanych z jabłek (o 16%). Produkcja soków zagęszczonych wzrosła prawie dwukrotnie, a owoców mrożonych o 15%. Obniżyła się produkcja dżemów (o 16%), a nie zmieniła się kompotów i owoców pasteryzowanych. Średnia cena zbytu soku jabłkowego była w sierpniu 2013 r. wyższa niż w sierpniu 2012 r. o 4%. Potaniały natomiast dżemy produkowane z czarnych porzeczek (o 1%) i z truskawek (o 9%) oraz sok pomarańczowy (o 6%).

W lipcu 2013 r. wielkość eksportu owoców świeżych była o 10%, a przetworów owocowych o 8% wyższa niż w lipcu roku poprzedniego. O wzroście eksportu owoców świeżych zadecydowało zwiększenie sprzedaży jabłek (o 96%). W grupie przetworów owocowych najbardziej zwiększył się eksport zagęszczonego soku jabłkowego (o 57%). W wyniku obniżenia przeciętnych cen eksportowych wpływu z eksportu owoców świeżych zwiększyły się mniej niż rozmiary sprzedaży - o 9% do 63,0 mln euro. Wartość eksportu przetworów owocowych z powodu obniżenia cen zagęszczonego soku jabłkowego wzrosła mniej niż jego wielkość (o 1% do 112,3 mln euro). Niższy był import owoców świeżych (o 20%). Decydujące było zmniejszenie przywozu brzoskwiń i nektarynek (o 34%), a także jabłek, arbuźów i owoców cytrusowych (spadek odpowiednio o 45, 16 i 13%). Przywóz przetworów owocowych wzrósł o 22% w tym zagęszczonych soków o 36%, a przetworów puszkowanych o 32%. Dodatkowo saldo obrotów owocami i ich przetworami wyniosło 53,0 mln euro, wobec 50,8 mln euro w lipcu 2012 r. W okresie I-VII 2013 r. dodatnie saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 319,1 mln euro, wobec 257,1 mln euro w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wzrost salda spowodowany był zwiększeniem wartości eksportu o 15% do 1168,3 mln euro, przy wzroście wartości importu o 12% do 849,5 mln euro.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)^a

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2012 VII	1,97	-	7,65	3,67	5,94	2,60	3,16
VIII	1,59	2,02	-	-	6,68	3,16	2,06
IX	1,45	1,92	-	-	-	3,01	2,42
X	1,35	1,98	-	-	-	-	3,05
XI	1,31	2,56	-	-	-	-	-
XII	1,12	2,93	-	-	-	-	-
2012 I-XII	1,55	2,45	5,79^a	3,67	6,31	2,92	2,52^a
2013 I	1,20	2,72	-	-	-	-	-
II	1,25	-	-	-	-	-	-
III	1,23	-	-	-	-	-	-
IV	1,46	-	-	-	-	-	-
V	1,94	-	-	-	-	-	-
VI	2,13	-	4,09	-	-	-	-
VII	2,09	-	4,75	3,08	1,88	2,89	2,86
VIII	1,90	2,50	-	2,95	3,78	1,88	2,19
IX	1,61	2,00	-	-	-	1,94	1,78
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>IX 2013</u> VIII 2013	85	80	x	x	x	103	81
<u>IX 2013</u> IX 2012	111	104	x	x	x	64	74

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)^a

Miesiące	Jablka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2012 VII	0,43	4,20	-	1,52	1,68	2,26	-	3,09	2,88	-
VIII	0,39	-	-	-	-	2,57	0,88	-	-	1,73
IX	0,37	-	-	-	-	3,23	1,21	-	-	2,28
X	0,39	-	-	-	-	3,63	-	-	-	-
XI	0,43	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,36	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2012 I-XII	0,53	4,55^a	3,71^a	1,48^a	1,74^a	2,34^a	1,01^a	3,09^a	2,88^a	2,04^a
2013 I	0,35	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,35	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,38	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,39	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,33	2,67	1,82	-	-	-	-	-	-	-
VII	-	3,39	1,78	1,50	1,47	3,84	-	2,15	1,78	-
VIII	0,31	-	-	-	-	3,97	1,44	2,69	1,80	1,06
IX	0,46	-	-	-	-	5,64	1,80	-	-	0,83
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>IX 2013</u> VIII 2013	148	x	x	x	x	142	125	x	x	78
<u>IX 2013</u> IX 2012	124	x	x	x	x	175	149	x	x	36

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czeresnie	Śliwki
2012 VIII	1,09	-	-	-	-	-	-	2,01	-	-	-	-
IX	0,84	1,26	-	1,0	0,91	0,91	0,89	1,91	2,01	-	-	2,46
X	0,88	1,35	1,07	0,91	0,85	0,84	0,85	2,00	2,00	-	-	2,85
XI	0,92	1,58	1,35	0,90	0,83	0,83	0,83	2,33	2,14	-	-	-
XII	1,00	1,67	1,52	0,93	0,87	0,90	0,88	2,93	2,80	-	-	-
2012 I-XII	1,29	1,78	1,69	1,32	1,24	1,26	1,25	2,29	2,20	6,04	6,38	2,66
2013 I	1,09	1,80	1,58	0,94	0,91	0,93	0,94	3,34	3,10	-	-	-
II	1,14	2,00	1,83	1,09	0,94	0,95	0,98	4,00	-	-	-	-
III	1,13	2,01	1,85	1,01	1,09	1,12	1,12	-	-	-	-	-
IV ^a	1,45	2,08	1,91	1,35	1,38	1,38	1,39	-	-	-	-	-
V ^a	1,79	2,14	2,12	1,77	1,76	1,79	1,79	-	-	-	-	-
VI ^a	1,95	2,20	2,20	1,85	1,92	1,92	1,95	-	-	3,83	4,00	-
VII	1,88	2,20	2,54	1,78	1,85	1,90	1,83	-	-	-	4,80	-
VIII	1,31	-	-	-	-	-	-	2,00	-	-	-	1,51
IX	0,91	1,30	1,40	1,00	-	-	1,03	1,90	1,70	-	-	1,58
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>IX 2013</u> VIII 2013	69	x	x	x	x	x	x	95	x	x	x	105
<u>IX 2013</u> IX 2012	108	103	x	100	x	x	116	99	85	x	x	64

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2012 VI	6 422	7 842	17 260	9 660	57 517	4 837	4 860
VII	4 475	5 566	18 664	15 447	93 908	4 333	6 279
VIII	6 798	8 368	23 949	34 868	52 096	4 323	4 793
IX	7 606	7 007	23 306	52 897	20 200	3 496	4 714
X	8 613	7 457	21 528	72 339	13 144	4 168	5 072
XI	7 297	8 817	21 996	55 036	12 542	3 510	5 328
XII	7 581	10 737	18 058	13 853	11 111	3 304	4 366
2013 I-XII	7 741	96 586	234 346	280 118	312 668	51 183	61 652
2013 I	3 207	9 109	21 134	14 748	13 792	4 034	4 770
II	7 741	7 600	19 120	9 121	14 558	3 964	4 714
III	8 875	11 658	21 558	9 681	13 043	3 939	5 934
IV	6 829	8 237	19 133	9 424	11 542	3 933	5 765
V	7 044	9 086	19 083	18 193	10 218	3 715	5 110
VI	6 809	7 366	22 645	16 974	64 397	4 094	5 002
VII	5 597	8 517	27 137	22 983	106 840	3 667	6 198
Wskaźniki zmian (%)							
<u>VII 2013</u> VI 2013	82	116	120	135	166	90	124
<u>VII 2013</u> VII 2012	125	153	145	149	114	85	99

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego), b/ ze względu na zmiany w klasyfikacji GUS dane z 2011 r. nie są porównywalne z danymi w latach poprzednich

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2012												2013*							VII 2013 VII 2012 (%)
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII				
Owoce świeże	118 436	62 682	64 939	45 719	61 443	97 891	128 330	133 413	1 263 857	177 934	171 213	183 385	210 743	140 129	100 066	71 722	110			
Jabłka	102 433	37 300	14 650	15 798	35 828	75 932	100 404	95 425	958 364	151 464	152 450	168 684	196 593	130 717	82 052	28 651	196			
Gruszki	2 456	815	423	1 908	6 925	6 188	5 455	3 318	39 034	3 649	2 980	2 479	1 972	802	198	171	40			
Truskawki	492	8 105	1 710	402	142	54	10	116	11 578	73	175	230	218	187	7 868	3 699	216			
Śliwki	17	203	888	2 226	3 065	1 120	178	62	7 873	17	15	120	125	47	90	358	40			
Maliny	153	775	4 552	4 137	4 308	1 791	291	226	16 858	351	162	205	380	145	75	3 445	76			
Przetwory owocowe	54 487	62 038	73 250	69 894	73 804	84 182	81 937	51 636	772 529	62 792	62 391	64 495	71 296	64 202	68 492	79 237	108			
Zagęszczony sok jabłkowy	16 338	17 925	15 880	16 897	22 672	37 366	35 048	17 801	244 796	20 371	21 194	19 892	24 116	23 421	25 003	24 954	157			
Truskawki w puszkach	700	1 003	567	503	522	528	471	462	6 814	422	501	597	661	1 207	570	664	117			
Wiśnie w puszkach	546	368	739	655	298	603	343	304	5 289	265	303	326	258	424	327	399	54			
Dżemy	2 614	2 695	2 363	2 339	2 576	2 831	2 619	2 118	29 245	2 019	2 274	2 354	2 686	2 600	2 463	2 283	97			
Mrożonki	21 622	26 582	35 991	33 765	32 282	28 670	25 203	17 309	308 006	23 842	22 669	25 342	25 837	21 046	24 636	31 683	88			
Owoce świeże	56 242	46 359	57 984	42 121	35 664	43 534	57 782	63 644	621 881	73 243	67 322	69 347	87 714	66 102	61 001	62 960	109			
Jabłka	40 656	17 821	7 544	5 563	10 128	23 062	32 278	32 544	338 454	51 710	51 434	55 934	73 983	56 396	40 371	14 414	191			
Gruszki	1 713	640	351	1 195	4 244	3 873	3 865	2 645	25 189	2 973	2 399	2 222	1 763	749	207	176	50			
Truskawki	900	11 289	2 509	609	212	86	22	160	16 700	127	269	356	361	341	9 186	5 580	222			
Śliwki	28	205	709	1 671	2 395	934	139	57	6 265	15	14	138	131	54	89	315	44			
Maliny	210	619	3 050	3 565	4 355	2 058	540	399	15 753	424	281	340	607	239	184	4 089	134			
Wiśnie	37	879	8 510	991	76	12	130	4	10 726	6	4	0	60	0	519	7 248	85			
Przetwory owocowe	85 124	104 486	111 634	111 834	112 772	125 189	116 098	72 411	1 171 476	92 617	91 823	90 370	101 662	93 607	98 583	112 279	101			
Zagęszczony sok jabłkowy	25 087	26 830	25 248	25 724	32 947	52 171	49 811	25 917	363 631	29 497	30 513	28 415	33 997	33 430	34 485	33 914	134			
Truskawki w puszkach	1 236	1 520	931	817	857	1 017	802	758	11 259	732	1 032	1 168	1 446	1 617	882	973	104			
Wiśnie w puszkach	783	510	950	1 023	501	927	536	503	7 871	426	479	548	464	650	501	472	50			
Dżemy	4 684	4 606	3 816	3 996	4 381	4 977	4 335	3 507	50 261	3 457	3 708	3 374	4 243	4 286	4 071	4 044	106			
Mrożonki	31 095	37 581	49 264	49 455	45 731	40 645	34 632	23 068	429 278	34 549	31 920	34 525	36 294	30 839	31 185	39 305	80			

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MRIRW i Centrum Analitycznego Administracji Celnej.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2012												2013*							VII 2013 VII 2012 (%)
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII				
	91 936	127 180	120 840	87 790	95 527	106 138	139 412	1 256 162	120 470	94 927	103 438	85 352	82 689	84 149	101 945	80				
Owoce świeże	21 199	19 517	21 027	18 318	20 382	22 851	19 663	22 213	23 325	22 362	27 303	26 031	25 781	26 930	20 578	98				
Banany	27 010	13 624	10 527	9 412	12 188	27 418	51 257	96 020	467 923	77 318	54 832	33 782	22 966	12 231	9 175	87				
Owoce cytrusowe	1 009	12 751	39 104	34 428	16 926	263	71	108 240	16	23	80	111	1 868	8 463	25 656	66				
Brzoskwinie i nekt.	4 584	1 210	4 767	15 637	16 402	9 455	3 921	88 724	1 764	2 117	5 378	4 706	5 470	3 071	5 748	121				
Winogrona	13 210	20 577	32 200	22 986	3 589	881	475	99 642	404	420	545	1 978	7 732	19 654	27 102	84				
Arbuzy	4 907	6 625	2 656	1 692	9 293	8 765	2 820	1 439	51 449	1 212	1 040	1 165	1 710	1 519	1 471	55				
Jabłka	23 592	21 619	23 252	25 800	29 424	31 968	31 197	26 435	26 392	31 244	37 611	29 975	28 203	22 923	28 384	122				
Przetwory razem	11 381	10 301	8 360	11 217	14 601	15 457	13 186	11 521	130 905	12 734	17 136	15 785	14 937	10 952	11 349	136				
Soki zagęszczone	2 562	2 092	1 895	1 476	1 760	2 290	2 806	2 663	26 994	1 806	2 036	3 101	2 439	2 404	2 295	105				
-sok pomarańczowy	2 923	3 035	5 791	5 310	5 002	4 380	3 340	3 232	44 186	3 555	3 010	4 702	3 099	3 160	6 172	107				
Mrożonki	755	869	1 363	1 319	1 566	2 563	1 644	1 459	15 556	1 350	1 198	1 321	1 216	1 064	1 102	71				
Susze	552	739	739	435	673	559	755	374	7 404	709	566	699	709	630	638	707				
Dżemy	7 748	6 465	6 828	7 374	7 356	8 734	12 037	9 708	100 426	7 907	9 055	10 786	9 117	8 283	6 980	132				
Przetwory puszkow.	1 027	766	1 179	950	1 297	1 506	2 222	1 681	17 178	1 532	1 225	2 642	1 717	1 126	1 772	150				
-ananasy	1 758	1 486	1 439	1 577	1 406	2 585	3 987	3 398	25 782	1 365	1 871	2 821	1 741	1 493	1 773	123				
Owoce świeże	74 592	68 499	80 455	80 523	69 624	79 613	85 233	100 644	924 721	93 630	74 667	86 967	74 993	83 066	71 914	96				
Banany	13 141	11 193	7 397	9 499	8 563	12 730	13 861	12 344	133 405	14 406	14 902	18 001	17 343	17 295	16 470	163				
Owoce cytrusowe	17 671	10 168	9 167	8 301	10 744	21 421	33 640	57 471	287 711	49 681	35 257	32 707	22 866	19 250	10 702	88				
Brzoskwinie i nekt.	1 351	11 014	28 176	23 969	11 709	2 597	223	60	79 411	29	42	119	195	2 491	10 969	86				
Winogrona	7 673	2 359	5 388	13 012	13 491	16 099	10 901	6 677	100 587	3 788	3 434	8 283	7 231	8 020	4 503	124				
Arbuzy	6 097	6 658	6 662	4 188	842	361	279	285	28 728	290	275	405	1 466	5 206	7 121	92				
Jabłka	2 796	4 301	2 094	859	1 365	1 349	750	809	22 039	867	726	805	1 112	1 282	1 445	55				
Przetwory razem	37 640	34 071	38 352	44 792	48 619	47 868	47 434	39 456	474 339	39 720	40 606	47 785	41 058	39 201	33 689	116				
Soki zagęszczone	16 287	13 874	11 363	17 829	19 725	18 311	16 118	15 237	177 257	13 481	14 968	18 218	15 211	14 730	12 304	116				
-sok pomarańczowy	5 618	4 282	3 802	2 919	3 387	4 127	4 994	4 717	51 608	3 121	3 466	5 263	4 000	4 101	3 789	90				
Mrożonki	4 562	4 777	11 448	9 553	7 749	6 796	6 006	5 505	73 625	5 634	4 852	6 602	4 890	4 943	5 419	96				
Susze	1 837	1 983	2 566	2 563	3 160	5 117	3 506	3 299	33 127	3 317	2 762	2 837	2 901	2 401	3 007	96				
Dżemy	1 042	1 336	1 169	967	1 199	1 110	1 395	692	13 511	1 336	1 072	1 341	1 404	1 192	1 279	117				
Przetwory puszkow	13 677	11 767	11 563	13 692	16 429	16 100	20 028	14 478	173 148	15 737	16 515	18 425	16 433	15 623	11 476	142				
-ananasy	914	705	1 054	834	1 151	1 395	1 954	1 482	15 171	1 366	1 021	2 071	1 433	1 016	626	128				
-brzoskwinie	1 465	1 140	1 185	1 210	1 158	1 961	3 182	2 526	20 279	1 048	1 437	2 122	1 412	1 139	1 385	117				

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MRIRW i CAAC.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2012 VI	0,48	0,79	1,39	0,93	0,80	1,11	1,50	1,28	1,50	1,52	1,39
VII	0,52	0,83	1,47	0,56	0,67	1,07	1,62	1,39	1,59	1,64	1,29
VIII	0,36	0,63	1,52	0,54	0,86	1,12	1,67	1,56	1,53	1,62	1,56
IX	0,29	0,61	1,52	1,19	1,01	0,92	1,71	1,64	1,45	1,64	1,68
X	0,30	0,63	1,75	0,68	1,09	1,20	1,54	1,53	1,40	1,92	1,54
XI	0,32	0,71	2,78	0,75	1,85	2,89	1,59	1,44	1,43	1,70	1,57
XII	0,34	0,80	1,61	0,97	1,78	2,70	1,52	1,25	1,46	1,64	1,70
2012 I-XII	0,37	0,67	1,69	0,93	1,31	1,66	1,57	1,34	1,50	1,66	1,51
2013 I	0,34	0,81	1,74		1,21	1,77	1,69	1,44	1,45	1,73	1,61
II	0,34	0,81	1,54	0,98	1,74	1,74	1,67	1,35	1,44	2,06	1,58
III	0,33	0,90	1,55	1,05	1,66		1,63	1,24	1,43	1,96	1,68
IV	0,38	0,89	1,66	0,87	1,60	1,02	1,64	1,37	1,41	2,19	1,80
V	0,43	0,93	1,82	0,98	1,65		1,59	1,34	1,43	1,34	1,53
VI	0,49	1,04	1,17		2,44	1,09	1,19	1,32	1,38	1,55	1,53
VII	0,50	1,03	1,51	0,48	1,19	0,91	1,30	1,13	1,36	1,47	1,18
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>VII 2013</u> <u>VI 2013</u>	102	99	129	x	49	83	109	86	99	95	77
<u>VII 2013</u> <u>VII 2012</u>	96	124	103	86	178	85	80	81	86	90	91

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW, i CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czerśnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2012 VII	2,48	-	-	-	-	2,80	6,88	4,41	6,60	4,06	3,57	5,80	6,96	4,89	10,60
VIII	2,30	-	-	-	-	3,00	8,95	-	-	2,85	3,47	5,88	7,00	5,11	7,80
IX	1,46	1,55	1,58	1,49	1,42	2,81	10,21	-	-	-	4,24	5,86	7,39	4,91	6,48
X	1,36	1,48	1,42	1,38	1,42	2,75	11,30	-	-	5,13	4,36	5,58	6,75	4,92	6,34
XI	1,32	1,46	1,40	1,35	1,39	2,95	13,25	-	-	-	4,06	5,08	5,44	4,92	6,68
XII	1,42	1,48	1,44	1,38	1,40	3,04	-	-	-	-	4,08	4,77	4,45	4,10	9,35
2012 I-XII	1,77	1,65	1,68	1,66	1,63	3,01	9,47	4,40	7,93	4,01	4,27	4,84	5,52	4,30	9,70
2013 I	1,43	1,45	1,46	1,47	1,45	3,41	-	-	-	-	4,13	4,58	4,32	3,85	13,31
II	1,47	1,46	1,47	1,47	1,48	3,49	-	-	-	-	4,20	4,40	4,72	3,70	10,81
III	1,49	1,48	1,49	1,47	1,48	3,85	-	-	-	-	4,18	4,51	5,14	3,63	9,81
IV	1,62	1,59	1,56	1,58	1,54	4,38	-	-	-	-	4,35	4,88	5,37	3,57	10,27
V	1,97	1,96	1,92	1,99	1,95	6,10	-	-	-	-	4,25	5,70	4,82	3,77	9,91
VI	2,08	1,99	2,10	2,15	2,08	7,14	4,73	-	6,40	-	4,10	6,30	7,36	4,14	10,32
VII	2,55	-	-	-	-	6,54	6,31	4,10	6,98	4,58	4,11	5,33	6,40	4,39	8,58
VIII	2,28	-	-	-	-	5,64	8,00	3,88	12,1	2,81	4,08	5,93	7,00	4,81	5,79
IX	1,78	1,79	1,82	1,86	1,85	3,08	9,00	-	-	1,95	4,16	7,21	7,03	4,63	5,78
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>IX 2013</u> <u>VIII 2013</u>	78	x	x	x	x	55	113	x	x	69	102	122	100	96	100
<u>IX 2013</u> <u>IX 2012</u>	122	115	113	125	130	110	88	x	x	x	98	123	95	94	89

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem truskawkowy	Sok jabłkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2012 VI	8,20	9,64	2,15	2,46
VII	8,23	9,67	2,15	2,47
VIII	7,47	9,70	2,14	2,47
IX	7,37	9,63	2,16	2,46
X	7,37	8,73	2,19	2,44
XI	7,17	8,77	2,20	2,46
XII	7,20	8,70	2,21	2,40
2012 I-XII	7,87	9,24	2,09	2,41
2013 I	7,83	9,40	2,14	2,45
II	7,33	8,67	2,21	2,42
III	7,50	8,70	2,23	2,41
IV	7,47	8,63	2,25	2,43
V	7,40	8,67	2,24	2,42
VI	7,33	8,73	2,23	2,43
VII	7,40	8,80	2,22	2,37
VIII	7,43	8,83	2,23	2,33
Wskaźniki zmian cen (%)				
<u>VIII 2013</u> <u>VII 2013</u>	100	100	100	98
<u>VIII 2013</u> <u>VIII 2012</u>	99	91	104	94

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czerśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2012 VI	3,72	6,29	12,68	12,58	8,04	-	13,37	5,43	5,24	6,71	6,63
VII	4,23	7,01	7,29	11,18	9,92	19,84	12,45	4,71	5,83	7,36	8,06
VIII	3,48	5,87	4,53	-	-	14,90	7,62	4,40	6,06	7,32	8,21
IX	2,68	4,72	4,20	-	-	13,90	6,31	4,96	5,95	7,27	8,33
X	2,40	4,68	5,80	-	-	-	6,85	5,08	5,86	6,69	7,81
XI	2,34	5,13	-	-	-	-	7,99	4,94	5,63	6,18	6,07
XII	2,38	5,56	-	-	-	-	10,61	4,95	5,11	5,94	5,23
2012 I-XII	2,96	5,46	6,90	19,46	10,79	14,78	10,80	5,15	5,32	6,04	6,42
2013 I	2,38	6,19	-	-	-	-	14,50	5,06	4,99	5,91	5,29
II	2,40	6,83	-	-	-	-	13,95	5,19	4,85	5,79	5,67
III	2,42	7,53	-	-	-	-	12,58	5,11	4,70	5,75	6,08
IV	2,51	8,12	-	-	-	-	12,43	5,13	4,81	6,12	6,52
V	3,02	8,34	-	40,87	14,50	-	12,01	5,09	5,11	6,99	6,95
VI	3,62	8,43	11,09	12,58	6,81	-	12,24	4,97	5,50	7,84	8,23
VII	3,93	8,73	8,14	9,39	8,04	16,34	11,09	4,96	6,07	7,49	8,78
VIII	3,91	7,17	5,04	-	-	15,54	7,98	4,90	6,38	7,47	8,37
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>VIII 2013</u> <u>VII 2013</u>	99	82	62	x	x	95	72	99	105	100	95
<u>VIII 2013</u> <u>VIII 2012</u>	112	122	111	x	x	104	105	111	105	102	102

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2012 VI	14,37	3,81	4,51	16,46	7,48	6,49
VII	14,39	3,81	4,54	16,54	7,46	6,58
VIII	14,36	3,83	4,54	16,56	7,50	6,54
IX	14,42	3,85	4,55	16,54	7,44	6,52
X	14,14	3,85	4,53	16,86	7,40	6,54
XI	14,11	3,86	4,57	16,84	7,40	6,55
XII	14,33	3,82	4,51	16,80	7,38	6,46
2012 I-XII	14,22	3,82	4,52	16,60	7,42	6,44
2013 I	14,17	3,79	4,54	16,90	7,44	6,51
II	14,17	3,79	4,53	16,92	7,46	6,49
III	13,97	3,80	4,56	16,86	7,46	6,42
IV	14,06	3,79	4,58	16,88	7,42	6,44
V	14,31	3,81	4,55	16,86	7,42	6,41
VI	14,25	3,77	4,55	16,72	7,44	6,42
VII	14,44	3,79	4,54	16,68	7,36	6,38
VIII	14,22	3,78	4,57	16,74	7,42	6,40
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>VIII 2013</u> <u>VII 2013</u>	98	100	101	100	101	100
<u>VIII 2013</u> <u>VIII 2012</u>	99	99	101	101	99	98

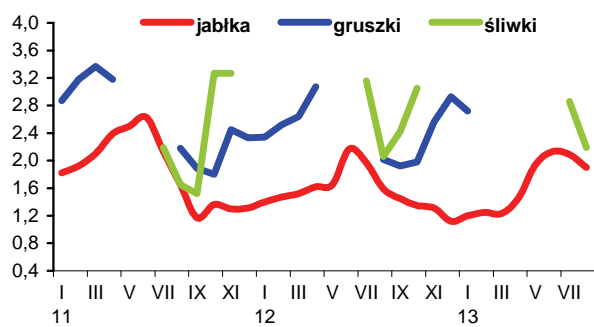
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

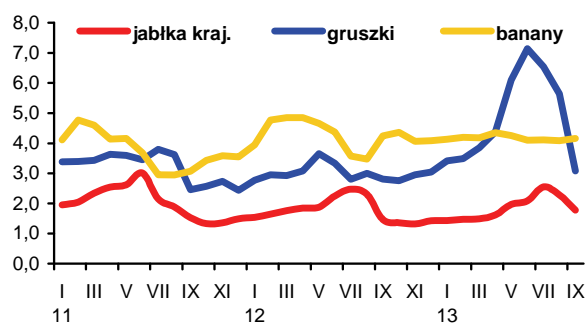
Miesiące	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2012 II	85	65	-	60	58	-
III	88	68	-	66	59	-
IV	89	69	-	64	55	-
V	90	70	-	67	58	-
VI	88	72	78	69	59	-
VII	-	65	-	54	62	52
VIII	-	69	-	61	59	42
IX	78	65	-	48	61	68
X	79	69	-	51	65	-
XI	77	68	-	66	60	-
XII	79	72	-	64	55	-
2013 I	76	74	-	65	55	-
II	77	78	-	58	49	-
III	78	80	-	55	46	-
IV	81	85	-	58	48	-
V	85	87	-	59	46	-
V	87	89	68	61	47	-
VI	-	85	65	55	54	45
VII	-	84	63	54	49	49
VIII	93	87	-	55	48	46

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemuse – Agramarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

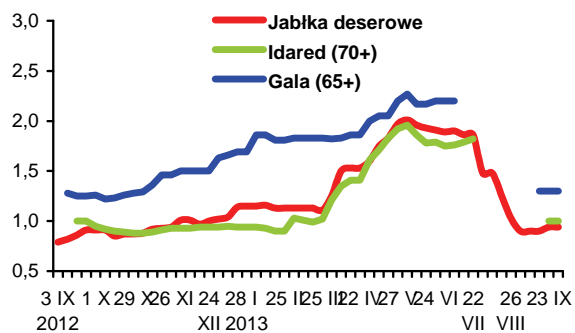
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2011 - 2013 r. (zł/kg)

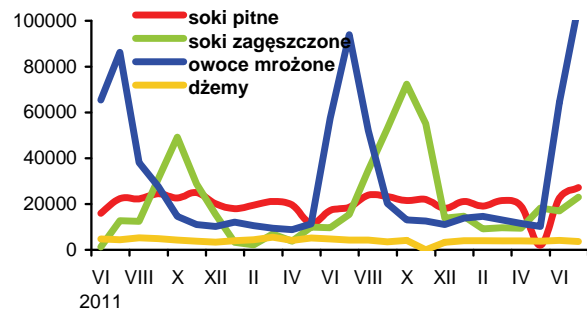
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2011 - 2013 (zł/kg)

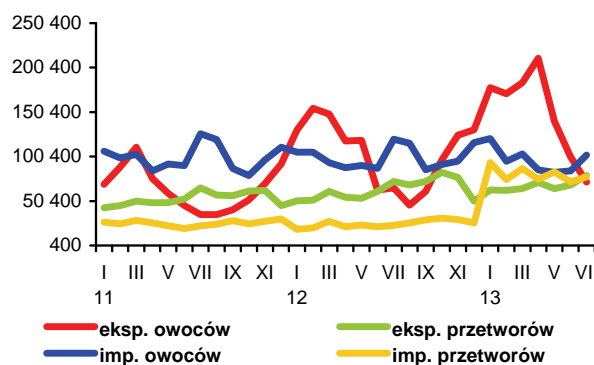
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od IX 2012 r. do IX 2013 r. (zł/kg)

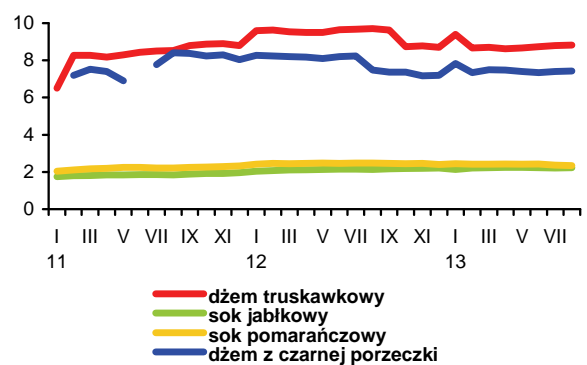
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2011 - 2013 r. (tony)

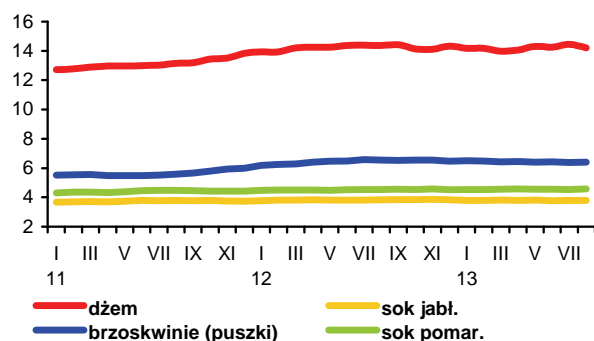
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2011 i 2013 r. (tony)

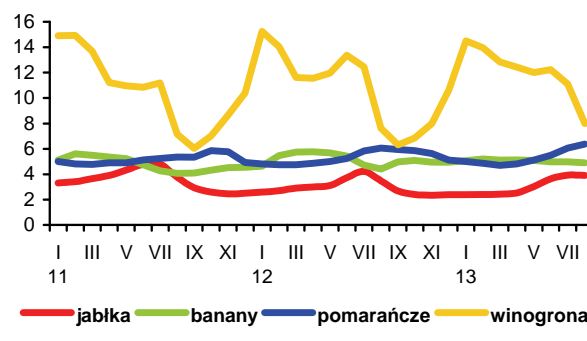
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2011 i 2013 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2011 i 2013 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2011 i 2013 r. (zł/kg)

Utrzymuje się dobra koniunktura na światowym rynku mleka. Wg danych firmy CLAL w połowie września ceny masła na giełdach wynosiły 4007-4345 EUR/t i były o 1,5% wyższe niż w połowie sierpnia. Za mleko w proszku płacono od 3198-3386 EUR/t (chude) do 3687-3913 EUR/t (pełne), a za ser Cheddar 3023-3052 EUR/t, tj. o 3-4% więcej. Serwatka w proszku potaniała w tym czasie o ok. 3% do 978-1110 EUR/t.

Wysokie ceny notowane są również na krajowym rynku mleka. W sierpniu przeciętna cena skupu mleka surowego osiągnęła rekordowy poziom 132,97 zł/hl, tj. o 2,4% wyższy niż w lipcu i o 17,8% wyższy niż przed rokiem. Za mleko standardowe płacono 131,80 zł/100 kg. Średni poziom cen skupu mleka w okresie styczeń-sierpień wyniósł 126,99 zł/hl, wobec 119,21 zł/hl w analogicznym okresie 2012 r. Ceny bydła mlecznego na targowiskach, po znaczącym wzroście w lipcu, w sierpniu spadły o 1,5-2% w porównaniu z miesiącem poprzednim. Za krowy dojne płacono ponad 3050 zł/szt., a za jałówki ok. 1980 zł/szt. Średni poziom cen krów i jałówek w okresie pierwszych ośmiu miesięcy br. był odpowiednio o 5,3 i 2,2% wyższy niż w tym samym czasie ub. roku.

Optymalny eksport sprawia, że z miesiąca na miesiąc rosną ceny zbytu produktów mleczarskich, przede wszystkim trwałych. W sierpniu, w porównaniu z lipcem, największy był wzrost cen serów dojrzewających, pełnego mleka w proszku i masła (o 2-3%), a najmniejszy serów twarogowych, serków homogenizowanych i mleka spożywczego w folii (o 0,1-0,6%). Chude mleko w proszku podrożało o 0,8%, a masło z dodatkiem oleju, mleko UHT, mleko skondensowane, jogurty i śmietana o 1,2-1,4%. W okresie styczeń-sierpień, w porównaniu z tym samym okresem 2012 r., najsilniej wzrosły ceny chudego mleka w proszku (o 31%), a także masła w blokach, masła z dodatkiem oleju oraz pełnego proszku mlecznego (o 13-16%). Sery dojrzewające podrożały o 6-9%, a masło konfekcjonowane o 4%. Potaniał tylko jogurt owocowy i mleko skondensowane (po 5%).

Wolniejszy jest wzrost cen mleka i przetworów mlecznych w handlu detalicznym. W sierpniu ceny nabiału były średnio o 0,3% wyższe niż w lipcu. Najbardziej podrożały desery mleczne (o 1,3%), a najmniej śmietana i sery twarogowe (o 0,1-0,2%). Ceny mleka spożywczego, serów dojrzewających i topionych oraz jogurtów wzrosły o 0,4-0,6%, a mleka zagęszczonego i w proszku oraz napojów mlecznych spadły po 0,2%. Masło podrożało w tym czasie o 2,1% (w lipcu o 0,6%). Średni poziom cen nabiału i masła w okresie styczeń-sierpień br. był odpowiednio o 1,3 i 0,9% wyższy niż przed rokiem.

Skup mleka surowego w sierpniu zmalał do 841,8 mln l, tj. o 2,8% w stosunku do lipca, ale był o 0,7% większy niż w sierpniu 2012 r. Od stycznia do sierpnia przemysł mleczarski skupił 6,46 mld l mleka, tj. o 0,9% mniej niż w tym samym okresie 2012 r.

Produkcja większości przetworów mlecznych w lipcu była większa niż przed miesiącem. Silnie, bo o 26-28% wzrosła produkcja pełnego mleka w proszku oraz mleka i śmietany zagęszczonej. Wytworzono również więcej masła, serwatki, serów twarogowych (o 6-8,5%), jogurtów oraz serów dojrzewających i topionych (o 1-2,5%). Zmalała natomiast produkcja chudego proszku mlecznego (o 12%), a także mleka przetworzonego i napojów fermentowa-

Jadwiga Seremak-Bulge

Teresa Zdziarska

nych innych niż jogurty (o 7,5-8,5%) oraz śmietany (o 1%). W okresie styczeń-lipiec, w stosunku do tego samego okresu 2012 r., zwiększono przede wszystkim produkcję napojów mlecznych innych niż jogurty i serwatki (o 12-13%), a także mleka przetworzonego i pełnego mleka w proszku (o 9-10%). Produkcja serów wzrosła o 4%, w tym dojrzewających o 1%. Niedobór surowca spowodował, że chudego mleka w proszku wytworzono o 15% mniej. Produkcja masła i tłuszczów mlecznych zmalała w tym czasie o 3%.

Wartość eksportu przetworów mlecznych w okresie pierwszych siedmiu miesięcy br. wyniosła 980,1 mln EUR i była o 15% wyższa niż w tym samym okresie 2012 r., w rezultacie znacznego wzrostu cen transakcyjnych mleka płynnego i śmietany, mleka w proszku oraz masła (o 26-36%). Ceny serów i twarogów wzrosły o 5-10%, a ich udział w strukturze wartości eksportu przetworów mlecznych zwiększył się z 36 do 39%. Wydatki na import wzrosły w tym czasie o 20% do 363,5 mln EUR. W efekcie dodatnie saldo wymiany zwiększyło się o 13% do 616,6 mln EUR. Ilościowe wyniki handlu zagranicznego branży mleczarskiej były gorsze. Eksport zmalał o 3% do ok. 1,35 mld l w przeliczeniu na mleko surowe, przede wszystkim w wyniku ograniczenia wywozu mleka w proszku (o 15%, w tym chudego o 20%) oraz mleka płynnego i śmietany (o 11%). Zmniejszono również sprzedaż zagraniczną fermentowanych napojów mlecznych (o 7%), masła (o 2%) oraz kazeiny (o 24%), która stanowi zaledwie 1,5% wartości wywozu przetworów mlecznych. Zwiększono natomiast eksport serów i serwatki (o 18-19%) oraz nieznacznie lodów. Wolumen importu w analizowanym okresie zwiększył się o 15% do 603 mln l w ekwiwalencie surowca. Najsilniej zwiększono przywóz mleka płynnego i śmietany (o 59%), serwatki (o 44%) oraz pełnego mleka w proszku (o 31%). Importowano również więcej serów (o 15%) oraz masła (o 7%). Mocno, bo o 44% zmniejszono natomiast przywóz kazeiny, o 5-8% chudego mleka w proszku i lodów oraz o 1,5% fermentowanych napojów mlecznych. W konsekwencji ilościowa nadwyżka eksportu nad importem przetworów mlecznych w okresie styczeń-lipiec br. zmniejszyła się do 742 mln l w przeliczeniu na mleko surowe, tj. o 13% w stosunku do analogicznego okresu 2012 r.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2011 I-XII	9 042,8	121,20	.
2012 I-XII	9 584,4	119,78	.
2012 VII	842,6	113,05	114,52
VIII	835,6	112,85	115,33
IX	786,3	115,19	116,24
X	767,0	117,80	118,85
XI	708,9	121,64	122,94
XII	740,4	125,72	123,24
2013 I	759,6	123,48	122,98
II	703,8	123,70	123,61
III	789,4	125,32	124,81
IV	793,1	126,34	125,21
V	865,4	125,71	125,23
VI	834,7	127,50	126,36
VII	866,0	129,80	129,22
VIII	841,8	132,97	131,80
Wskaźnik zmian w %			
<u>VIII 2013</u> <u>VII 2013</u>	97,2	102,4	102,0
<u>VIII 2013</u> <u>VIII 2012</u>	100,7	117,8	114,3

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2011 I-XII	2 747,2	114,5	33,8	484,9	338,2	171,4	384,2	284,7
2012 I-XII	2 691,1	116,0	38,9	450,0	359,2	171,6	385,8	312,7
2012 ^a VI	222,9	14,1	2,6	36,7	34,6	15,0	29,5	25,4
VII	226,6	12,9	2,5	39,7	31,3	14,7	30,3	26,2
VIII	223,9	12,7	2,9	37,6	32,2	14,6	30,3	28,9
IX	213,8	9,2	2,7	35,2	28,6	14,4	29,2	26,0
X	219,4	7,9	2,1	35,6	29,0	14,0	32,5	26,9
XI	201,0	5,6	2,6	33,6	26,9	13,1	32,5	25,4
XII	222,0	7,1	3,8	27,7	30,1	15,2	29,0	23,7
2013 I	210,1	6,4	2,8	37,2	25,0	14,8	33,1	25,5
II	214,6	6,2	2,4	33,1	25,4	12,7	31,9	24,0
III	242,3	6,8	2,4	38,0	28,3	15,2	37,9	25,2
IV	233,9	9,2	4,1	39,1	28,9	14,4	32,3	25,2
V	276,9	11,7	3,7	39,0	32,7	13,5	35,0	23,9
VI	265,0	11,7	2,5	37,7	32,5	13,5	31,4	25,4
VII	242,6	10,3	3,2	38,6	32,3	14,6	33,1	25,9
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)								
<u>VII 2013</u> <u>VI 2013</u>	91,5	88,2	126,3	102,4	99,2	108,5	105,6	101,8
<u>VII 2013</u> <u>VII 2012</u>	107,0	79,9	128,8	97,1	103,1	100,0	109,3	98,7

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników.

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2012 VII	1,75	2,02	9,12	12,16	12,72	15,05	0,90	5,53	10,12	13,57
VIII	1,76	2,00	9,51	12,26	12,77	15,08	0,88	5,56	10,10	13,47
IX	1,75	2,03	10,65	12,96	13,64	15,39	0,88	5,59	10,17	13,57
X	1,75	2,05	11,15	13,19	13,81	15,66	0,88	5,61	10,18	14,19
XI	1,75	2,07	11,35	13,39	14,92	16,01	0,89	5,62	10,19	14,51
XII	1,75	2,08	11,37	13,55	15,39	16,49	0,88	5,66	10,21	14,76
2013 I	1,76	2,07	11,41	13,62	15,00	16,14	0,85	5,63	10,19	14,76
II	1,76	2,07	11,51	13,71	14,71	15,83	0,83	5,58	10,07	14,70
III	1,76	2,06	11,48	13,64	14,75	15,85	0,86	5,56	10,08	14,68
IV	1,76	2,06	12,22	14,24	15,15	16,02	0,85	5,57	10,09	14,72
V	1,76	2,07	13,05	14,56	16,09	16,55	0,85	5,58	10,12	14,99
VI	1,76	2,10	13,29	15,08	16,68	16,91	0,85	5,58	10,18	15,08
VII	1,78	2,10	13,36	15,33	17,49	17,57	0,85	5,67	10,26	15,47
VIII	1,79	2,13	13,47	15,65	17,81	17,93	0,86	5,74	10,28	15,89
IX ^a	1,92	1,91	13,35	15,12	16,82	17,39	.	5,50	9,59	15,67
Wskaźnik zmian w %										
<u>VIII 2013</u> <u>VII 2013</u>	100,6	101,4	100,8	102,1	101,8	102,0	101,2	101,2	100,2	102,7
<u>VIII 2013</u> <u>VIII 2012</u>	101,7	106,5	141,6	127,7	139,5	118,9	97,7	103,2	101,8	118,0

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w dniach 23-29 IX 2013 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT								
2012 VII	2,60	2,77	14,71	3,28	4,15	0,71	1,22	1,64	13,77	19,25
VIII	2,60	2,76	14,75	3,27	4,07	0,71	1,23	1,64	13,75	19,10
IX	2,60	2,75	14,83	3,27	4,08	0,70	1,23	1,65	13,67	19,13
X	2,61	2,76	14,79	3,26	4,21	0,70	1,22	1,66	13,75	19,42
XI	2,60	2,75	14,80	3,27	4,21	0,71	1,22	1,66	13,69	19,50
XII	2,61	2,73	14,94	3,28	4,29	0,70	1,22	1,67	13,55	19,87
2013 I	2,62	2,72	15,31	3,32	4,36	0,71	1,22	1,68	13,70	20,03
II	2,60	2,76	15,46	3,37	4,35	0,71	1,23	1,68	13,72	20,05
III	2,58	2,75	15,68	3,40	4,31	0,71	1,23	1,68	13,80	20,01
IV	2,58	2,76	15,66	3,42	4,31	0,71	1,22	1,68	13,87	20,06
V	2,58	2,76	15,76	3,42	4,34	0,70	1,21	1,68	13,82	20,25
VI	2,56	2,76	15,73	3,41	4,41	0,70	1,20	1,68	13,80	20,35
VII	2,58	2,79	15,84	3,41	4,45	0,71	1,22	1,68	13,83	20,71
VIII	2,59	2,79	15,78	3,42	4,54	0,70	1,23	1,68	13,80	21,02
Wskaźnik zmian w %										
<u>VIII 2013</u> <u>VII 2013</u>	100,4	100,0	99,6	100,3	102,0	98,6	100,8	100,0	99,8	101,5
<u>VIII 2013</u> <u>VIII 2012</u>	99,6	101,1	107,0	104,6	111,5	98,6	100,0	102,4	100,4	110,1

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

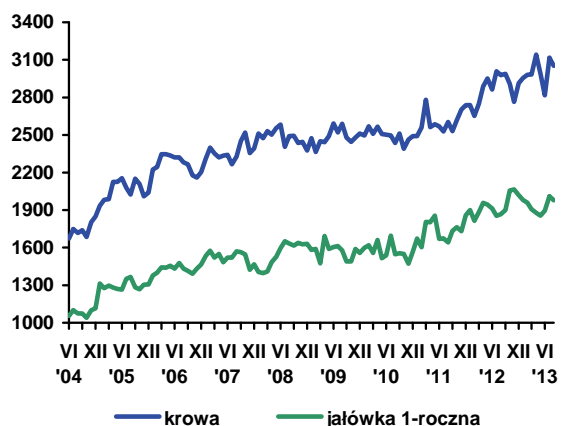
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2011 I-XII	108,3	151,8	34,1	257,0	122,6	55,4	50,9	14,4	80,1	38,5
2012 I-XII	111,5	177,6	31,2	297,2	110,4	48,7	50,9	12,2	132,7	33,6
2012 VI	11,2	14,2	3,3	29,0	9,2	2,7	3,5	0,8	11,9	2,5
VII	11,8	15,6	2,9	27,6	8,8	3,6	4,0	0,9	10,3	3,6
VIII	13,2	16,6	2,5	24,9	9,1	3,3	4,6	0,9	12,3	3,0
IX	10,1	15,4	1,9	29,0	8,6	3,7	4,0	1,3	15,4	2,5
X	8,7	16,9	1,8	29,3	9,0	4,1	4,7	1,1	15,7	3,2
XI	7,8	15,0	2,0	22,7	7,9	4,1	4,3	1,4	13,7	2,4
XII	5,6	13,7	1,5	19,2	7,0	4,5	4,3	1,0	15,8	2,1
2013 I	8,5	15,8	2,7	20,3	9,6	5,0	5,2	1,0	14,8	2,8
II	6,2	15,1	3,9	22,7	9,0	3,9	4,7	1,0	12,9	2,6
III	6,7	16,9	3,0	20,3	9,5	3,9	5,3	1,2	14,4	3,3
IV	8,5	17,6	4,3	23,0	9,6	4,8	4,5	1,0	11,0	3,4
V	8,6	17,1	3,1	23,7	9,5	6,2	4,6	0,9	14,6	3,3
VI	8,0	17,0	2,3	22,2	8,5	4,7	4,2	0,9	12,7	2,3
VII	9,9	18,7	1,8	20,7	8,2	5,2	4,7	0,9	14,5	2,3
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)										
<u>VII 2013</u> <u>VI 2013</u>	123,0	110,1	78,6	93,5	96,5	110,5	112,0	104,0	113,7	101,7
<u>VII 2013</u> <u>VII 2012</u>	83,6	119,8	64,3	75,1	93,5	143,0	117,2	108,9	139,9	64,8

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

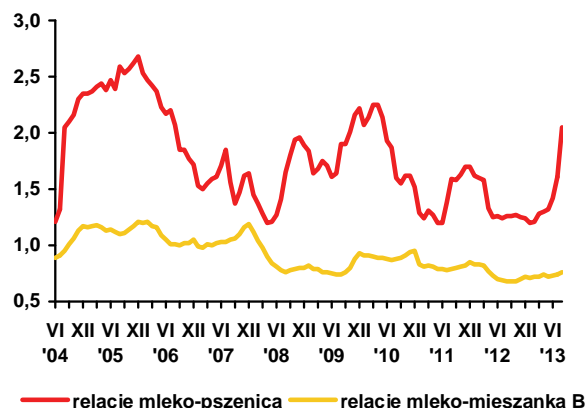
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2011 I-XII	2 324	3 199	3 940	739	1 011	1 764	3 351	4 320	756	1 144
2012 I-XII	2 111	3 116	2 952	617	1 056	2 016	3 338	3 857	528	1 200
2012 VI	1 937	2 983	2 527	534	1 038	2 044	3 344	3 623	479	1 183
VII	1 895	2 968	2 560	562	1 053	2 023	3 311	4 001	490	1 055
VIII	1 931	3 052	2 776	586	1 076	2 386	3 220	3 727	421	1 120
IX	2 167	3 134	3 105	642	1 091	2 249	3 397	3 603	473	1 284
X	2 057	3 185	3 389	694	1 072	2 286	3 336	3 704	484	1 243
XI	2 335	3 233	3 465	776	1 085	2 207	3 509	3 805	593	1 243
XII	2 400	3 234	3 499	708	1 058	1 588	3 431	3 760	600	1 292
2013 I	2 385	3 214	3 413	694	1 065	1 910	3 409	4 016	583	1 329
II	2 466	3 162	3 281	684	1 131	2 260	3 292	3 799	541	1 330
III	2 363	3 144	3 276	669	1 104	2 365	3 458	3 734	566	1 203
IV	2 607	3 158	3 548	818	1 116	2 086	3 467	3 853	683	1 202
V	2 872	3 231	3 922	907	1 171	1 828	3 533	4 276	616	1 254
VI	2 895	3 357	3 871	824	1 116	1 834	3 604	4 417	700	1 305
VII	2 884	3 338	4 060	822	1 119	2 010	3 626	4 696	653	1 449
Wskaźnik zmian w %										
<u>VII 2013</u> <u>VI 2013</u>	99,6	99,4	104,9	99,8	100,3	109,6	100,6	106,3	93,3	111,0
<u>VII 2013</u> <u>VII 2012</u>	152,2	112,5	158,6	146,3	106,3	99,4	109,5	117,4	133,3	137,3

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

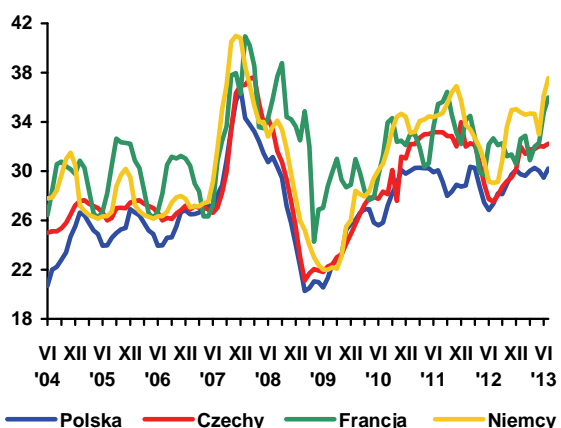
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

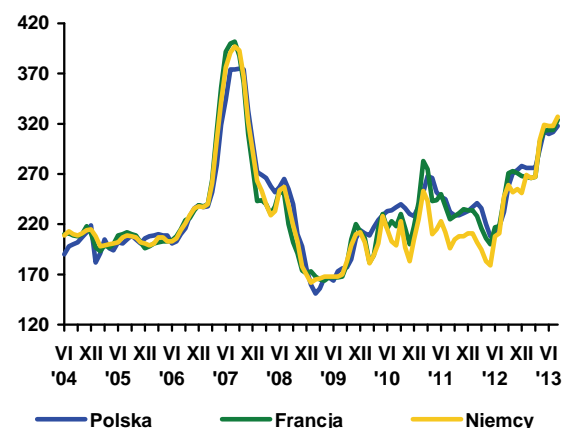
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

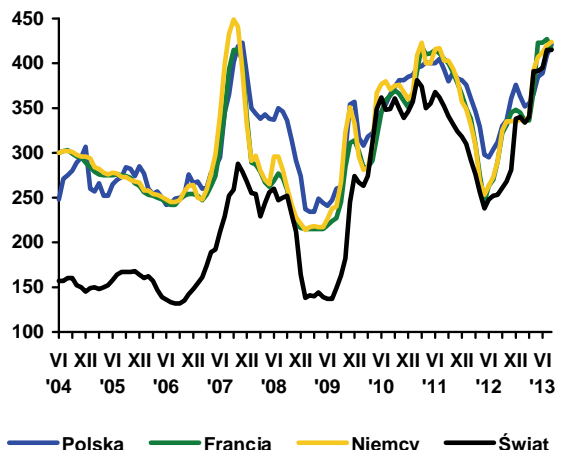
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

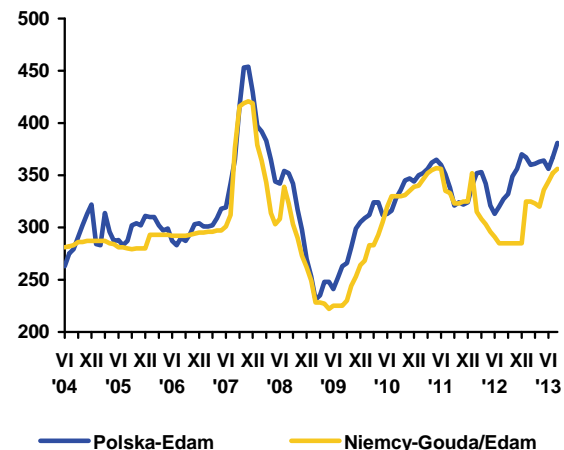
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Dairy Markets i Dairy Economic Consulting CLAL.

**Danuta
Rycombel**

W UE, w trzecim tygodniu września 2013 r., średnia cena rynkowa tusz buhajów kl. R3 wynosiła 374,2 EUR/100 kg i była o ok. 2 EUR/100 kg wyższa niż przed miesiącem. Silny wzrost cen miał miejsce na Łotwie (o ok.10%) i w Wlk. Brytanii (o 4,7%), a w Danii, w Niemczech, w Estonii, na Litwie i w Polsce ceny były wyższe o 1-3% niż przed miesiącem. Natomiast ceny tusz buhajków obniżyły się we Francji, w Holandii, we Włoszech. Wymienione kraje są głównymi rynkami zbytu polskiej wołowiny.

Na rynkach UE w rozwoju cen tusz krów dominowały tendencje spadkowe, a ich niewielki wzrost odnotowano w Polsce, w Wlk. Brytanii, na Węgrzech i na Litwie. W rezultacie średnia cena tusz krów kl. O3 obniżyła się w ciągu miesiąca o ok. 4 EUR/100 kg (do 309 EUR/100kg). Natomiast średnia cena tusz jałówek kl. R3 wzrosła o 2,6 EUR/100 kg (do 411, EUR), w tym o 21 EUR w Wlk. Brytanii (do 464,9 EUR/100 kg), o 8-9 EUR we Włoszech (do 428,7 EUR/100 kg) i w Estonii (do 405 EUR/100 kg) i o 5 EUR w Niemczech (do 372 EUR/100 kg). W Polsce cena tusz jałówek wynosiła 294,5 EUR/100 kg i była zbliżona do poziomu sprzed miesiąca.

Względnie stabilne ceny bydła w UE, powodują, że krajowe ceny skupu nie rosną. Cena skupu bydła, w sierpniu 2013 r., wynosiła 6,02 zł/kg wagi żywej i była prawie taka sama jak przed miesiącem (Tab. 2). W trzecim tygodniu września br. średnia cena zakupu byków przez zakłady mięsne wynosiła 6 zł/kg wagi żywej i wzrosła o ok. 8 groszy/kg w ciągu miesiąca, a o 7 groszy wzrosła średnia cena zakupu krów (do 4,89 zł/kg). Ceny zakupu byków na północy kraju były o ok. 8% niższe w porównaniu z notowaniami cen w Polsce centralnej i południowej, a o ok. 5% wynosiło regionalne zróżnicowanie cen zakupu krów.

Na targowiskach, w trzecim tygodniu września 2013 r., płacono za żywiec cielęcy mniej o ok. 9% niż przed miesiącem (10,95 zł/kg). Powodem były malejące ceny w eksporcie. Wynosiły one średnio ok.198 EUR/

sztukę w I kwartale 2013 r. i obniżyły się do 190 EUR/sztukę w II kwartale br., a 187,7 EUR/sztukę uzyskiwali eksporterzy w lipcu 2013 r. W rezultacie eksport cieląt wyniósł ok. 120 tys. sztuk w ciągu siedmiu miesięcy 2013 r. i był o ok. 10% mniejszy niż w analogicznym okresie 2012 r. Cielęta pozostawiono w kraju i opasano z przeznaczeniem na ubój.

Uboje byków, w ciągu siedmiu miesięcy 2013 r. w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r., wzrosły o 17,1 tys. sztuk (do 368,3 tys. sztuk) i o 0,1 tys. sztuk uboje wołców. W tym okresie uboje krów zmalały o 16,5 tys. sztuk (do 220,1 tys. sztuk) i o 0,3 tys. sztuk uboje jałówek. W rezultacie od stycznia do lipca 2013 r. ubito 686,7 tys. sztuk bydła i było to zaledwie o 357 sztuk więcej niż przed rokiem.

Eksport mięsa wołowego wyniósł 157,2 tys. ton w miesiącach styczeń-lipiec 2013 r. i był mniejszy o ok. 6 tys. ton niż przed rokiem, w tym wołowiny chłodzonej zmalał o ok. 13 tys. ton (do 124,3 tys. ton), a wołowiny mrożonej wzrósł o ok. 7 tys. ton. Powodem spadku eksportu wołowiny chłodzonej, przy ubojach byków nieco większych niż przed rokiem, były niskie ceny transakcyjne. Wynosiły one 3,39 EUR/kg średnio w I kwartale 2013 r. i zmalały o ok. 2% w II kwartale br. (do 3,33 EUR/kg) i o ok. 5 % (do 3,16 EUR/kg) w lipcu 2013 r. Ceny wołowiny mrożonej w eksporcie również malały (z 3,69 do 3,25 EUR/kg), ale były o 2-4% wyższe w porównaniu do cen wołowiny chłodzonej.

Ceny uzyskiwane w eksporcie powodują, że ceny zbytu mięsa wołowego nie wykazywały tendencji do wzrostu. W trzecim tygodniu września 2013 r. cena sprzedaży ćwierci z buhajów do 2 lat (12356 zł/tonę) i cena sprzedaży ćwierci z krów (10279 zł/tonę) były o ok. 1% wyższe niż przed miesiącem. Cena zbytu rostbifu zmalała o ponad 1% (do 25,89 zł/kg) od stycznia do sierpnia 2013 r. Niski popyt krajowy sprawił, że ceny detaliczne również przestały rosnąć, ale były wyższe niż w roku poprzednim na co wpływ wywierały wysokie ceny wieprzowiny.

Tab. 1. Produkcja, skup, eksport i import wołowiny (tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego i cielęcego w ekw. mięsa	Eksport wołowiny w tys. ton			Import wołowiny
			ogółem	żywiec w ekw. mięsa	mięso	
I-XII 2004		255,7 ^a	124,0	45,0	68,0	4,8
I-XII 2005 ^c		204,5 ^b	167,2	44,6	115,3	3,7
2006	XII	13,1	12,0	1,4	10,9	0,5
2007	XII	13,3	14,5	2,1	11,7	1,0
2008	XII	13,5	16,8	1,8	14,2	0,9
2009	XII	10,0	17,6	1,4	14,5	0,9
2010	XII	14,0	30,4	2,0	26,2	2,5
2011	XII	11,5	23,0	1,2	19,7	1,5
2012	VII	12,4	27,4	1,6	24,1	1,2
	VIII	12,3	23,8	2,4	19,9	1,2
	IX	12,4	23,8	1,6	20,9	1,9
	X	13,7	24,6	1,4	20,4	2,5
	XI	13,9	22,5	1,2	18,7	2,3
	XII	12,5	22,0	1,0	23,6	2,0
2013	I	13,0	22,1	0,9	18,7	2,5
	II	12,3	23,0	0,9	20,1	2,1
	III	12,9	21,6	1,2	18,0	2,1
	IV	13,5	23,3	1,6	19,6	2,3
	V	14,1	25,9	1,3	22,3	2,1
	VI	15,0	28,5	1,5	24,3	1,6
	VII	14,7	29,9	1,4	25,4	1,7
	VIII	12,7				

^a obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 10 osób, ^b obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 50 osób, ^c dane szacunkowe
 Źródło: Na podstawie danych GUS – miesięcznych informacji o produkcji i handlu zagranicznym, skup na podstawie Biuletynu GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością Rostbef	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością*	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością	
						zbytu	detalicznej
2006	XII	4,00	9,53	15,39	17,22	3,84	4,30
2007	XII	3,91	8,56	16,09	17,68	4,11	4,52
2008	XII	4,13	7,97	17,88	18,42	4,34	4,47
2009	XII	4,64	9,93	19,02	20,26	4,10	4,36
2010	XII	5,16	7,80	19,46	20,54	3,66	3,98
2011	XII	6,35	9,95	23,51	23,96	3,70	3,77
2012	VI	6,42	11,18	25,33	25,48*	3,94	3,96
	VII	6,45	9,72	25,49	25,49*	3,95	3,95
	VIII	6,61	9,31	25,64	25,52*	3,87	3,92
	IX	6,61	10,63	25,93	25,81*	3,92	3,90
	X	6,46	10,21	26,19	25,96*	4,05	4,01
	XI	6,55	11,05	26,23	26,03	4,00	3,97
	XII	6,58	10,80	26,27	26,18	3,99	3,97
2013	I	6,56	10,02	26,22	26,30	3,99	4,00
	II	6,62	9,45	26,14	26,24	3,94	3,96
	III	6,37	9,91	26,09	26,19	4,09	4,11
	IV	6,38	9,84	26,01	26,14	4,08	4,10
	V	6,19	9,76	26,02	26,30	4,20	4,25
	VI	6,18	9,82	26,07	26,17	4,22	4,23
	VII	6,05	10,16	25,98	26,27	4,29	4,34
	VIII	6,02		25,89	26,29	4,30	4,37
w % ceny	sprzed roku	91,0	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	99,6	-	-	-	-	-

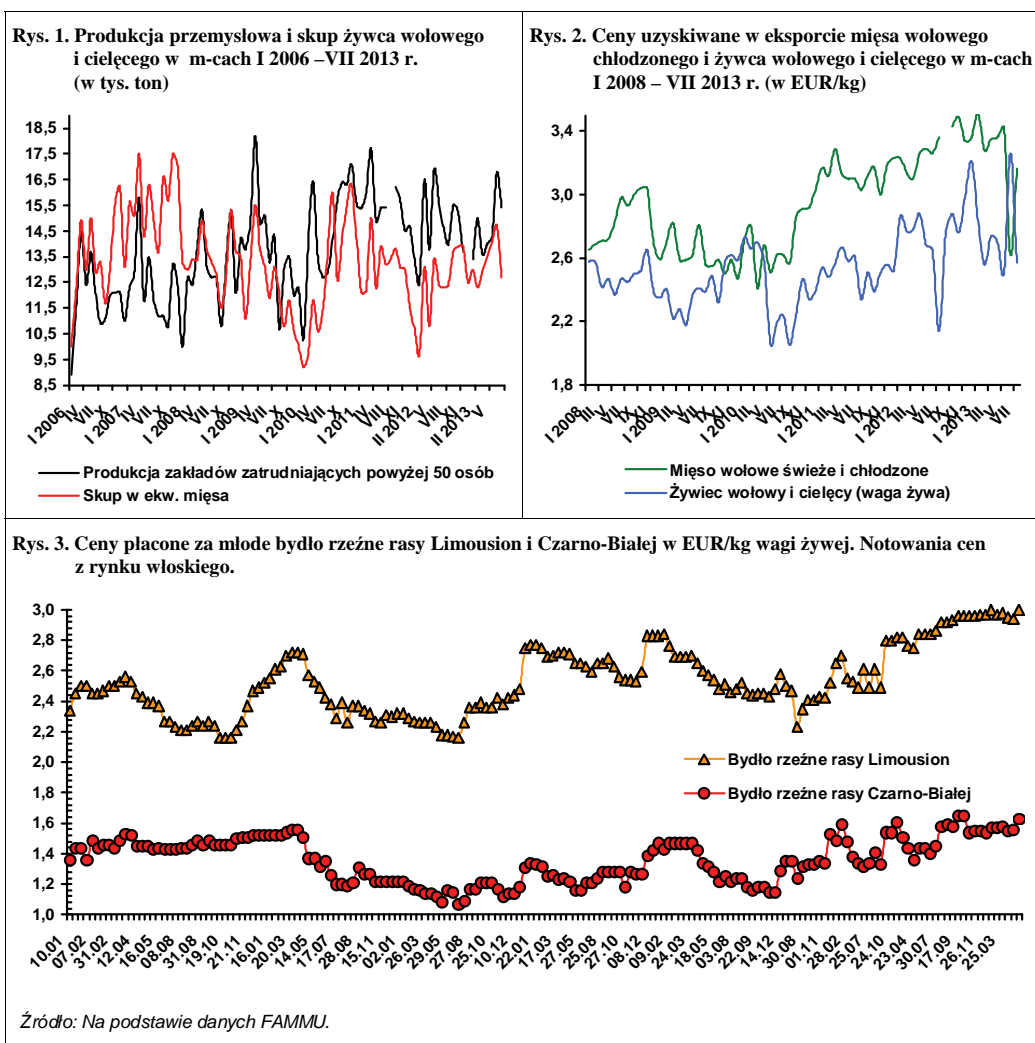
* obejmuje średnie ceny detaliczne antrykotu i rostbefu

Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Cena targowiskowa, cena zbytu i cena referencyjna wołowiny

Wyszczególnienie	I 2013	II 2013	III 2013	IV 2013	V 2013	VI 2013	VII 2013	VIII 2013	IX 2013
	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w zł/kg wagi żywej:									
Bydło ogółem	6,50	6,47	6,17	6,26	5,97	6,02	5,83	5,92	6,00
Byki	7,39	7,25	6,88	6,88	6,59	6,64	6,42	6,65	6,67
Krowy	5,19	5,31	5,15	5,30	4,98	4,98	4,90	4,82	4,89
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg w zł/kg wagi żywej	12,03	11,73	11,66	11,59	11,66	11,46	11,77	12,07	10,95
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych w zł/tone:									
Ćwierci z buhajów do 2 lat	13 747	13 486	13 227	13 031	12 318	12 568	12 049	12 356	12 276
Ćwierci z krów rzeźnych	11 247	11 349	10 968	11 298	10 689	10 985	10 253	10 176	10 279
Średnia cena rynkowa w EUR/100 kg tuszy schłodzonej:									
UE-27	398,82	396,9	396,34	397,78	388,79	389,69	385,69	.	386,7
Polska	334,14	328,9	308,43	321,09	300,89	293,73	290,71	.	297,4

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków.

W lipcu 2013 r. pogłowie trzody wyniosło 11 129 tys. sztuk i było o 3,9% mniejsze niż rok wcześniej. Pogłowie prosiąt spadło o 9,1%, warchlaków o 0,7%, podobnie jak trzody na ubój o wadze 50 kg i więcej. Pogłowie macior prośnych, które wskazuje na możliwość spadku pogłowia prosiąt w listopadzie 2013 r. zmalało o 6,1%. Ostatnie dwa spisy (marcowy i lipcowy) ujawniają wyraźne złagodzenie tendencji redukcji krajowego pogłowia trzody, a ściślej mówiąc produkcji prosiąt, która w latach 2011-2012 była wyjątkowo ostra i otwierała szeroką drogę do wzrostu importu prosiąt, a zwłaszcza warchlaków i mięsa.

Powodem trudnej od dłuższego czasu sytuacji producentów trzody chlewnej były bez wątpienia bardzo wysokie ceny zbóż i pasz mające decydujący wpływ na poziom kosztów produkcji. Dlatego bieżącą sytuację na tym rynku śledzimy ze szczególną uwagą. Ze wstępnych szacunków wynika, że rok gospodarczy 2013/14, w przeciwieństwie do dwu poprzednich lat charakteryzować się będzie przewagą podaży na popytem zbóż. W Polsce zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi pozostaną, co prawda na poziomie zbliżonym do ubiegłorocznego, a łącznie z przewidywanymi zbiorami kukurydzy nieco poniżej tego poziomu, ale w całej Unii Europejskiej i na świecie zbiory są lepsze i nie pozostaną bez wpływu na sytuację w Polsce.

Według wstępnych szacunków, zbiory jęczmienia w Unii Europejskiej są większe o 6%, żyta o 4%, a kukurydzy o 10%. W krajach ościennych, jak na przykład na Ukrainie zbiory jęczmienia są większe o około 9%, a w Rosji o 21%. Z kolei zbiory kukurydzy będą na Ukrainie większe prawdopodobnie o 39%, a w Rosji o 10%. Ze znacznie większymi zbiorami mamy do czynienia także w skali całego świata. Ocenia się, że światowe zbiory jęczmienia i żyta są o 10% większe niż rok wcześniej, a kukurydzy o 11%.

Pierwszym sygnałem tej korzystnej sytuacji dla producentów trzody był niespotykany od wielu lat spadek cen skupu zbóż już na przednówku. W Polsce, w lipcu 2013 r. przeciętna cena pszenicy była niższa aniżeli w poprzednim roku o 11,2%, a żyta o 31%, przy jednoczesnym wzroście cen skupu trzody o 4,7%. W sierpniu spadki cen skupu zbóż pogłębiły się. Cena pszenicy była niższa o 28%, a żyta o 40%.

Zaznaczył się też spadek cen targowiskowych, który jak zwykle wystąpił z opóźnieniem w stosunku do cen skupu. W sierpniu targowiskowa cena żyta wyniosła 64,68 zł/dt, a jęczmienia 79,16 zł/dt. Ceny te były niższe niż rok wcześniej odpowiednio o 17% i 8%.

W sierpniu przeciętna cena trzody wyniosła 5,97 zł/kg i była o 4,9% wyższa niż rok wcześniej. Spadek cen zbóż i wzrost cen trzody przyczyniły się do poprawy

Jan Małkowski

Danuta Zawadzka

opłacalności chowu. Relacja cen trzoda:żyto rozszerzyła się w sierpniu do 1:9,2, a relacja cen trzoda:jęczmień do 1:7,5. W tym ostatnim przypadku jest ona nadal węższa od wielkości progowych zapewniających opłacalność chowu.

We wrześniu przeciętna cena trzody w Unii Europejskiej wyniosła około 193 EUR/100 kg i była o 1,5% wyższa niż we wrześniu ubiegłego roku. W Polsce wyniosła ona 189 EUR/100 kg i była o 2% niższa niż rok wcześniej. Pomimo tego spadku, ceny wyrażone w złotych będą wyższe niż przed rokiem ze względu na deprecjację złotego względem euro. We wrześniu przeciętna cena skupu wyniesie około 6 zł/kg i będzie o około 2% wyższa niż rok wcześniej.

W kwietniu Komisja Europejska przewidywała, że przeciętna cena trzody w UE-27 w IV kwartale będzie wynosiła 177,36 EUR/100 kg, a więc będzie o 2% niższa niż w IV kwartale 2012 r. Jak zwykle ceny w Polsce będą wypadkową cen unijnych, kursu złotego względem euro i bieżącej sytuacji na polskim rynku, która charakteryzuje się dużym spadkiem produkcji. Zakładając, że przewidywane ceny w UE-27 na IV kwartał okażą się trafne, a ceny w Polsce byłyby zbliżone do średnich cen w UE-27, to przy kursie złotego względem euro wynoszącym 4,30, przeciętna cena trzody w Polsce w IV kwartale wyniosłaby około 5,90 zł/kg i byłaby o około 10% wyższa od ubiegłorocznej. Gdyby jednak ceny w Unii Europejskiej okazały się wyższe od przewidywanych przez Komisję, to wzrost cen w Polsce byłby odpowiednio większy.

W najbliższej przyszłości dojdzie więc do poprawy opłacalności chowu trzody, która po pewnym czasie może doprowadzić do wygaśnięcia tendencji spadkowej.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton	
	tys. ton	wskazniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskazniki zmian ^b		
2011	I-VI	962,0	97,8	241,2	122,6	303,1	106,5	-61,9
	I-XII	1913,0	95,6	503,2	109,3	668,6	111,1	-165,3
2012	I	90,2	75,7	44,3	112,4	45,0	105,1	-0,7
	II	87,3	74,1	51,1	109,2	47,3	110,3	3,8
	III	96,2	72,8	54,7	110,1	62,0	131,6	-7,3
	IV	86,4	70,1	49,8	113,7	43,1	92,1	6,7
	V	93,5	81,9	50,9	111,1	47,2	100,6	3,7
	VI	82,5	75,8	45,3	100,2	51,8	107,0	-6,5
	VII	82,3	74,9	55,9	116,7	53,1	100,6	2,8
	VIII	85,4	73,8	60,7	118,1	60,1	101,9	0,6
	IX	81,1	72,9	56,0	108,1	48,5	87,9	7,5
	X	97,4	82,6	63,7	116,2	52,7	99,2	11,0
	XI	91,2	77,8	60,7	129,2	49,4	94,5	11,3
	XII	91,2	80,0	52,7	115,1	46,5	87,7	6,2
2013	I	96,7	107,2	51,6	116,5	47,2	104,9	4,4
	II	85,9	98,4	49,7	97,3	43,5	92,0	6,2
	III	93,5	97,1	52,9	96,7	58,8	94,8	-5,9
	IV	91,9	106,3	53,8	108,0	47,2	109,5	6,6
	V	89,6	95,8	50,7	99,6	53,5	113,3	-2,8
	VI	81,0	98,3	54,9	121,2	51,2	98,8	3,7
	VII	89,4	108,6	55,9	100,0	53,7	101,1	2,2
	VIII	84,4	98,9	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku= 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów, dane półroczne i roczne przeliczone są na wagę mięsa. Źródło: Dane GUS, CIHZ, CAAC i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanki T-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanki T-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka T-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.	
		żyta	jęczmienia						
2011	IX	5,01	6,4	6,1	133,32	3,8	226,50	2,2	130
	X	5,08	6,4	6,2	133,52	3,8	227,47	2,2	133
	XI	5,20	6,6	6,4	133,18	3,9	228,62	2,3	138
	XII	5,57	7,1	6,8	132,90	4,2	228,79	2,4	152
2012	I	5,19	6,6	6,2	133,01	3,9	229,74	2,3	158
	II	5,34	6,5	6,3	133,70	4,0	231,61	2,3	160
	III	5,20	6,3	5,9	134,32	3,9	232,85	2,2	171
	IV	5,29	6,3	5,7	136,32	3,9	237,71	2,2	177
	V	5,36	6,3	5,9	140,50	3,8	241,42	2,2	177
	VI	5,62	6,7	6,1	143,74	3,9	246,02	2,3	171
	VII	5,54	6,9	6,3	145,42	3,8	251,05	2,2	170
	VIII	5,69	7,3	6,6	148,20	3,8	258,00	2,2	173
	IX	5,91	7,4	6,8	151,30	3,9	266,85	2,2	180
	X	5,93	7,4	6,8	152,05	3,9	272,05	2,2	184
	XI	5,72	7,2	6,5	151,55	3,8	272,74	2,1	184
	XII	5,36	6,8	6,0	152,50	3,5	273,79	2,0	178
2013	I	5,13	6,5	5,6	153,10	3,4	274,32	1,9	171
	II	5,18	6,6	5,6	154,80	3,3	274,46	1,9	163
	III	5,36	6,8	5,9	155,05	3,5	274,26	2,0	168
	IV	5,30	6,7	5,6	156,45	3,4	274,91	1,9	172
	V	5,16	6,7	5,6	155,81	3,3	274,94	1,9	168
	VI	5,56	7,3	6,1	155,51	3,6	275,28	2,0	165
	VII	5,80	7,7	6,4	155,04	3,7	275,58	2,1	166
	VIII	5,97	9,2	7,5	152,59	3,9	275,00	2,2	167

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojowaną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu			
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	
2011	VII	6,25	12,83	18,39	11,13	14,54	22,36	14,34	113,3	121,6	128,8
	VIII	6,24	12,84	18,55	11,14	14,64	22,26	14,25	114,0	120,0	127,9
	IX	6,57	13,06	18,65	11,30	14,73	22,39	14,49	112,8	120,1	128,2
	X	6,66	13,18	18,84	11,43	14,91	22,59	14,61	113,1	119,9	127,8
	XI	6,82	13,49	19,07	11,53	15,01	22,76	14,81	111,3	119,3	128,4
	XII	7,31	14,01	19,42	11,79	15,34	22,95	15,16	109,5	118,2	128,6
2012	I	6,82	13,93	19,37	11,81	15,51	22,94	15,35	111,3	118,4	130,0
	II	7,02	13,85	19,52	12,10	15,39	23,01	15,42	111,1	117,9	127,4
	III	6,84	13,85	19,59	12,18	15,20	23,13	15,42	109,7	118,1	126,6
	IV	6,96	13,84	19,64	12,26	15,27	23,15	15,33	110,3	117,9	125,0
	V	7,05	13,86	19,61	12,29	15,21	23,35	15,38	109,7	119,1	125,1
	VI	7,39	14,11	19,78	12,36	15,61	23,43	15,44	110,6	118,5	124,9
	VII	7,26	14,10	19,77	12,42	15,60	23,55	15,67	110,6	119,1	126,2
	VIII	7,45	14,20	19,92	12,51	15,60	23,41	15,67	109,9	117,5	125,3
	IX	7,74	14,44	20,00	12,68	16,02	23,67	15,72	110,9	118,4	124,0
	X	7,77	14,52	20,13	12,73	16,09	23,73	15,95	110,8	117,9	125,3
	XI	7,49	14,41	20,16	12,79	16,03	23,92	16,09	111,2	118,7	125,8
	XII	7,02	14,36	20,15	12,80	15,96	23,88	16,10	111,1	118,5	100,9
2013	I	6,72	13,98	20,00	12,74	15,84	23,92	16,07	113,3	119,6	126,1
	II	6,79	13,66	19,91	12,71	15,27	23,78	16,04	111,8	119,4	126,2
	III	7,03	13,76	19,94	12,74	15,16	23,77	16,11	110,2	119,2	126,5
	IV	6,95	13,70	19,84	12,76	15,21	23,78	15,99	111,0	119,9	125,3
	V	6,77	13,71	19,88	12,73	15,13	23,80	15,87	110,4	119,7	124,5
	VI	7,29	13,84	19,93	12,74	15,16	23,80	16,11	109,5	119,4	126,5
	VII	7,60	14,06	20,01	12,80	15,47	24,09	15,85	110,0	120,4	123,8
	VIII	7,82				15,62	24,18	15,93			

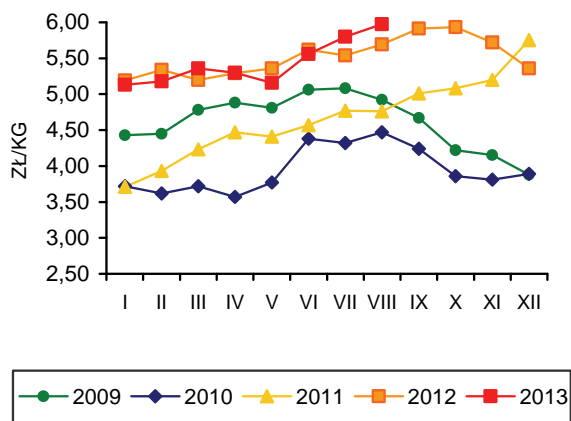
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

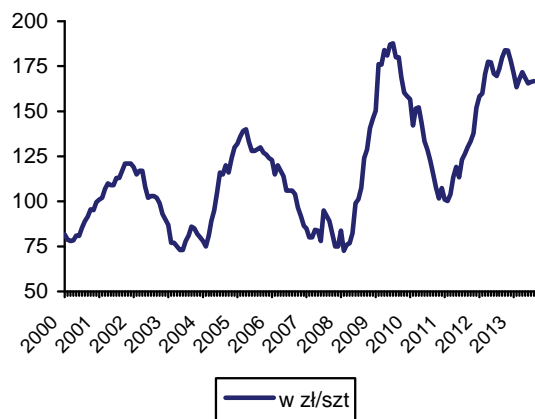
Lata i miesiące	UE-27	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:			
					UE-27	Niemczech	Danii	
2011	X	155,93	155,69	158,03	142,90	99,8	98,5	109,0
	XI	159,80	156,67	164,83	148,55	98,0	95,0	105,5
	XII	159,34	165,10	162,94	149,21	103,6	101,3	110,6
2012	I	151,41	155,14	154,45	139,84	102,5	100,4	110,9
	II	157,99	166,28	162,29	141,36	105,2	102,5	117,6
	III	161,60	165,19	164,85	143,25	102,2	100,2	115,3
	IV	163,48	167,16	170,95	147,23	102,3	97,8	113,5
	V	162,85	165,65	168,93	151,48	101,7	98,1	109,4
	VI	167,88	174,21	168,91	157,44	103,8	103,1	110,7
	VII	168,92	174,81	165,34	158,97	103,5	105,7	110,0
	VIII	179,63	184,55	183,60	164,11	102,7	100,5	112,5
	IX	190,11	191,61	194,99	172,29	100,8	98,3	111,2
	X	189,09	193,27	193,21	175,62	102,2	100,0	110,1
	XI	180,28	183,63	184,72	169,85	101,9	99,4	108,1
	XII	172,95	173,95	173,89	167,27	100,6	100,0	104,0
2013	I	169,93	165,81	169,35	159,84	97,6	97,9	103,7
	II	171,12	166,30	171,03	156,70	97,2	97,2	106,1
	III	171,95	170,04	171,36	155,16	98,9	99,2	109,6
	IV	170,86	171,89	171,43	154,39	100,6	100,3	111,3
	V	165,45	164,74	163,53	150,93	99,6	100,7	109,1
	VI	172,08	172,89	170,82	154,16	100,5	101,2	112,1
	VII	181,09	179,81	177,84	159,75	99,3	101,1	112,6
	VIII	190,07	187,97	189,82	165,69	98,9	99,0	113,4
	IX	193,00	189,50	188,00	169,50	98,2	100,8	111,8

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

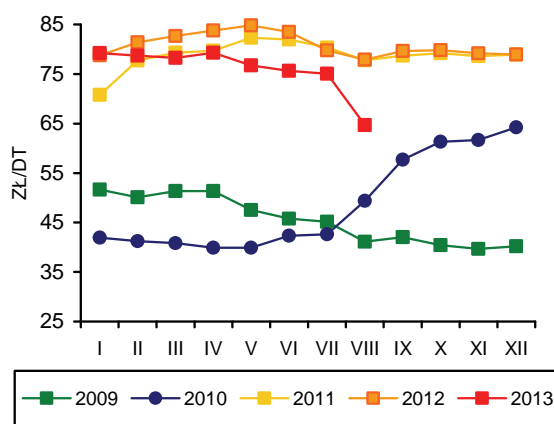
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

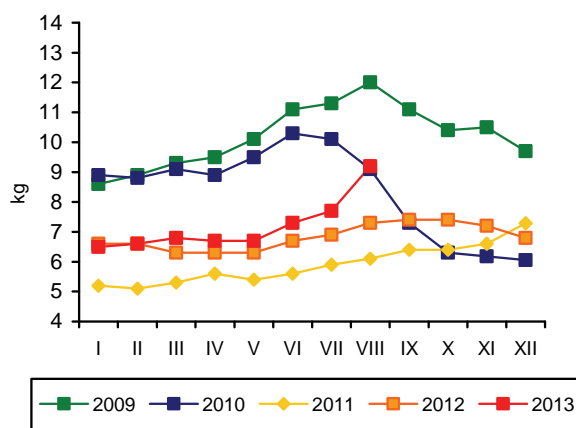
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce

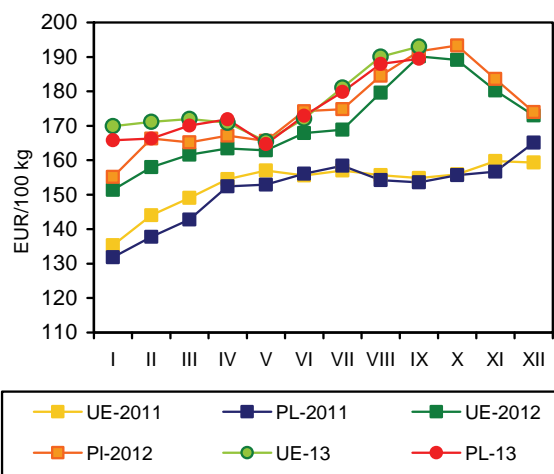
Rys. 3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce

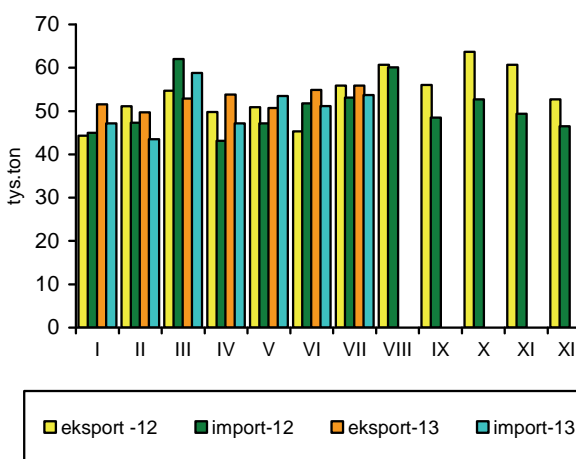
Rys. 4. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

Rys. 5. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 6. Polski handel zagraniczny wieprzowiną

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Zakłady przemysłu drobiarskiego zatrudniające 50 i więcej pracowników, wytworzyły w sierpniu br. ok. 151 tys. ton mięsa drobiowego, tj. o 3,8% mniej niż przed miesiącem i o 8,6% więcej niż przed rokiem. Łącznie w pierwszych ośmiu miesiącach 2013 r. produkcja przemysłowa mięsa drobiowego w wadze produktu zwiększyła się o 11,6% w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r. Dynamika wzrostu uległa znacznemu osłabieniu w porównaniu z rokiem poprzednim. Przyczyną były mniejsze zamówienia zagraniczne na początku roku oraz wysokie koszty surowcowe.

Na wysokim poziomie utrzymują się obroty handlu zagranicznego drobiem. W lipcu br. eksport był o 10,2% większy niż przed rokiem, a w całym okresie pierwszych siedmiu miesięcy br. sprzedano za granicę o 12,8% więcej mięsa drobiowego niż w 2012 r. W lipcu br. sprzedaż zagraniczna stanowiła 30,2% przemysłowej produkcji mięsa drobiowego, podczas gdy w lipcu 2012 r. wskaźnik ten wynosił 29,8%. Import mięsa drobiowego w relacji do poprzedniego roku obniżył się o 2,5%.

Od kwietnia br. tanieją pełnoporcjowe mieszanki paszowe dla drobiu. Ceny pasz przemysłowych dla kurcząt brojlerów obniżyły się w sierpniu o 3,6% w relacji do lipca i były o 2,4% niższe niż w sierpniu poprzedniego roku. Ceny przemysłowych mieszanek paszowych dla indyków również wykazywały tendencję spadkową. W sierpniu były one o 1,3% niższe niż przed miesiącem i o 5,3% niższe niż przed rokiem. Jednak średnio w okresie pierwszych ośmiu miesięcy br. mieszanki pasz dla kurcząt były droższe o 8,8%, a dla indyków o 7,3% w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r.

Droższym paszom towarzyszył wzrost cen skupu żywca drobiowego. Nie rekompensował on jednak w pełni wysokiego poziomu cen pasz. W sierpniu za kurczęta rzeźne płacono o 1,6% mniej niż w lipcu i o 2,7% więcej niż przed rokiem. We wrześniu ceny skupu kurcząt ponownie się obniżyły, tym razem o 2,2%. Ceny skupu indyków wzrosły we wrześniu aż o 17,7% w relacji rok do roku. Średnia cena skupu kurcząt w okresie styczeń-wrzesień br. była o 3,6%

wyższa niż przed rokiem, a indyków o 6,7% wyższa. Opłacalność chowu drobiu pogorszyła się. Relacja cen żywiec/pasza w chowie kurcząt brojlerów, która w okresie pierwszych dziewięciu miesięcy 2012 r. wynosiła 2,7, obniżyła się w br. do poziomu 2,6. We wrześniu br. ceny zbytu tuszek kurcząt były przeciętnie o 1,7%, natomiast indyków o ponad 10% wyższe niż przed rokiem. Ceny detaliczne kurcząt patroszonych były w okresie pierwszych ośmiu miesięcy br. tylko o 0,9% wyższe niż w tym samym okresie 2012 r.

W pierwszym kwartale 2013 r. spożycie mięsa drobiowego na jedną osobę w gospodarstwach domowych wzrosło o 2% w porównaniu z rokiem poprzednim, a spożycie wędlin drobiowych obniżyło się o 4,8%. W drugim kwartale konsumpcja mięsa drobiowego była o 2,7% mniejsza niż przed rokiem. Spożycie wędlin zmniejszyło się o 5%. Jest to skutek wzrostowej tendencji cen drobiu, który mimo, że pozostał najtańszym rodzajem mięsa, relatywnie podrożał względem wieprzowiny i wołowiny.

Relacje cen polskiego i unijnego drobiu na jednolitym rynku europejskim poprawiły się nieznacznie. Średnie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Unii Europejskiej o ponad 32,4% przewyższały w sierpniu br. polskie ceny wyrażone w euro. Przeciętna cena unijna wzrosła w porównaniu do sierpnia 2012 r. o 2,6%, natomiast cena polska o 2,2%. Przed rokiem drób polski był o ok. 24% tańszy niż unijny, a obecnie o 24,5%. W relacji rok do roku, ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Niemczech wzrosły o 7%, we Francji o 4,5%, a w Holandii o 0,8%. Wzrost cen zanotowały także Czechy – o 1,3% oraz Węgry – o 0,9%.

**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
I	95,2	96,4	111,0	133,0	146,0
II	85,8	96,5	101,0	122,0	131,0
III	98,1	118,0	110,0	136,0	148,0
IV	99,0	101,0	116,0	126,0	157,0
V	97,0	139,0	116,0	137,0	151,0
VI	101,5	112,0	118,0	137,0	144,0
VII	107,0	116,0	112,0	132,0	157,0
VIII	101,0	112,0	114,0	139,0	151,0
IX	105,0	119,0	116,0	134,0	
X	113,0	125,0	128,0	156,0	
XI	105,0	123,0	127,0	142,0	
XII	107,0	122,0	127,0	133,0	
RAZEM	1217,0	1368,0	1396,0	1627,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2012	2013	2012	2013
I	2914	3839	40757	45681
II	3222	3608	41723	43214
III	3930	4144	44450	48712
IV	3272	3280	39277	49985
V	3251	2849	39383	48294
VI	2667	2670	43328	45245
VII	2737	2669	41370	45575
VIII	5232		40315	
IX	3531		40839	
X	4348		52846	
XI	4045		48443	
XII	2734		39532	
RAZEM	38998		517900	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
I	1312	1581	3,48	3,71	6,40	6,58	7,08	7,33
II	1339	1562	3,78	3,92	6,56	6,63	7,42	7,29
III	1339	1564	3,77	4,02	6,57	6,72	7,49	7,67
IV	1386	1540	3,79	3,88	6,61	6,54	7,52	7,66
V	1438	1540	3,84	3,99	6,61	6,88	7,60	7,64
VI	1469	1522	4,01	4,05	6,91	6,99	8,01	7,85
VII	1508	1512	4,14	4,25	7,15	7,01	7,89	8,08
VIII	1493	1458	4,07	4,18	7,13	7,02	7,85	7,96
IX	1574		4,00	4,09	6,89	7,01	7,81	
X	1554		3,87		6,58		7,60	
XI	1541		3,76		6,88		7,41	
XII	1560		3,65		6,43		7,20	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRDiG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Mieszanki dla indyków pełnoporcjowe grower/finisz (zł/szt.)			Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a			Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
I	1363	1387	1630	4,93	5,86	5,57	7,17	9,01	8,39
II	1402	1400	1621	5,18	5,71	5,72	7,16	8,90	8,77
III	1438	1414	1630	5,28	5,67	5,69	7,78	8,54	9,42
IV	1454	1446	1622	5,71	5,43	5,71	9,15	8,94	8,46
V	1466	1502	1588	5,87	5,37	5,71	8,39	8,83	8,49
VI	1505	1546	1565	6,20	5,45	5,99	8,49	8,84	9,20
VII	1516	1583	1569	6,09	5,51	6,17	8,68	8,68	8,75
VIII	1478	1636	1549	6,07	5,38	6,22	8,82	8,35	8,68
IX	1438	1635		5,82	5,30	6,24	9,09	8,33	9,17
X	1411	1628		5,94	5,51		8,96	8,38	
XI	1400	1592		6,01	5,67		9,15	8,64	
XII	1383	1624		6,03	5,66		9,29	9,05	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca,

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2012 I	121,90	253,30	168,80	144,10	225,00	182,00	181,30	182,90
II	140,50	251,30	172,20	152,70	225,00	185,40	177,30	184,10
III	139,30	251,00	175,10	152,80	225,00	194,50	182,10	185,60
IV	139,80	251,00	172,50	155,50	225,00	199,10	183,60	185,00
V	141,10	253,00	172,20	160,00	225,00	201,00	185,20	189,00
VI	147,30	251,70	169,90	158,10	225,00	199,30	183,40	191,60
VII	148,60	249,10	181,60	160,20	225,00	198,50	183,40	192,70
VIII	148,30	247,50	191,90	165,30	225,00	199,70	194,00	195,50
IX	144,30	248,70	201,60	167,30	228,50	207,40	192,50	196,90
X	136,90	251,50	202,20	172,80	230,00	207,20	189,00	196,10
XI	130,90	254,10	199,10	175,90	230,00	195,10	189,40	195,00
XII	132,00	255,90	200,20	172,30	230,00	185,50	188,70	194,01
2013 I	134,71	256,00	197,30	166,20	230,00	197,50	198,12	194,75
II	139,52	256,00	197,50	166,80	230,00	200,00	189,95	192,14
III	147,95	256,68	196,40	164,41	230,00	200,00	179,57	193,23
IV	140,82	258,77	194,80	165,09	230,00	202,60	178,55	194,22
V	150,27	259,00	194,97	168,14	230,81	201,81	177,12	197,31
VI	148,12	262,27	196,24	168,30	235,00	204,40	183,08	200,10
VII	152,47	264,00	194,04	168,91	235,00	203,00	187,40	200,38
VIII	151,56	264,87	194,40	166,88	235,00	203,00	195,55	200,66

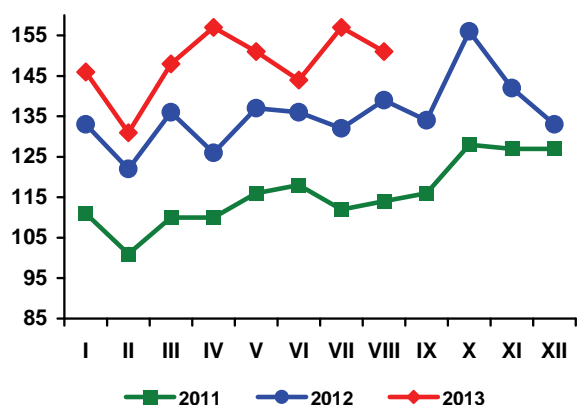
Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

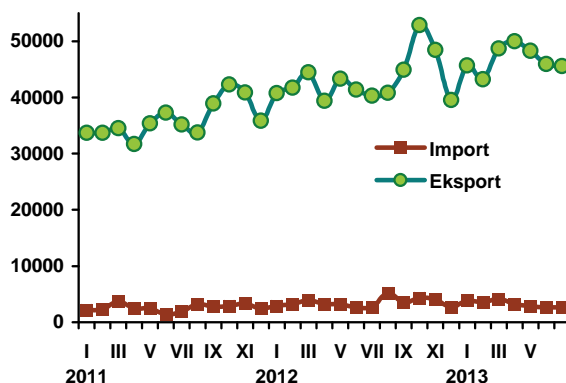
Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013
I	1,45	1,50	1,53	0,21	0,21	0,20
II	1,50	1,48	1,44	0,20	0,20	0,19
III	1,51	1,50		0,21	0,20	
IV	1,58	1,60		0,20	0,20	

Źródło: Dane GUS.

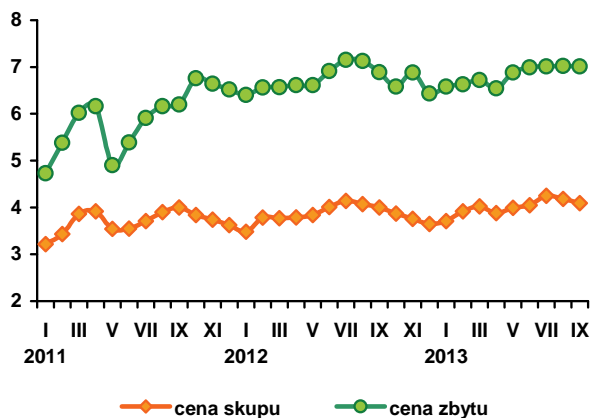
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

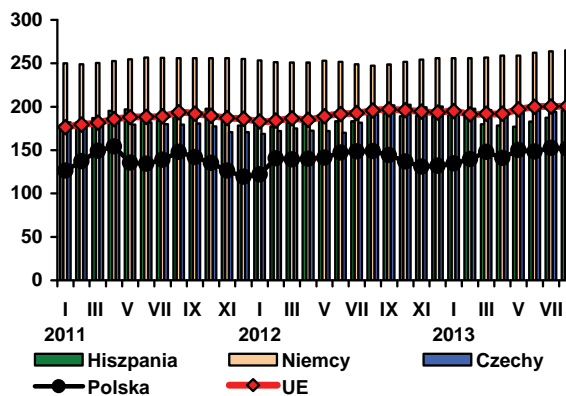
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg

Rys. 4. Ceny zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE, w EUR/100 kg

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

Utrzymująca się od początku bieżącego roku spadkowa tendencja cen na rynku jaj konsumpcyjnych została zahamowana. We wrześniu br. średnia cena jaj wszystkich klas wagowych wyniosła 29,93 zł za 100 sztuk i była o 1,2% wyższa niż w sierpniu, ale o 25% niższa niż przed rokiem. W poszczególnych klasach wagowych dynamika cen była zróżnicowana. W relacji do sierpnia, o 10% potaniały jaja bardzo duże, klasy XL, a o 4,6% jaja średnie, klasy M. Jaja duże, klasy L zdrożały o 11,2%, a małe, klasy S – aż o 23,4%. Bieżący, przeciętny poziom cen jest tylko o 2,3% wyższy niż we wrześniu 2011 r. Biorąc pod uwagę okres całych dziewięciu miesięcy średnia cena jaj wszystkich klas wagowych była w 2013 r. o 20% niższa niż rok wcześniej, ale o ok. 10% przewyższała poziom z analogicznego okresu 2011 r.

Spadek cen jaj w br., po silnym wzroście w roku 2012, obserwuje się we wszystkich państwach Unii Europejskiej. W lipcu, w porównaniu z początkiem roku, ceny sprzedaży jaj wyrażone w euro obniżyły się w Polsce o 25,8%, w Hiszpanii o 27,3%, w Czechach o 31,3%, we Francji o 32,5%, a w Niemczech o 40%. We Francji i w Niemczech ceny jaj

spadły znacznie poniżej poziomu z lipca 2011 r.

Od listopada 2012 r. do czerwca br. utrzymywała się ujemna dynamika cen skupu jaj przeznaczonych do przemysłowego przerobu. W lipcu za jaja przerobowe płacono o 15,4% więcej niż w czerwcu, ale o ok. 25% mniej niż w roku poprzednim. W sierpniu br. ceny jaj przerobowych ponownie obniżyły się, a spadek wyniósł 1,6% w relacji do lipca. Były one o 26% niższe niż przed rokiem i o 2,4% niższe niż w sierpniu 2011 r. We wrześniu miał miejsce 24-procentowy wzrost cen jaj skupowanych do przemysłowego przerobu. Ich poziom był jednak o 18% niższy niż we wrześniu 2012 r.

Opłacalność produkcji jaj w pierwszych dziewięciu miesiącach br. obniżała się znacząco w porównaniu z bardzo wysokim poziomem ubiegłorocznym. Również w relacji do analogicznego okresu 2011 r. opłacalność chowu kur niosek zmniejszyła się. Pełnoporcjowe mieszanki pasz, które stanowią podstawowy element kosztów fermy, podrożały o 11,4%, a ceny jaj były wyższe tylko o ok. 10%.

Wysokie ceny sprzedaży jaj znalazły odzwierciedlenie w cenach detalicznych, które w 2012 r. wzrosły o 39,6%. W br. jaja

w detalu taniej, ale wolniej w porównaniu z dynamiką spadku cen w pozostałych ogniwach łańcucha produkcyjno-handlowego. W pierwszych miesiącach br. ceny detaliczne jaj utrzymywały się na poziomie średnio 0,60 zł za sztukę, mimo spadku cen w zakładach pakujących. Dopiero w marcu obniżyły się o 1,7% w relacji do lutego. W następnych miesiącach jaja w detalu nadal wolno taniały. W sierpniu ich ceny były o 1,8% niższe niż w lipcu i o 10% niższe niż na początku roku. Według danych GUS, mimo spadku cen detalicznych, konsumpcja jaj w gospodarstwach domowych obniżyła się w drugim kwartale br. o 11% w relacji do analogicznego okresu przed rokiem.

W lipcu br. ceny sprzedaży jaj konsumpcyjnych w Unii Europejskiej obniżyły się średnio o 40% w relacji do najwyższych notowań w marcu 2012 r. W Polsce, ceny wyrażone w euro spadły w tym czasie o 47%. W relacji rok do roku ceny jaj na rynku unijnym

były w lipcu br. niższe średnio o 21%, a w Polsce o 31%. Proporcje cen polskich i średnich cen unijnych jednak niewiele się zmieniły. W lipcu br. 100 kg polskich jaj kosztowało w przeliczeniu na euro o 0,46 euro mniej niż przeciętnie w Unii Europejskiej, podczas gdy dwanaście miesięcy wcześniej, o 0,85 euro mniej.

Według danych IERiGŻ-PIB (na podstawie CAAC), w lipcu br. eksport jaj świeżych był o 23% większy niż przed rokiem, a przetworów z jaj o 11,4% mniejszy. Natomiast import jaj spożywczych wzrósł o 11%, a przetworów z jaj o 72%. W całym okresie siedmiu miesięcy 2013 r. eksport jaj świeżych wzrósł w porównaniu z poprzednim rokiem o 5%, natomiast import o 34%. Eksport przetworów z jaj był o 6,4%, mniejszy niż w analogicznym okresie 2012 r., a import o 2,1% większy.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
I	1571	2214	18270	18310	618	549	1261	2034
II	1264	1466	15220	14480	687	652	1465	1600
III	1184	1263	13103	15816	614	663	2380	1328
IV	896	1713	16919	17604	342	377	1516	1627
V	1143	1431	18275	17323	501	404	1941	1629
VI	1185	1890	16105	16323	505	475	1996	1767
VII	1223	1353	15949	19673	307	528	1908	1690
VIII	1162		13619		570		1861	
IX	1036		13923		460		1654	
X	1070		18915		552		2000	
XI	1408		15020		453		2051	
XII	1239		13751		316		1362	
RAZEM	14381		189069		5927		21395	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
I	44,00	55,00	35,60	41,40	34,20	37,90	26,10	30,00
II	47,80	53,70	40,20	39,10	36,60	37,60	30,60	29,20
III	70,00	49,40	60,70	37,00	56,40	32,60	49,30	25,60
IV	63,70	45,20	51,40	34,20	49,80	29,60	43,60	23,30
V	50,60	44,80	39,50	34,60	38,40	28,70	31,30	22,20
VI	50,40	43,80	37,40	31,50	35,30	27,10	27,10	18,60
VII	50,20	41,40	38,00	31,60	35,40	28,10	27,00	19,30
VIII	51,10	43,60	37,70	29,50	34,90	28,50	26,10	16,70
IX	52,60	39,10	39,30	32,80	38,30	27,20	29,60	20,60
X	52,20		41,30		39,80		32,70	
XI	55,20		42,80		40,10		29,80	
XII	54,40		42,80		40,20		29,80	

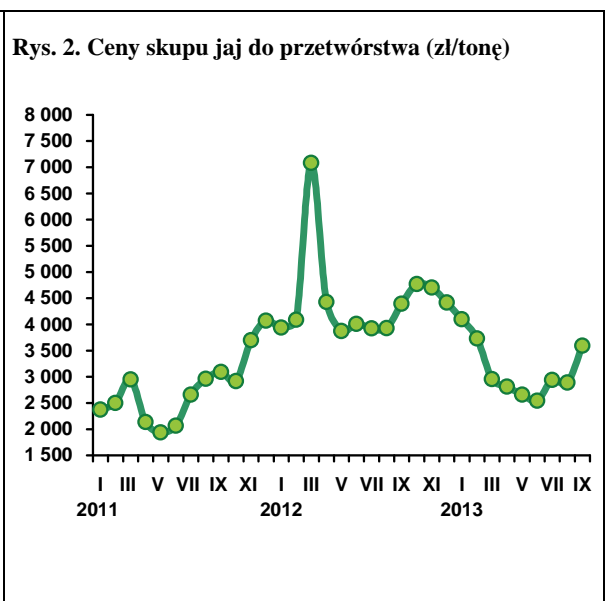
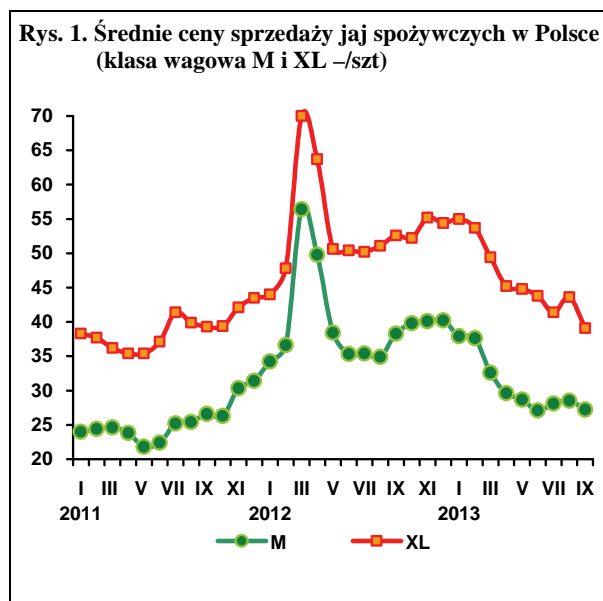
^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2011 I	115,01	90,50	91,61	85,51	54,35	102,91
II	117,90	93,61	98,74	84,65	63,93	105,93
III	108,50	93,50	112,52	93,16	76,35	111,37
IV	102,28	80,41	80,16	85,45	53,94	98,91
V	102,04	78,36	87,94	93,91	58,47	101,11
VI	102,04	78,36	87,94	93,91	58,47	101,11
VII	114,07	81,27	101,25	116,82	73,83	111,44
VIII	113,68	96,87	109,96	121,54	84,65	117,75
IX	109,24	106,39	105,10	113,54	83,77	115,77
X	112,91	102,76	104,73	99,99	82,06	113,33
XI	118,47	104,73	122,93	114,01	92,40	123,08
XII	119,26	107,88	138,02	137,55	109,48	133,79
2012 I	128,89	116,84	131,92	149,59	125,03	140,46
II	154,00	134,81	163,63	157,69	136,28	153,60
III	221,41	213,58	227,54	209,31	194,26	195,43
IV	194,43	181,50	168,66	187,38	150,77	177,12
V	150,80	138,97	150,67	158,76	134,42	158,98
VI	142,29	124,31	138,20	139,97	124,73	151,66
VII	147,41	123,25	131,07	132,55	122,90	148,26
VIII	147,24	124,38	130,99	134,00	117,98	149,63
IX	154,31	130,54	139,31	138,46	131,30	149,63
X	162,35	137,53	153,65	148,98	145,00	161,69
XI	164,02	137,55	157,71	153,82	145,67	163,90
XII	167,89	137,91	168,22	156,65	146,08	166,67
2013 I	157,59	133,13	152,21	131,06	120,71	152,91
II	152,26	131,18	159,16	114,30	114,67	147,03
III	145,90	123,40	149,87	100,31	98,71	137,22
IV	128,06	107,11	113,92	92,49	82,43	123,86
V	123,59	92,35	93,69	86,69	82,16	117,30
VI	115,11	94,70	96,25	87,22	86,53	116,55
VII	116,98	91,42	90,81	88,47	87,65	117,44

Źródło: Dane MRiRW.

W czerwcu 2013 r., pogłowie owiec w Polsce wyniosło 249,5 tys. sztuk, w tym maciorek owczych 135,4 tys. sztuk. W skali roku całkowite pogłowie owiec zmniejszyło się o 6,5%, a maciorek owczych o 14,1%. W gospodarstwach indywidualnych, w których znajduje się 92% pogłowia krajowego spadek pogłowia był głębszy od przeciętnego i wyniósł 7,1%, w tym pogłowia maciorek owczych o 15,4%. W spółkach prywatnych pogłowie owiec zmniejszyło się w jeszcze większym stopniu (o 16%), a w spółdzielniach produkcji rolniczej i w sektorze publicznym pogłowie owiec wzrosło odpowiednio o 7,1% i 8,4%, w tym maciorek owczych o 3,4% i 7,9%. Udział tych sektorów jest jednak niewielki i łącznie wynosi 8%. Bardzo niski stan pogłowia maciorek owczych skłania do oceny, że w grudniu 2013 r. pogłowie owiec może być o około 10% mniejsze niż w grudniu 2012 r., i wynieść około 200 tys. sztuk.

Podstawowym czynnikiem odpowiedzialnym za spadek pogłowia jest opłacalność chowu kształtowana między innymi przez ceny skupu żywca. Od wielu lat polskie ceny pozostają pod wpływem cen w Unii Europejskiej i kursu złotego względem euro. W I półroczu 2013 r. rozwój obu czynników był niekorzystny dla producentów. Ceny jagniąt w krajach członkowskich były niższe niż przed rokiem, a aprecjacja złotego względem euro dodatkowo potęgowała spadek cen na polskim rynku.

W przeciwieństwie do dwu pierwszych kwartałów, trzeci kwartał zaznaczył się wzrostem cen jagniąt w Unii Europejskiej. Przeciętna ich cena w UE-27 wyniosła 631 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 3% wyższa niż rok wcześniej. We Włoszech wzrost cen

w tym okresie był jeszcze większy i wyniósł 5%, w tym we wrześniu aż 13%. Przeciętna cena jagniąt we Włoszech wyniosła w III kwartale 636 EUR/100 kg, a we wrześniu 682 EUR/100 kg.

Inaczej rozwijają się ceny owiec ciężkich, które od początku 2013 r. oscylują wokół poziomów ubiegłorocznych. W I kwartale przeciętna cena była o 13% niższa niż przed rokiem, a w II kwartale o 3% wyższa. W III kwartale wyniosła ona 499 EUR/100 kg wagi poubojowej i była taka sama jak rok wcześniej, ale we wrześniu była niższa niż we wrześniu ubiegłego roku o 2%. Spowolnienie tendencji wzrostowej może zapowiadać ponowne przekształcenie się w tendencję spadkową.

W Polsce, w I kwartale przeciętna cena skupu owiec wyniosła 6,37 zł/kg, a w II kwartale 6,63 zł/kg. Ceny te były niższe niż w analogicznych kwartałach poprzedniego roku odpowiednio o 15% i 13%. W lipcu przeciętna cena skupu osiągnęła 6,56 zł/kg i była o 3% wyższa niż w lipcu ubiegłego roku. Było to z jednej strony efektem niewielkiej deprecjacji złotego względem euro, a z drugiej prawdopodobnie struktury wagowej skupowanych owiec. Cena polskich owiec była bowiem w lipcu o 5% niższa niż w lipcu 2012 r., co wskazuje na wzrost udziału jagniąt w skupie.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2011	2012	2013 ^{a)}	Zmiana w % 2013/2012
I półrocze	1054	770	740	96
II półrocze	595	690	660	96
Rok	1649	1460	1400	96

a) prognoza IERiGŻ-PIB. Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2012	76,3	69,3	308,6	120,3	121,0	162,5	147,0	68,9	92,0	145,1	90,8	44,7	1508
2013	100,9	65,4	254,7	124,4	105,6	133,3	117,9	x	x	x	x	x	1000*
miesiąc roku poprzedniego = 100	132,2	94,4	82,5	103,4	87,3	82,0	80,2	x	x	x	x	x	66,3
Import 2012	103,0	76,1	131,8	65,8	68,8	46,6	37,5	31,3	63,0	114,7	81,0	34,0	854
2013	83,8	14,5	63,3	90,2	60,4	64,0	58,9	x	x	x	x	x	800*
miesiąc roku poprzedniego = 100	81,4	19,1	48,0	137,1	87,8	137,3	157,1	x	x	x	x	x	93,6

Uwaga: Dane za 2012 rok są danymi wstępnymi. *Prognoza IERiGŻ-PIB Źródło: Dane CAAC

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
2011/2012	7,16	6,92	6,80	6,02	9,61	7,42	6,55	8,49	8,34	6,52	7,89	6,34
2012/2013	7,43	6,18	6,97	5,83	8,97	6,00	5,52	7,58	7,06	6,14	6,69	6,56
miesiąc roku poprzedniego = 100	103,8	89,3	102,5	96,8	93,3	80,9	84,3	89,3	84,7	94,2	84,8	103,5

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
VI 2012	8,5	18,1	1,97	4,20
VII	8,1	17,2	1,93	4,11
VIII	8,3	17,7	2,01	4,27
IX	8,0	17,1	1,95	4,14
X	8,0	17,0	1,94	4,13
XI	7,7	16,4	1,87	3,97
XII	9,5	20,2	2,33	4,96
I 2013	8,4	17,8	2,02	4,31
II	7,7	16,3	1,84	3,91
III	8,0	16,9	1,70	4,08
IV	7,9	16,7	1,90	4,03
V	7,7	16,4	1,84	3,92
VI	7,8	16,9	1,81	3,93
VII	7,8	16,9	1,83	3,97
VIII	7,9	17,2	1,87	4,06

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
2011/12	46,19	45,62	45,32	45,16	43,39	44,43	43,85	43,97	44,88	46,74	48,29	49,37
2012/13	50,78	51,25	51,25	51,66	51,66	50,05	52,61	52,55	51,41	51,97	51,54	51,60
miesiąc roku poprzedniego = 100	109,9	112,3	113,1	114,4	119,1	112,6	120,0	119,5	114,5	111,2	106,7	104,5

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-27 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
UE-27												
2011/2012	669,6	683,4	691,3	602,2	583,4	583,9	596,0	568,9	554,4	581,6	609,6	636,0
2012/2013	628,2	636,6	620,2	595,9	542,6	538,6	547,5	560,9	580,8	609,6	634,5	648,0
miesiąc roku poprzedniego = 100	93,8	93,2	89,7	98,9	93,0	92,2	91,9	98,6	104,8	104,8	103,6	102,0
Włochy												
2011/2012	515,9	576,8	594,7	602,1	604,5	605,5	607,2	605,1	603,7	603,7	604,1	604,5
2012/2013	605,6	608,1	610,8	612,0	611,7	645,2	588,3	577,5	575,5	589,5	636,5	682,3
miesiąc roku poprzedniego = 100	117,4	105,4	102,7	101,6	101,2	106,6	96,9	95,4	95,3	97,6	105,4	112,9

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec ciężkich w UE-27 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
UE-27												
2011/2012	452,8	473,0	501,9	517,9	512,5	524,1	535,9	514,1	499,3	500,8	505,3	491,9
2012/2013	473,1	462,5	458,2	433,6	432,2	485,8	519,0	538,2	533,2	517,0	497,5	483,3
miesiąc roku poprzedniego = 100	104,5	97,8	91,3	83,7	84,3	92,7	96,8	104,7	106,8	103,2	98,5	98,3
Wielka Brytania												
2010/2011	439,2	471,7	527,0	529,6	524,3	537,7	551,9	528,6	516,8	522,3	522,6	490,4
2011/2012	446,9	432,2	425,2	397,5	411,4	495,4	539,3	575,3	570,7	528,7	486,2	463,2
miesiąc roku poprzedniego = 100	101,8	91,6	80,7	75,1	78,5	92,1	97,7	108,8	110,4	101,2	93,0	94,5

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
2011/2012 NZD/szt. 15 kg	96,50	100,9	88,36	73,44	69,50	64,50	64,08	51,38	64,18	62,18	62,14	62,65
2012/2013 NZD/szt. 15 kg	66,85	68,29	59,53	56,70	53,50	50,90	51,52	45,68	63,02	65,35	66,41	65,31
miesiąc roku poprzedniego = 100	69,3	67,7	67,4	77,2	77,0	78,9	80,4	88,91	98,2	105,1	106,8	104,3

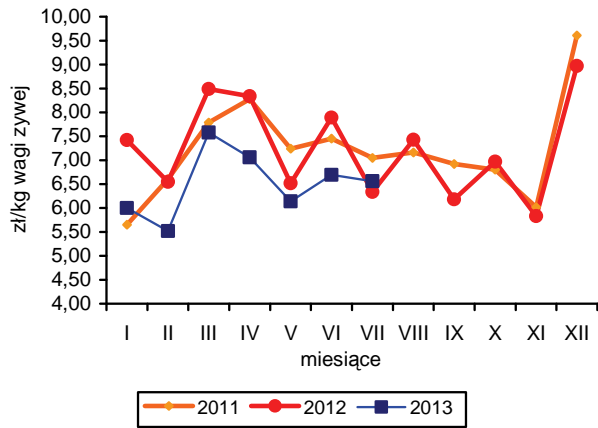
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Fencepost, New Zealand.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

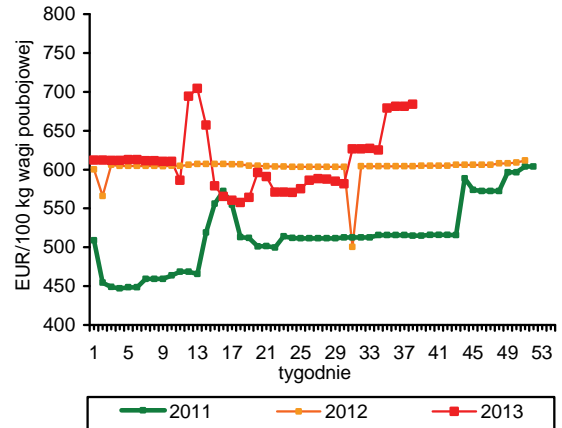
Wyszczególnienie	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
2011/2012 AUD/100 kg cwe	519	519	512	461	475	478	441	427	409	426	416	403
2012/2013 AUD/100 kg cwe	382	324	331	346	380	433	408	443	471	497	460	436
miesiąc roku poprzedniego = 100	73,6	62,4	64,6	73,8	80,0	90,6	92,5	103,7	115,2	116,7	110,6	108,2

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

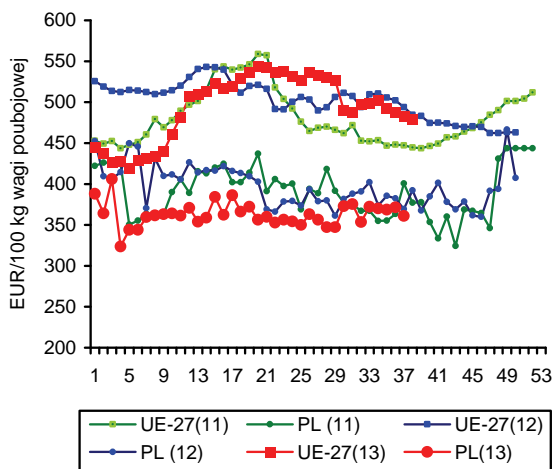
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

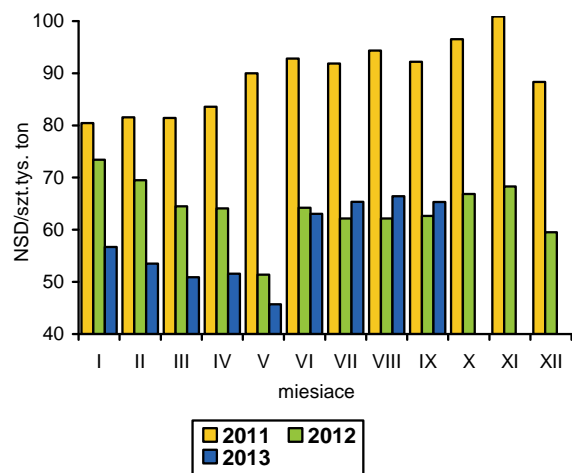
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

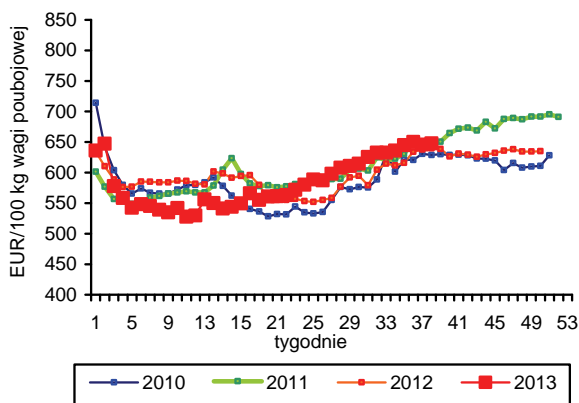
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-27 i w Polsce

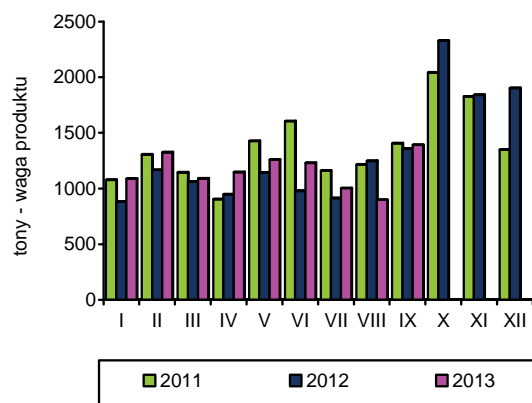
Rys. 4. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-27

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

W okresie styczeń-sierpień 2013 r. połowy ryb na Bałtyku wyniosły 119,1 tys. ton i były o 29,3% wyższe niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Dynamika wzrostu będzie w kolejnych miesiącach wyraźnie maleć na skutek wstrzymania połowów szprotów i śledzi (stado wschodnie) wraz z wykorzystaniem dostępnych w Polsce kwot połowowych. W przypadku szprotów nastąpiło jednocześnie przetworzenie kwoty o 7,7 tys. ton, co oznaczać będzie zmniejszenie o tę ilość przyszłorocznego limitu połowowego tego gatunku (lub w rozłożeniu na kilka lat). Wpływie to dodatkowo niekorzystnie na zdolność połowową polskiej floty, gdyż wg. wstępnych założeń Komisji Europejskiej kwota połowowa szprotów na 2014 r. ma zostać obniżona o ok. 11%. Na bardzo niskim poziomie pozostają wyładunki dorszy. W porównaniu z okresem styczeń-sierpień 2012 r. zmniejszyły się one o 21% do 6,5 tys. ton ryb, co stanowiło 35% dostępnej kwoty połowowej. Największym problemem pozostaje niska jakość dorszy (chudy, niewymiarowy), z których po przetworzeniu nie można uzyskać odpowiednich filetów. Wpływ na to może być niedostatek w akwenu szprotów, które są głównym pożywieniem dorszy. Nieznacznie zwiększyły się natomiast połowy storni (o 5% do 7,6 tys. ton).

Wyłowienie dostępnej kwoty połowowej szprotów w pierwszej połowie roku wpływa także na wyniki krajowego przetwórstwa ryb. Szproty głównie poddawano procesowi mrożenia, a produkcja ryb mrożonych ogółem zwiększyła się w okresie styczeń-lipiec br. ponad 2-krotnie do 52,1 tys. ton. Produkcja wędzonych łososi pod wpływem rosnącego zbytu na rynkach zagranicznych zwiększyła się w analizowanym okresie o 15% do 31,4 tys. ton. Natomiast ograniczony popyt krajowy na śledzie, mimo także rosnącego eksportu, wpłynął na spadek produkcji w grupie przetworów i konserw ze śledzi o 2% do 44,0 tys. ton. Łącznie w okresie styczeń-lipiec 2013 r. produkcja ryb, przetworów rybnych i owoców morza, w dużych zakładach przemysłu rybnego, zwiększyła się o 18,2% do 235,6 tys. ton. Niekorzystne relacje cen łososi uzyskiwanych w eksporcie względem płaconych za surowce w imporcie wpłynęły na znaczne pogorszenie sytuacji ekonomiczno-finansowej przetwórstwa ryb. Po raz pierwszy od 2002 r. sektor przetwórstwa ryb odnotował stratę netto (-16 mln zł) wobec ponad 91 mln zł zysku osiągniętego w I półroczu

2012 r., mimo wzrostu przychodów ze sprzedaży (do 3,4 mld zł), zarówno na rynku krajowym (o 24%), jak i uzyskiwanych z eksportu (o 16%).

Eksport ryb, przetworów rybnych i owoców morza wyniósł w okresie styczeń-lipiec 2011 r. 252,3 tys. ton i był o 18,0% wyższy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Dynamika wzrostu wartości wywozu była niższa i wyniosła 12,6% (do 3,25 mld zł), a wpływ na to miał duży eksport burtowy, w strukturze którego przeważają relatywnie tańsze ryby nieprzetworzone bądź o niewielkiej wartości dodanej.

Wydatki na import ryb zwiększyły się w porównaniu z siedmioma miesiącami 2012 r. o 19,8% do 3,31 mld zł, przy 7,6% przyroście jego wielkości (do 266,1 tys. ton). Różnice w tempie zmian w imporcie wynikały z rekordowo wysokich cen zakupu świeżych łososi. Ceny pozostałych gatunków ryb sprowadzanych w większych ilościach do Polski są o kilkanaście procent niższe niż przed rokiem. Wzrost importu notuje się głównie w grupie ryb mrożonych (o 31%), pod wpływem zwiększonego popytu na makrele oraz konserw i przetworów rybnych (o 10%), głównie tuńczyków (o 20%). O 4% zwiększył się także przywóz filetów rybnych, przede wszystkim mintajów (o 22%). Ograniczono natomiast import ryb świeżych (o 6%), ze względu na mniejszy o 45% popyt na dorsze.

Geny detaliczne ryb, przetworów rybnych i owoców morza zwiększyły się w okresie styczeń-sierpień 2013 r., w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego o 1,2%. W sierpniu br. były wyższe niż w sierpniu roku ubiegłego o 0,9%, a od początku roku podrożały średnio o 1,5%. Najbardziej w relacji 12-miesięcznej (sierpień do sierpnia) zdrożały konserwy rybne (o 5,0%) oraz owoce morza (o 3,3%), przy spadku cen ryb wędzonych (o 2,3%) oraz świeżych, chłodzonych i mrożonych ryb słodkowodnych (o 2,1%). Średnie wydatki gospodarstw domowych na zakup ryb i owoców morza zwiększyły się w I półroczu 2013 r. o 1,1% do 7,48 zł/osobę/miesięcznie.

**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łosoś bałtycki
2010 I-XII	58 837	24 748	12 196	11 229	2 672	109 577	92 945	9 563
2011 I-XII	56 490	29 881	11 861	9 725	2 542	110 497	51 258	6 151
2012 I-XII	63 115	27 114	14 884	10 089	5 198	120 361	36 928	5 805
2012 VII	1 987	2 808	334	717	1399	7 245	1 342	8
VIII	793	4 075	318	688	1286	7 160	876	-
IX	116	3 377	693	701	412	5 299	1 852	18
X	408	4 964	1 364	742	400	7 878	1 801	84
XI	3 611	837	2 129	894	186	7 657	3 817	431
XII	3 487	952	2 426	509	90	7 464	2 222	2 166
2013 ^a I	6 609	1 623	1 564	1 162	45	11 003	3 284	865
II	11 780	1 234	970	1 758	31	15 773	3 081	671
III	13 461	1 117	614	1 380	44	16 618	1 296	161
IV	27 775	3 631	1 116	959	398	33 879	3 529	246
V	21 230	1 371	901	653	796	24 951	3 800	360
VI	79	1 762	1 163	901	710	4 615	260	-
VII	41	5 232	114	538	290	6 215	43	-
VIII	-	5 303	53	228	440	6 024	-	-
Wskaźnik zmian (%)								
<u>VIII 2013</u> <u>VIII 2012</u>	x	130,1	16,7	33,1	34,2	84,1	x	x
<u>I-VIII 2013</u> <u>I-VIII 2012</u>	145,9	125,3	78,9	104,6	67,0	129,3	56,1	74,1

^a dane nieostateczne

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2010 I-XII	10 516	41 335	104 398	165 431	93 393	10 920	9 825	321 680
2011 I-XII	8 384	36 228	82 449	182 415	97 385	12 191	11 110	309 476
2012 I-XII	7 607	69 646	85 908	191 346	99 447	12 614	9 596	354 507
2012 VI	571	5 813	5 518	13 508	6 277	826	548	25 410
VII	279	4 961	5 392	11 835	6 294	573	533	22 467
VIII	290	4 257	5 986	14 466	7 406	797	559	24 999
IX	612	4 408	6 565	15 735	7 500	1122	846	27 320
X	739	5 799	8 329	19 429	10 115	1 248	883	34 296
XI	761	5 860	9 744	19 443	10 420	1 314	792	35 808
XII	555	4 458	10 595	17 076	10 145	1 021	645	32 684
2013 I	798	5 656	7 437	17 170	8 997	1 185	820	31 097
II	758	6 877	7 526	17 328	9 035	1 429	880	32 489
III	921	13 401	9 856	18 086	9 263	1 462	868	42 264
IV	630	27 494	6 602	14 504	6 415	1 057	649	49 230
V	669	11 261	6 512	13 532	6 345	1 004	787	31 974
VI	726	7 142	5 645	13 453	5 790	1 013	604	26 966
VII	255	2 459	6 017	12 898	6 977	943	934	21 629
Wskaźnik zmian (%)								
<u>VII 2013</u> <u>VII 2012</u>	91,4	49,6	111,6	109,0	110,9	164,6	175,2	96,3
<u>I-VII 2013</u> <u>I-VII 2012</u>	102,3	165,6	111,0	101,7	98,1	113,8	94,4	118,2

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2010 I-XII	325,9	96,0	55,2	37,8	66,9	465,9	189,3	86,9	38,1	113,1
2011 I-XII	351,5	113,9	53,7	38,6	64,5	450,9	185,2	86,3	36,7	113,1
2012 I-XII	364,7	114,9	60,0	45,9	75,1	465,5	176,4	77,5	37,5	140,6
2012 VI	26,2	8,6	4,7	3,0	5,4	30,3	9,8	5,1	2,4	10,1
VII	25,6	8,5	4,5	3,1	6,6	28,1	9,6	4,4	2,4	9,2
VIII	25,6	8,6	3,9	3,2	5,6	31,8	13,1	4,5	2,0	9,2
IX	26,2	9,0	5,1	3,4	4,8	36,8	12,6	6,8	3,0	11,5
X	33,8	11,7	6,0	4,6	6,0	47,8	19,6	9,2	3,5	11,7
XI	33,8	10,8	6,4	5,2	4,9	55,7	24,4	8,9	3,5	15,0
XII	31,3	9,7	4,4	6,1	5,2	46,1	17,9	6,5	3,1	14,9
2013 ^b I	34,0	11,2	4,9	4,3	7,5	47,9	17,7	11,3	3,8	12,1
II	35,3	9,3	4,8	3,9	8,4	42,3	15,2	9,7	3,7	10,3
III	42,3	9,7	5,7	5,4	10,8	43,6	14,5	9,3	5,1	11,5
IV	46,9	9,9	5,5	3,8	11,3	36,6	12,4	7,8	2,8	10,9
V	42,5	8,7	4,9	4,1	12,4	33,4	11,1	5,3	2,8	10,7
VI	24,7	8,6	5,4	3,4	4,6	29,7	10,6	5,2	2,7	8,5
VII	26,5	8,6	4,1	4,1	5,3	32,5	11,7	5,6	2,7	9,8
Wskaźnik zmian (%)										
<u>VII 2013</u> <u>VII 2012</u>	103,3	101,1	90,8	133,9	97,5	115,6	121,8	128,2	104,6	106,7
<u>I-VII 2013</u> <u>I-VII 2012</u>	117,9	101,4	103,2	123,6	136,0	107,5	105,0	130,3	110,0	94,2

^a z eksportem burtowym ^b dane wstępne

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03035410 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021400 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	mintaj 03047500 ^b	panga 03046200 ^b	morszczuk 03047415 ^b	Norwegia	Tajlandia
						Chiny	Wietnam	Argentyna		
2010 I-XII	3,77	3,68	4,15	4,36	4,26	6,27	5,89	9,40	19,21	9,65
2011 I-XII	6,03	6,42	5,49	5,24	5,17	6,13	6,73	11,53	17,86	10,47
2012 I-XII	7,87	7,71	5,82	6,36	5,79	6,66	6,79	12,17	15,89	14,66
2012 VI	8,06	8,49	6,33	6,83	6,70	8,35	7,22	12,64	16,33	15,63
VII	8,04	7,62	6,22	6,56	6,69	7,92	7,21	12,27	15,81	15,74
VIII	7,69	7,65	6,35	6,30	6,26	7,43	7,08	11,94	15,76	16,42
IX	7,20	7,49	5,81	5,74	5,41	6,92	6,27	12,56	15,81	16,22
X	7,40	7,59	4,69	5,24	5,20	6,81	5,97	11,54	15,29	13,19
XI	7,68	7,54	4,79	5,94	5,18	5,81	6,04	11,30	15,83	14,52
XII	7,26	7,41	4,66	6,40	5,11	5,58	6,33	11,39	16,81	11,53
2013 ^a I	7,51	7,15	5,01	6,12	5,16	6,11	5,77	11,00	20,32	13,54
II	7,21	7,27	5,11	5,41	5,28	6,10	6,06	11,52	20,95	14,91
III	6,62	7,06	5,07	5,37	5,38	6,39	5,65	11,00	21,93	15,08
IV	6,85	7,07	5,15	5,58	6,32	6,31	6,11	12,01	24,12	14,44
V	6,47	6,50	5,11	7,33	6,12	7,58	5,98	11,71	24,72	15,25
VI	6,88	6,25	5,48	-	6,16	7,31	6,01	12,16	23,63	14,36
VII	6,30	5,87	5,64	5,76	5,63	6,85	6,39	12,16	23,97	14,40
Wskaźnik zmian (%)										
<u>VII 2013</u> <u>VII 2012</u>	78,4	77,0	90,7	87,8	84,2	86,4	88,6	99,1	151,6	91,5
<u>I-VII 2013</u> <u>I-VII 2012</u>	83,9	86,2	81,9	83,5	83,1	93,9	81,1	92,4	144,0	99,5

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej (w nawiasie kod według nowej nomenklatury z 2012 r.)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03047190 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054300 ^b	Krewetki przetw. 160521 ^b	Flądra mrożona 03033910 ^b	Szprotki świeże 03024390 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Dania
2010 I-XII	7,52	17,37	18,38	17,91	44,75	36,45	42,46	2,57	0,50
2011 I-XII	7,25	21,82	18,97	18,71	49,39	43,02	36,71	2,50	0,85
2012 I-XII	13,25	22,56	19,76	19,42	42,27	44,64	47,68	3,35	0,97
2012 VI	13,68	21,60	18,93	20,61	42,63	45,52	52,14	3,40	1,11
VII	13,42	24,82	21,93	19,87	41,82	43,56	55,13	3,39	1,11
VIII	13,17	24,21	19,62	16,29	39,78	42,65	53,82	-	1,23
IX	13,18	23,12	18,21	17,19	40,80	43,99	47,52	3,17	1,36
X	12,98	21,96	20,47	20,38	39,78	43,87	46,53	-	1,31
XI	13,10	19,49	20,23	18,91	41,56	45,97	48,85	-	1,27
XII	13,03	25,83	20,51	18,51	42,70	45,08	49,55	-	1,35
2013 ^a I	12,20	21,02	20,34	17,01	45,57	43,76	37,28	3,38	b.d.
II	12,65	18,21	20,95	16,59	46,33	41,35	44,03	3,43	b.d.
III	11,85	20,50	21,16	18,90	46,86	44,41	50,56	3,32	b.d.
IV	11,65	19,06	20,53	19,58	47,40	43,00	54,48	3,26	b.d.
V	11,71	21,03	20,71	17,99	48,40	44,94	55,88	3,26	b.d.
VI	12,29	19,64	21,29	17,78	50,86	45,60	50,73	3,08	-
VII	9,55	19,29	21,11	18,00	54,94	44,87	53,17	3,88	-
Wskaźnik zmian (%)									
<u>VII 2013</u> <u>VII 2012</u>	71,2	77,7	96,3	90,6	131,4	103,0	96,4	114,5	x
<u>I-VII 2013</u> <u>I-VII 2012</u>	88,1	85,7	104,9	88,4	111,5	98,1	107,5	98,2	x

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej, ^c dane podlegają weryfikacji

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morskiczka		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Płaty/filety ze śledzi	
2010 I-XII	9,38	-	11,10	60%	10,80	62%	7,02	46%	6,41	69%	7,23	65%
2011 I-XII	11,46	-	12,31	59%	12,39	65%	8,60	-	7,56	75%	9,18	75%
2012 I-XII	11,41	-	12,31	56%	13,95	65%	9,26	-	9,20	73%	12,73	79%
2012 VII	11,44	-	12,16	55%	14,13	66%	9,35	-	9,29	74%	12,92	80%
VIII	11,36	-	12,12	55%	14,03	65%	9,31	-	9,34	74%	12,79	79%
IX	11,32	-	12,22	56%	14,07	65%	9,49	-	9,41	74%	12,71	78%
X	11,46	-	12,33	56%	13,56	63%	9,00	-	9,35	74%	12,67	78%
XI	10,72	-	12,25	56%	13,56	63%	8,92	-	9,29	73%	12,48	77%
XII	10,61	-	12,30	56%	13,57	63%	8,91	-	9,31	73%	12,53	77%
2013 I	10,75	-	12,30	56%	13,58	63%	8,99	-	9,37	73%	12,15	75%
II	10,80	-	12,37	56%	13,58	63%	8,45	-	9,44	73%	12,12	75%
III	10,75	-	12,54	57%	13,59	62%	8,55	-	9,42	73%	12,11	75%
IV	10,71	-	12,47	57%	13,58	62%	8,59	-	9,54	74%	12,31	76%
V	10,79	-	12,45	56%	14,05	65%	8,64	-	9,62	75%	12,34	77%
VI	11,26	-	12,56	57%	13,96	64%	8,72	-	9,68	75%	12,25	76%
VII	10,99	-	12,35	56%	14,57	67%	8,63	-	9,76	75%	12,30	77%
VIII	10,94	-	12,30	56%	14,47	66%	8,63	-	9,78	75%	12,21	76%
Wskaźnik zmian (%)												
<u>VIII 2013</u> <u>VIII 2012</u>	96,3	x	101,5	x	103,1	x	92,7	x	104,7	x	95,5	x
<u>I-VIII 2013</u> <u>I-VIII 2012</u>	93,7	x	100,8	x	98,8	x	92,5	x	104,9	x	95,6	x

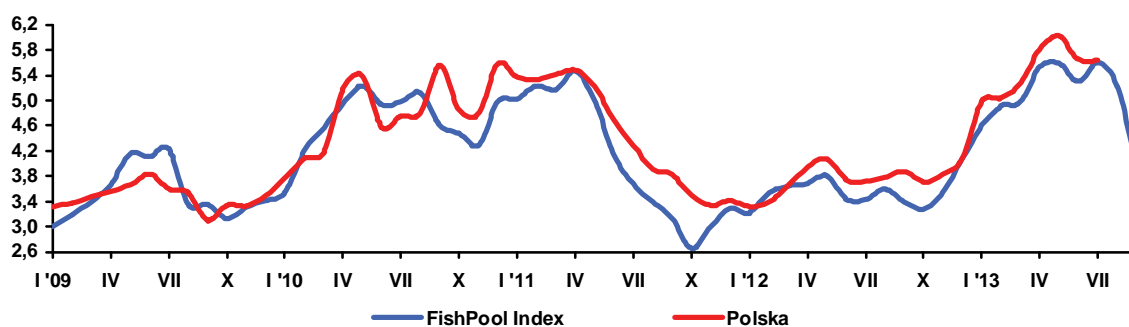
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

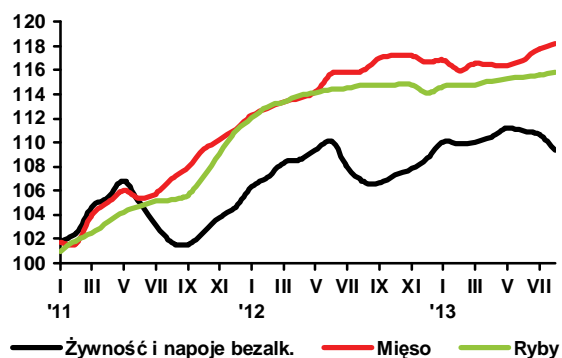
Miesiące	Filety mrożone			Ryby wędzone			Konserwy			Platy śledziowe	Karp świeży
	morszczuk	panga	dorsz	łosoś	pstrąg	makreła	filety ze śledzia w śmietanie	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.		
2010I-XII	17,46	12,75	21,37	71,60	27,27	14,75	16,45	21,62	26,23	11,13	13,45
2011I-XII	18,93	12,97	23,70	74,89	30,38	16,07	17,52	22,61	26,88	12,31	14,52
2012I-XII	21,42	13,67	26,76	75,30	32,10	17,62	20,10	25,06	29,82	16,02	15,15
2012 VII	21,49	13,76	26,73	74,40	32,31	17,73	20,50	25,31	30,00	16,15	-
VIII	21,49	13,75	26,89	74,70	32,24	17,73	20,50	25,81	30,41	16,23	-
IX	21,51	13,73	27,03	74,90	32,17	17,61	20,35	25,94	30,76	16,25	-
X	21,56	13,69	26,98	74,80	32,20	17,46	20,68	26,31	31,29	16,21	15,40
XI	21,53	13,57	26,87	74,90	32,16	17,09	20,75	26,44	31,59	16,27	15,43
XII	21,55	13,44	26,61	74,10	31,96	16,68	20,43	26,75	31,88	16,22	14,16
2013I	21,60	13,42	26,90	74,70	32,07	16,68	20,83	27,06	32,24	16,21	14,56
II	21,63	13,39	26,66	74,60	31,79	16,54	20,65	27,25	32,47	16,15	14,59
III	21,77	13,31	26,54	74,10	31,81	16,35	20,53	27,50	32,82	16,17	14,96
IV	21,82	13,25	26,58	74,00	31,78	16,36	20,77	27,31	33,18	16,15	14,98
V	21,73	13,26	26,52	74,80	31,93	16,39	20,90	27,62	33,18	16,11	-
VI	21,81	13,21	26,48	75,40	31,84	16,34	20,93	27,69	33,23	16,10	-
VII	21,82	13,16	26,54	76,10	31,75	16,38	21,07	27,25	33,18	16,06	-
VIII	21,91	13,24	26,72	77,00	31,65	16,37	21,12	27,37	33,76	16,06	-
Wskaźnik zmian (%)											
VIII 2013 VIII 2012	102,0	95,9	100,0	102,0	98,8	91,7	104,0	110,0	113,9	99,9	x
I-VIII 2013 I-VIII 2012	101,9	96,9	99,7	99,2	99,2	92,2	104,8	112,1	113,5	101,3	96,8

Źródło: Dane GUS.

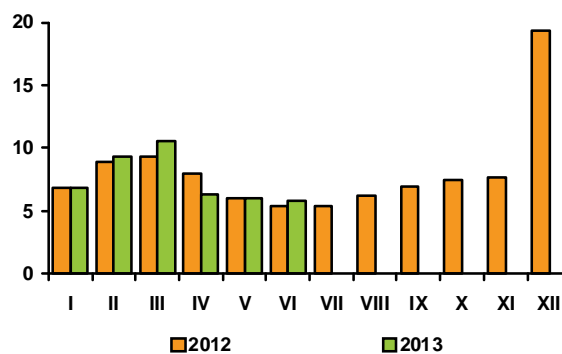
Rys. 1. Cena świeżych łososi norweskich (na podstawie FishPool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)

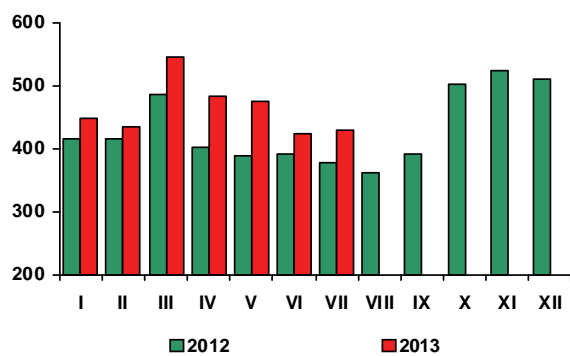
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2010=100)

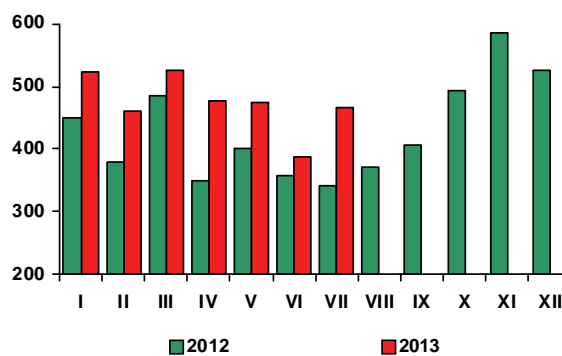
Rys. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę)

Rys. 4. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 5. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

Źródło: Rys. 1-4 - European Price Report, rys. 5-6 – dane GUS, rys. 7-8 - dane CAAC.

W sierpniu br., w porównaniu z poprzednim miesiącem, ceny żywności i napojów bezalkoholowych obniżyły się o 1,2%, wobec spadku po 0,3% w lipcu i czerwcu. Ceny żywności, obniżyły się o 1,3%, a napojów bezalkoholowych o 0,1%. Najbardziej potaniały warzywa (o 10,3%). Istotnej redukcji uległy ceny ziemniaków (o 13,5%) i warzyw świeżych (o 17,7%), w tym zwłaszcza marchwi (o 35,3%), pomidorów (o 28,0%), buraków (o 19,4%) i cebuli (o 7,3%). Mniej niż w poprzednim miesiącu konsumenci płacili także za owoce (o 5,0%), w tym głównie śliwki (o 33,0%), gruszki (o 19,0%) i owoce jagodowe (o 16,0%). Ceny jabłek zmalały o 0,5%, a owoców południowych o 1,7%, przy stabilizacji cen przetworów owocowych. Obniżyły się także ceny cukru (o 2,8%), jaj (o 1,5%), makaronów i mąki (po 0,7%), mięsa drobiowego (o 0,5%) oraz mięsa wołowego i ryżu (po 0,3%). Ceny większości pozostałych artykułów żywnościowych wykazywały tendencję wzrostową. Zwiększyły się m.in. ceny masła (o 2,1%), mięsa wieprzowego (o 1,3%), tłuszczów zwierzęcych wieprzowych (o 0,7%), wędlin (o 0,4%), ryb i przetworów rybnych, artykułów mleczarskich i wyrobów cukierniczych (po 0,3%).

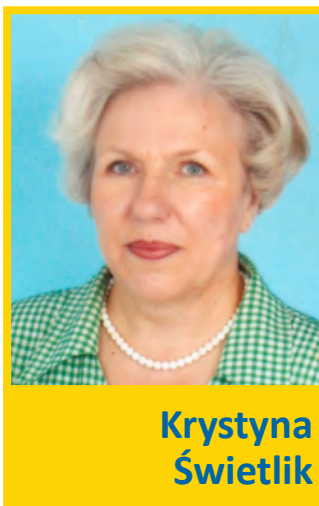
W sierpniu 2013 r. ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych były średnio o 2,5% wyższe niż w analogicznym miesiącu przed rokiem, w tym żywności o 2,8% wyższe, przy spadku cen napojów bezalkoholowych (o 0,3%). Najbardziej, bo o 18,3% wzrosły ceny warzyw, w tym ziemniaków o 97,2%. Wydatnie, bo o 12,4% zwiększyły się ceny warzyw świeżych, w tym: buraków o 54,5%, kapusty o 53,0%, ogórków o 35,0%, a cebuli i kalafiorowych odpowiednio o 22,3% i 15,7%. Tańsze w sierpniu niż rok wcześniej były tylko pomidory (o 11,6%). Więcej niż w sierpniu 2012 r. konsumenci płacili także za owoce (o 6,5%), w tym za jabłka o 13,1%, banany o 12,8%, a za owoce cytrusowe o 3,3%. Tłuszcze jadalne podrożały średnio o 4,3%, o czym zdecydował wzrost cen masła o 10,6%.

O 1,9% wyższe niż przed rokiem były także przeciętne ceny artykułów mleczarskich, głównie za sprawą istotnej zwyczajki cen mleka w proszku (o 7,7%), śmietany (o 3,0%) i serów dojrzewających (o 2,8%). Ceny mięsa, podrobów i przetworów mięsnych podniosły się o 1,8%, w tym przetworów mięsnych i wędlin o 2,5%, mięsa wołowego o 1,8%, a wieprzowego o 1,6%, przy niewielkim wzroście cen drobiu (o 0,3%). W sierpniu br. za ryby i przetwory rybne konsumenci płacili przeciętnie o 0,9% więcej, a za pieczywo i produkty zbożowe o 0,7% więcej niż rok wcześniej. Spośród produktów zbożowych podrożały: płatki (o 2,1%), mąka (o 1,8%), makarony (o 1,1%) i pieczywo (o 0,4%), przy spadku cen ryżu (o 1,4%) i kasz (o 0,4%). W sierpniu br. tańsze niż przed rokiem były jaja (o 9,6%), cukier (o 11,6%) i czekolada (o 1,8%), droższe zaś – dzemny i marmolady (o 1,4%), wyroby cukiernicze (o 1,2%) i miód (o 0,9%).

Wzrost średniego poziomu cen żywności i napojów bezalkoholowych w okresie styczeń-sierpień 2013 r., w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r. wyniósł 2,1%, w tym żywności 2,2%, wobec wzrostu odpowiednio o 4,3% i 4,2% rok wcześniej. Przeciętny poziom cen warzyw podniósł się o 8,3% (w tym ziemniaków o 32,0%), owoców o 2,8%, a mięsa i przetworów mięsnych o 2,3%. Średni poziom cen mięsa wołowego wzrósł o 3,4%, wędlin o 3,3%, a mięsa wieprzowego i drobiowego odpowiednio o 0,9% i 0,7%. Ceny artykułów mleczarskich oraz pieczywa i produktów zbożowych zwiększyły się przeciętnie po 1,3%, a rybi i przetworów rybnych oraz tłuszczów jadalnych – po 1,2%. Spośród artykułów mleczarskich istotnie podrożało mleko w proszku (o 8,6%), śmietana (o 2,5%) i sery dojrzewające (o 1,4%), przy niewielkim wzroście cen mleka spożywczego (o 0,7%) i twarogów (o 0,3%) oraz stabilizacji cen jogurtów. O wzroście cen produktów zbożowych zdecydował wzrost cen płatków (o 3,1%), mąki i półproduktów mącznych (po 2,3%) oraz wyrobów ciastkarskich i makaronów (po 2,1%). W grupie tłuszczów najsilniej zwyczajowały ceny tłuszczów wieprzowych (o 3,1%) i olejów roślinnych (o 2,1%). W okresie pierwszych ośmiu miesięcy br. niższe niż przed rokiem były natomiast ceny cukru (o 4,9%) i jaj (o 4,7%).

Wzrost średniego poziomu cen żywności i napojów bezalkoholowych w okresie styczeń-sierpień 2013 r., w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku (2,1%), był wyższy od stopy inflacji (0,9%). Bardziej niż żywność podrożały napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 3,5%), towary i usługi związane z edukacją (2,6%), rekreacją i kulturą (2,3%) oraz usługi restauracyjne i hotelarskie (2,4%). Mniejszy niż cen żywności był wzrost cen towarów i usług związanych z użytkowaniem mieszkania i nośnikami energii, przy znaczącym wzroście opłat za wywóz śmieci, usługi kanalizacyjne i zaopatrywanie w wodę. Spadły natomiast ceny odzieży i obuwi oraz towarów i usług związanych z łącznością i transportem, w tym paliw do prywatnych środków transportu.

Zwzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych w okresie styczeń – sierpień 2013 r., w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r. (2,1%), była nieznacznie mniejsza od wzrostu przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń nominalnych brutto w sektorze przedsiębiorstw (2,6%). Wzrosła siła nabywcza plac mierzona możliwością kupna za nie większości artykułów żywnościowych, w tym m.in.: pieczywa i produktów zbożowych, mięsa wieprzowego i drobiowego, ryb i przetworów rybnych, artykułów mleczarskich, jaj, margaryn i masła, jabłek, bananów oraz cukru i wyrobów cukierniczych. Mniej za przeciętną płacę

**Krystyna
Świetlik**

**Paweł
Wyrzykowski**

konsumenci mogli nabyć mięsa wołowego, wędlin, tłuszczów wieprzowych, owoców cytrusowych, warzyw i ziemniaków. W wyniku szybszego wzrostu przeciętnych nominalnych i realnych emerytur i rent niż wynagrodzeń (w okresie styczeń-sierpień 2013 r., w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r., przeciętne miesięczne nominalne emerytury i renty pracownicze brutto zwiększyły się o 5,5%, a emerytury i renty rolników indywidualnych – o 6,5%) poprawiły się możliwości nabywcze żywności w grupach ludności utrzymującej się ze świadczeń społecznych. Znalazło to odzwierciedlenie w ożywieniu popytu.

W sierpniu 2013 r. sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych, w cenach stałych, w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób ukształtowała się na poziomie o 2,9% wyższym niż w lipcu 2012 r. W okresie styczeń-sierpień br. przewyższyła ona poziom sprzed roku o 0,5%.

Dane GUS o sprzedaży detalicznej potwierdzają poprawę sytuacji gospodarczej kraju. Wprawdzie popyt konsumpcyjny pozostaje nadal słaby, jednak realny wzrost wynagrodzeń i dochodów ze świadczeń społecznych obserwowany w ostatnich miesiącach stopniowo przekłada się na decyzje zakupowe konsumentów. Badania koniunktury konsumenckiej przeprowadzone we wrześniu br. przez GUS i NBP wskazują na poprawę nastrojów konsumenckich polskiego społeczeństwa znajdującą wyraz we wzroście tzw. wyprzedzającego wskaźnika ufności konsumenckiej, syntetycznie opisującego oczekiwane w najbliższych miesiącach tendencje w rozwoju konsumpcji indywidualnej. Wzrost poziomu wskaźnika jest wynikiem przede wszystkim poprawy oceny przyszłej sytuacji ekonomicznej kraju. Z badań GUS wynika, że we wrześniu br. syntetyczny wskaźnik koniunktury gospodarczej kształtował się na poziomie nieco wyższym niż przed miesiącem i przed rokiem. Są więc przesłanki do oczekiwania stopniowego umocnienia się pozytywnych tendencji wzrostowych w gospodarce. Można przypuszczać, że w kolejnych miesiącach nastąpi wzrost rocznej dynamiki sprzedaży detalicznej i w IV kwartale br. popyt na żywność będzie się kształtował na poziomie nieco wyższym od notowanego przed rokiem.

Według metodologii Eurostat-u w sierpniu 2013 r. w UE-28 inflacja w ujęciu rocznym wyniosła 1,5%, w strefie euro 1,3%, a w Polsce 0,9%. Wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych był wyższy od stopy inflacji i wyniósł w UE-28 2,9%, w strefie euro 3,0%, a w Polsce 2,2%. Żywności i napoje bezalkoholowe podrożały najbardziej na Malcie (o 6,4%), w Finlandii (o 5,3%) oraz Estonii (o 4,9%), a najmniej - w Bułgarii (o 1,0%), Irlandii (o 1,1%), na Litwie (o 1,2%) oraz Łotwie (o 1,3%). Ceny tych artykułów obniżyły się na Cyprze (o 0,6%), w Dani (o 0,3%) i w Grecji (o 0,1%).

Według FAO w sierpniu 2013 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, przeciętne światowe ceny żywności obniżyły się o 1,9%. Najbardziej potaniały artykuły zbożowe – o 7,2% (głównie pod wpływem optymistycznych prognoz zbiorów zbóż). Ceny olejów i pozostałych tłuszczów obniżyły się o 3,0% (w wyniku spadku cen oleju palmowego, podyktowanego utrzymującymi się wysokimi zapasami w Azji Południowo-Wschodniej). Najbardziej podrożały artykuły mięsne (o 1,3%), w szczególności wieprzowina (o 4,5%). Ceny artykułów mlecznych wzrosły o 1,2%, w tym najbardziej mleka w proszku (o 2,7%). Po czterech miesiącach spadków, w sierpniu wzrosły ceny cukru (o 1,1%). Zdecydowała o tym sytuacja w Brazylii, gdzie do produkcji etanolu zużywa się więcej niż przewidywano trzcinę cukrową.

W sierpniu 2013 r., przeciętny poziom światowych cen żywności był o 5,1% niższy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Zdecydował o tym spadek cen artykułów zbożowych o 19,0%, cukru o 18,4% oraz olejów i pozostałych tłuszczów o 17,9%. Wzrosły ceny artykułów mleczarskich (o 36,1%) i mięsnych o 2,6%.

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w sierpniu 2013 r.

Wyszczególnienie	VIII 2013			I-VIII 2013
	VIII 2012=100	XII 2012=100	VII 2013=100	I-VIII 2012=100
O G Ó Ł E M	101,1	100,5	99,7	100,9
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,5	100,6	98,8	102,1
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,8	103,3	100,2	103,5
Odzież i obuwie	95,2	92,0	97,3	95,0
Mieszkanie	102,0	101,4	100,1	101,7
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	102,3	101,7	100,1	101,8
w tym nośniki energii	98,7	98,0	100,1	100,0
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,5	100,1	99,9	101,1
Zdrowie	101,4	101,3	100,1	101,9
Transport	98,6	100,1	100,5	98,2
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	96,9	98,9	100,5	95,9
Łączność	90,3	90,3	100,0	92,6
Rekreacja i kultura	102,9	104,2	99,9	102,3
Edukacja	102,5	100,5	100,1	102,6
Restauracje i hotele	102,0	101,4	100,1	102,4
Inne towary i usługi	100,6	100,3	100,1	101,0

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w sierpniu 2013 r.

Wyszczególnienie	VIII 2013			I-VIII 2013
	VII 2013=100	VIII 2012=100	XII 2012=100	I-VIII 2012=100
Żywność (bez napojów)	98,7	102,8	100,7	102,2
Pieczywo i produkty zbożowe	99,9	100,7	100,5	101,3
Pieczywo	100,0	100,4	100,2	100,8
Ryż	99,7	98,6	98,6	100,6
Makarony	99,3	101,1	100,2	102,1
Mięso i przetwory	100,4	101,8	101,3	102,3
Mięso wieprzowe	101,3	101,6	99,3	100,9
Mięso wołowe	99,7	101,8	99,3	103,4
Drób	99,5	100,3	107,4	100,7
Przetwory mięsne i wędliny	100,4	102,5	100,4	103,3
Ryby	100,3	100,9	101,5	101,2
Mleko, sery i jaja	100,1	100,2	99,3	100,4
Artykuły mleczarskie	100,3	101,9	101,2	101,3
Mleko	100,5	101,9	101,4	100,7
Sery twarogowe	100,1	100,4	100,3	100,3
Sery dojrzewające i topione	100,5	102,8	101,4	101,3
Jaja	98,5	90,4	89,1	95,3
Oleje i pozostałe tłuszcze	100,8	104,3	102,2	101,2
Masło	102,1	110,6	105,6	100,9
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	100,7	101,1	97,2	103,1
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	99,9	99,9	100,9	100,3
Oleje roślinne	99,9	101,8	100,6	102,1
Owoce	95,0	106,5	112,5	102,8
Jabłka	99,5	113,1	165,1	94,4
Owoce cytrusowe	98,5	103,3	129,6	110,6
Banany	99,1	112,8	99,6	97,5
Warzywa	89,7	118,3	95,9	108,3
Ziemniaki	86,6	197,2	162,3	132,0
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	99,4	97,1	97,5	99,4
Cukier	97,2	88,4	89,1	95,1
Napoje bezalkoholowe	99,9	99,7	99,6	100,8

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2010	100,9	100,3	100,3	100,7	100,7	100,5	98,9	98,6	101,8	101,0	100,2	100,0
	2011	101,7	100,7	102,1	100,8	101,3	98,2	98,3	98,6	99,8	101,0	101,2	100,8
	2012	101,6	100,7	101,2	100,2	100,8	100,7	98,0	98,9	99,9	100,6	100,5	100,8
	2013	101,3	98,8	100,1	100,4	100,7	99,7	99,7	98,8				
Pieczywo i produkty zbożowe	2010	100,2	100,0	100,2	99,9	100,1	99,9	100,0	100,4	103,6	101,6	100,5	100,2
	2011	100,9	101,2	102,0	100,4	100,4	100,1	100,0	100,1	100,1	100,5	100,2	100,0
	2012	100,4	100,1	100,2	100,3	100,2	100,1	100,0	100,2	100,0	100,1	100,1	100,0
	2013	100,4	100,2	99,9	100,1	100,0	99,9	100,2	99,9				
Mięso	2010	100,2	99,2	99,6	99,8	99,8	101,6	99,9	100,9	99,9	99,0	99,2	99,7
	2011	101,7	99,9	102,3	101,0	100,9	99,4	100,4	101,2	100,8	101,4	100,7	100,8
	2012	101,0	100,6	100,4	100,3	100,4	101,3	100,1	100,2	100,9	100,2	100,0	99,5
	2013	100,2	99,3	100,5	99,9	99,9	100,4	100,7	100,4				
Ryby	2010	100,5	100,3	100,0	100,0	100,1	100,2	100,1	100,3	100,4	100,2	100,1	100,1
	2011	101,0	100,9	100,6	100,9	100,8	100,5	100,4	100,1	100,4	101,4	101,8	101,8
	2012	100,0	100,8	100,4	100,9	100,2	100,3	100,0	100,2	100,0	100,0	100,0	99,4
	2013	100,4	100,1	100,0	100,3	100,2	100,1	100,1	100,3				
Mleko, sery, jaja	2010	100,6	100,2	99,8	100,3	100,1	99,8	99,9	100,2	100,4	100,5	100,4	100,0
	2011	100,6	100,2	100,6	100,3	100,3	100,0	100,4	100,4	100,2	100,6	100,5	100,8
	2012	100,8	100,6	103,8	101,7	98,9	99,0	99,6	99,6	100,0	100,3	100,3	100,3
	2013	100,4	100,1	99,6	99,7	99,7	99,7	100,2	100,1				
Tłuszcze	2010	100,4	99,1	98,8	99,3	100,1	101,0	101,1	100,4	100,9	100,8	100,4	100,1
	2011	100,6	100,3	101,6	100,6	100,9	100,9	100,8	101,0	100,0	100,6	100,9	100,7
	2012	100,7	100,0	100,5	99,0	99,2	99,2	100,0	99,4	100,1	101,2	100,4	100,3
	2013	100,9	99,8	99,4	99,9	100,4	100,6	100,4	100,8				
Owoce	2010	99,7	101,2	101,6	103,1	112,9	104,7	98,9	93,9	98,4	103,0	97,9	94,5
	2011	100,7	101,6	100,2	99,6	106,0	101,6	98,2	88,3	93,8	100,6	100,5	100,1
	2012	107,5	101,8	99,2	102,3	103,4	107,5	98,0	91,6	95,9	100,0	97,8	101,0
	2013	105,7	99,8	98,3	102,9	106,5	105,0	98,4	95,0				
Warzywa	2010	107,1	104,9	103,9	106,3	100,4	97,9	89,8	84,2	111,8	107,5	104,2	103,7
	2011	105,1	100,9	101,6	102,7	105,4	85,6	82,4	86,1	98,3	103,5	109,1	104,7
	2012	106,8	103,0	104,0	97,0	106,2	100,2	80,7	91,0	97,9	105,6	106,8	111,9
	2013	107,3	100,0	102,5	102,4	104,5	94,7	95,9	89,7				
Cukier i wyroby cukiernicze	2010	100,0	99,6	99,5	99,6	99,8	100,2	100,0	101,8	102,8	100,4	99,7	99,8
	2011	101,7	102,7	111,4	101,5	97,8	97,5	99,0	99,8	99,7	100,7	100,5	100,2
	2012	100,4	100,5	100,3	100,5	100,1	100,2	100,2	100,1	100,3	100,0	99,8	99,5
	2013	100,3	99,4	99,7	100,0	99,7	99,7	99,3	99,4				
Cukier	2010	98,4	98,4	97,8	97,6	99,0	99,4	99,1	106,5	110,7	101,4	98,6	100,1
	2011	104,0	109,6	139,4	104,7	92,8	92,3	95,7	98,1	98,0	100,6	101,0	100,3
	2012	99,8	100,6	100,1	100,5	99,8	100,0	100,0	99,9	100,4	99,9	99,6	99,3
	2013	99,9	98,7	99,2	99,4	99,3	98,7	96,3	97,2				
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2010	100,6	100,2	100,3	100,4	100,3	100,3	99,81	99,6	100,6	100,5	100,1	100,4
	2011	101,2	100,2	100,9	100,5	100,6	99,6	99,7	100,0	100,1	100,7	100,7	100,4
	2012	100,7	100,4	100,5	100,6	100,2	100,2	99,5	99,7	100,1	100,4	100,1	100,1
	2013	100,1	100,0	100,2	100,4	99,9	100,0	100,3	99,7				
III. Średnia płaca ^a	2010	88,5	101,8	106,2	97,3	98,5	101,7	100,9	99,2	99,9	101,1	102,5	109,1
	2011	88,1	100,9	106,2	99,0	96,8	103,3	100,3	99,4	99,7	101,0	101,8	109,0
	2012	91,3	97,3	105,7	98,7	97,3	103,8	98,5	99,6	98,8	102,1	101,7	108,8
	2013	89,5	100,8	103,3	99,9	96,6	102,9	100,6	98,2				

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2010	103,0	102,8	101,4	100,7	100,6	102,2	102,4	102,3	104,3	104,8	104,3	103,9
	2011	104,8	105,0	106,8	107,2	108,8	106,4	105,3	104,5	103,3	104,1	104,6	104,7
	2012	104,5	104,5	103,7	103,2	102,7	105,4	105,0	105,3	105,3	104,7	103,9	103,9
	2013	103,5	102,5	101,5	101,7	101,6	100,7	102,5	102,5				
Pieczywo i produkty zbożowe	2010	101,6	101,5	101,5	101,2	101,1	100,8	100,6	100,8	104,4	106,2	106,6	106,8
	2011	107,4	108,7	110,7	111,3	111,7	111,9	111,9	111,7	108,0	106,8	106,5	106,2
	2012	105,6	104,5	102,8	102,6	102,4	102,4	102,4	102,4	102,3	101,9	101,9	101,9
	2013	101,9	101,9	101,6	101,4	101,2	100,9	101,1	100,7				
Mięso	2010	103,0	102,3	99,5	97,8	97,2	97,6	96,6	97,3	97,6	97,7	98,1	98,8
	2011	100,3	101,0	103,7	104,9	106,1	103,7	104,2	104,5	105,6	108,2	109,8	111,1
	2012	110,3	111,1	109,1	108,3	107,8	109,8	109,5	108,4	108,4	107,2	106,4	105,0
	2013	104,1	102,7	102,8	102,4	101,9	100,9	101,6	101,8				
Ryby	2010	108,2	107,5	105,8	104,4	103,4	102,9	102,3	102,1	102,3	102,3	102,2	102,5
	2011	103,0	103,6	104,2	105,1	105,9	106,1	106,4	106,2	106,2	107,4	109,2	111,0
	2012	110,9	110,9	110,6	110,1	109,5	109,3	108,9	109,0	108,6	107,1	105,3	102,8
	2013	102,2	101,5	101,2	101,0	101,0	100,8	100,9	100,9				
Mleko, sery, jaja	2010	102,2	102,6	102,0	101,9	101,9	102,0	102,0	102,4	102,9	103,1	102,8	102,1
	2011	102,1	102,2	103,1	103,1	103,2	103,4	103,9	104,1	104,0	104,1	104,6	105,1
	2012	105,3	105,8	109,1	110,6	109,1	104,8	107,2	106,3	106,0	105,7	105,5	104,9
	2013	104,4	103,8	99,7	97,8	98,5	99,2	99,7	100,2				
Tłuszcze	2010	106,1	105,7	104,5	104,6	104,4	105,5	107,1	107,3	108,1	107,3	103,7	102,2
	2011	102,3	103,6	106,5	107,9	108,8	108,8	108,5	109,2	108,6	108,4	109,0	109,7
	2012	109,8	109,4	108,2	106,4	104,6	102,9	102,0	100,4	100,2	100,8	100,4	100,0
	2013	100,3	100,1	99,0	99,9	101,0	102,4	102,9	104,3				
Owoce	2010	103,4	101,1	96,4	94,4	98,6	118,1	113,4	119,0	122,7	122,8	116,7	108,8
	2011	117,8	120,1	120,7	117,8	122,2	120,4	115,2	100,2	94,2	96,4	96,9	94,9
	2012	97,2	97,3	96,6	99,4	97,3	103,4	103,4	106,3	107,8	106,7	103,8	105,0
	2013	102,7	101,8	101,0	101,4	104,5	102,1	102,3	106,5				
Warzywa	2010	102,3	104,5	105,9	107,2	107,2	112,3	125,2	117,1	128,5	127,6	122,9	119,9
	2011	113,5	108,7	105,3	104,6	112,8	97,9	87,3	84,9	81,9	82,8	84,2	82,2
	2012	83,6	85,7	88,1	83,1	84,4	99,8	97,5	103,4	102,8	104,0	101,0	107,2
	2013	107,8	104,6	103,0	108,8	106,9	101,2	120,3	118,3				
Cukier i wyroby cukiernicze	2010	102,4	101,0	96,9	95,3	94,9	95,5	95,8	98,0	101,4	102,1	102,7	103,2
	2011	104,8	107,9	120,7	123,1	120,5	117,4	116,3	114,2	110,8	111,2	112,1	112,6
	2012	110,6	108,5	98,7	97,8	99,9	102,3	103,4	103,6	104,2	103,4	102,8	102,0
	2013	101,9	100,9	100,2	99,7	99,2	98,8	97,8	97,1				
Cukier	2010	99,5	94,1	81,6	76,3	75,9	77,3	98,9	86,3	98,7	101,4	103,6	106,4
	2011	112,4	125,3	178,7	191,7	179,7	166,7	161,0	148,3	131,3	130,3	133,4	133,7
	2012	128,4	117,8	84,6	81,2	87,3	94,6	98,8	100,7	103,1	102,4	101,0	99,9
	2013	100,0	98,1	97,2	96,1	95,7	94,4	90,9	88,4				
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2010	103,5	102,9	102,6	102,4	102,2	102,3	102,0	102,0	102,5	102,8	102,7	103,1
	2011	103,8	103,6	104,3	104,5	105,0	104,2	104,1	104,3	103,9	104,3	104,8	104,6
	2012	104,1	104,3	103,9	104,0	103,6	104,3	104,0	103,8	103,8	103,4	102,8	102,4
	2013	101,7	101,3	101,0	100,8	100,5	100,2	101,1	101,1				
III. Średnia płaca ^a	2010	100,5	102,9	104,8	103,2	104,8	103,5	102,1	104,2	103,7	103,9	103,6	105,4
	2011	105,0	104,1	104,0	105,9	104,1	105,8	105,2	105,4	105,2	105,1	104,4	104,4
	2012	108,1	104,3	103,8	103,4	103,8	104,3	102,4	102,7	101,6	102,8	102,7	102,4
	2013	100,4	104,0	101,6	103,0	102,3	101,4	103,5	102,0				

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

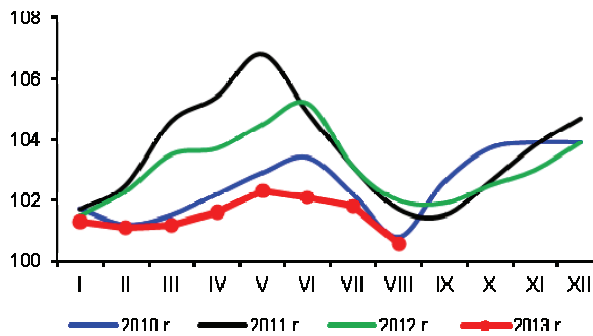
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

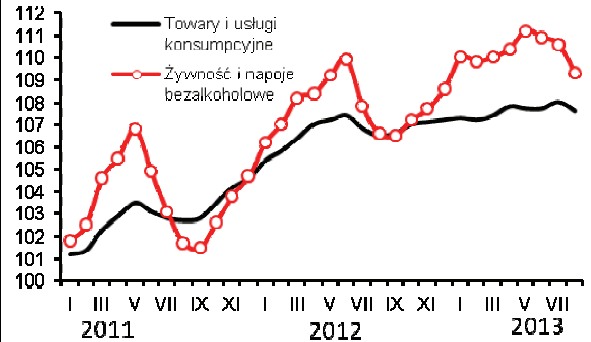
Wyszczególnienie a – 2012 r. b – 2013 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	4,19	4,26	4,31	4,30	4,29	4,35	4,32	4,27	4,22	4,23	4,23	4,24
	b	4,27	4,27	4,25	4,25	4,19	4,16	4,12	4,08				
Chleb mieszaný – 0,5 kg	a	2,25	2,25	2,25	2,26	2,26	2,26	2,26	2,26	2,25	2,25	2,25	2,25
	b	2,26	2,26	2,25	2,25	2,25	2,24	2,24	2,23				
Makaron – 250 g	a	2,24	2,26	2,26	2,26	2,27	2,28	2,28	2,28	2,27	2,27	2,29	2,28
	b	2,28	2,28	2,28	2,27	2,26	2,26	2,27	2,28				
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,32	2,35	2,35	2,34	2,36	2,37	2,38	2,39	2,39	2,37	2,41	2,38
	b	2,42	2,45	2,47	2,47	2,50	2,50	2,54	2,52				
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	24,24	24,75	25,09	25,38	25,47	25,48	25,49	25,52	25,81	25,96	26,03	26,18
	b	26,30	26,24	26,19	26,14	26,30	26,17	26,27	26,29				
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	32,21	32,57	32,65	32,73	32,99	32,90	33,08	33,06	33,46	33,71	33,82	33,82
	b	33,97	33,78	33,56	33,60	33,49	33,44	33,29	33,09				
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	15,51	15,35	15,20	15,27	15,21	15,61	15,60	15,60	16,02	16,09	16,03	15,96
	b	15,84	15,27	15,16	15,21	15,13	15,16	15,47	15,62				
Kurczę patroszone – 1 kg	a	7,08	7,42	7,49	7,52	7,60	8,01	7,89	7,85	7,81	7,60	7,41	7,18
	b	7,33	7,29	7,67	7,66	7,64	7,85	8,08	7,96				
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	22,94	23,01	23,13	23,15	23,35	23,43	23,55	23,41	23,67	23,73	23,92	23,88
	b	23,92	23,78	23,77	23,78	23,80	23,80	24,09	24,18				
Kielbasa „Toruńska” – 1kg	a	15,35	15,42	15,42	15,33	15,38	15,44	15,67	15,67	15,72	15,95	16,09	16,10
	b	16,07	16,04	16,11	15,99	15,87	16,11	15,85	15,93				
Filety mrożone z morszczuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	20,87	21,20	21,38	21,41	21,54	21,49	21,49	21,49	21,51	21,56	21,53	21,55
	b	21,60	21,63	21,77	21,82	21,73	21,81	21,82	21,91				
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane (UHT), w kartonie – 1 l	a	2,80	2,79	2,80	2,79	2,80	2,79	2,77	2,76	2,75	2,76	2,75	2,73
	b	2,72	2,76	2,75	2,76	2,76	2,76	2,79	2,79				
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,02	1,02	1,02	1,02	1,01	1,00	1,00	1,00	1,00	1,22	1,22	1,01
	b	1,01	1,01	1,01	1,01	1,00	1,00	1,00	1,00				
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	12,74	12,73	12,70	12,72	12,78	12,77	12,78	12,80	12,83	12,76	12,80	12,76
	b	12,85	12,84	12,85	12,91	12,92	12,91	12,92	12,94				
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	19,59	19,71	19,90	19,70	19,62	19,39	19,25	19,10	19,13	19,42	19,50	19,87
	b	20,03	20,05	20,01	20,06	20,25	20,35	20,71	21,02				
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	5,56	5,59	5,65	5,66	5,69	5,69	5,66	5,69	5,64	5,68	5,69	5,70
	b	5,77	5,76	5,71	5,77	5,76	5,77	5,83	5,85				
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,49	0,50	0,64	0,71	0,66	0,63	0,61	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60
	b	0,60	0,60	0,59	0,58	0,57	0,55	0,55	0,54				
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	4,64	4,64	4,54	4,44	4,31	4,18	4,15	4,07	4,08	4,21	4,21	4,29
	b	4,36	4,35	4,31	4,31	4,34	4,41	4,45	4,54				
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	4,00	3,96	3,99	3,95	3,95	3,92	3,95	3,96	3,93	3,96	3,95	3,94
	b	3,96	4,00	4,02	4,08	4,08	4,06	4,08	4,07				
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	6,89	6,87	6,92	6,92	6,94	7,01	7,04	7,04	7,04	7,05	7,01	6,98
	b	7,01	6,95	6,90	6,90	6,90	6,86	6,92	6,91				
Śłonina – 1 kg	a	6,60	6,71	6,72	6,74	6,73	6,83	6,88	6,91	7,08	7,21	7,27	7,23
	b	7,19	7,17	7,14	7,03	6,87	6,85	6,83	6,89				
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,96	1,98	1,99	1,98	1,98	1,98	1,97	1,98	1,99	2,02	2,03	2,04
	b	2,03	1,99	1,99	1,98	1,96	1,96	1,95	1,95				
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	3,95	3,96	3,96	3,98	3,97	3,97	3,97	3,96	3,98	3,97	3,96	3,93
	b	3,92	3,86	3,83	3,81	3,78	3,72	3,57	3,46				
Jabłka – 1 kg	a	2,55	2,69	2,90	3,00	3,12	3,72	4,23	3,48	2,68	2,40	2,34	2,38
	b	2,38	2,40	2,42	2,51	3,02	3,62	3,93	3,91				

Źródło: Dane GUS

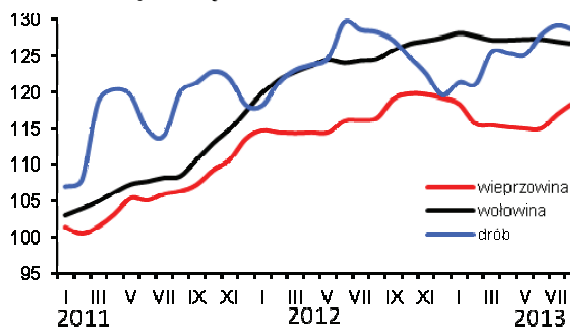
Rys. 1. Wskaźniki cen detalicznych żywności i napojów (XII roku poprzedniego = 100) (w %)

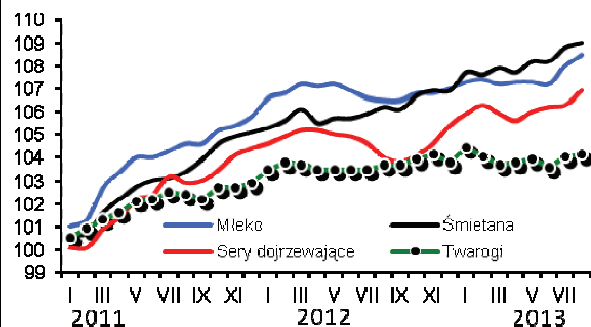
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2010 = 100) (w %)

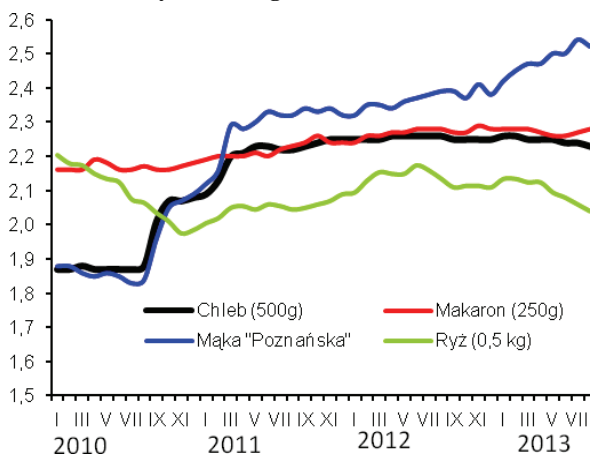
Rys. 3. Dynamika cen detalicznych wybranych rodzajów mięsa (XII 2010 = 100) (w %)

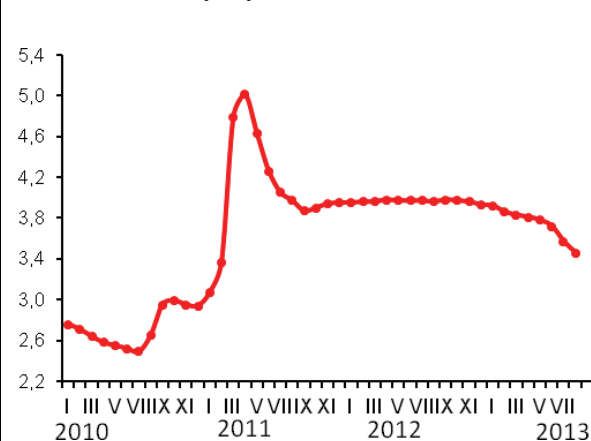
Rys. 4. Dynamika cen detalicznych nabiału (XII 2010 = 100) (w %)

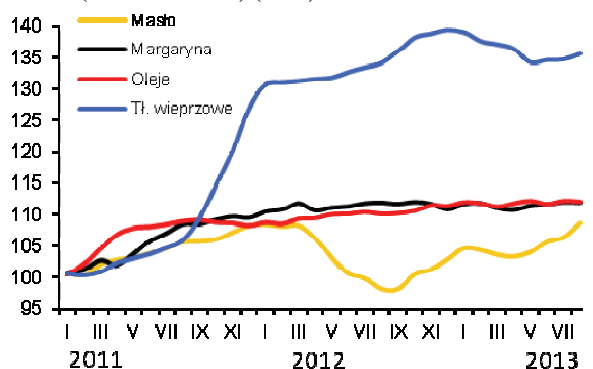
Rys. 5. Ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (w zł/kg)

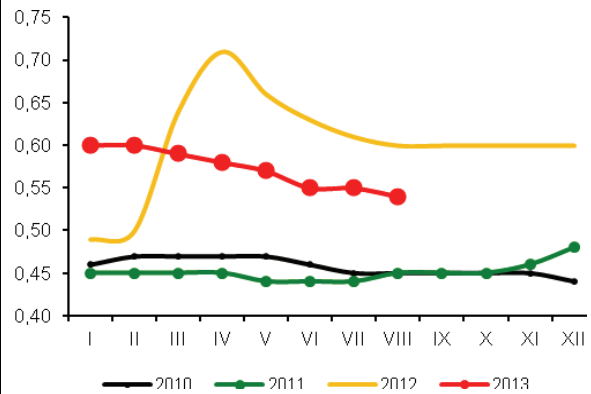
Rys. 6. Ceny detaliczne cukru w zł/kg (cukier biały kryształ)

Rys. 7. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2010 = 100) (w %)

Rys. 8. Ceny detaliczne jaj (w zł za 1 szt.)

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W sierpniu 2013 r. nastąpił sezonowy spadek popytu na podstawowe środki produkcji dla rolnictwa. Potaniały przede wszystkim nawozy mineralne oraz – w mniejszym stopniu – bezpośrednio nośniki energii. Nieznacznie wzrosły ceny maszyn rolniczych. Wysoki spadek cen zbóż spowodował wyraźne pogorszenie ich relacji w stosunku do cen podstawowych środków produkcji dla rolnictwa.

W sierpniu 2013 r. popyt na nawozy mineralne zmniejszył się, co skutkowało dalszym spadkiem ich cen (średnio o 1,0%). Najbardziej potaniały nawozy azotowe: saletra amonowa (o 2,1%), mocznik (o 2,0%) i saletrzak (o 1,8%). Ceny nawozów mineralnych w sierpniu 2013 r. były średnio o 1,1% niższe niż przed rokiem, przy czym superfosfat prosty podrożał o 2,7%, a sól potasowa potaniała o 4,6%. W najbliższych miesiącach przypuszczalnie utrzymają się słabe tendencje spadkowe. Podwyżek cen nawozów mineralnych, podobnie jak w latach poprzednich, można oczekiwać dopiero pod koniec roku. Podwyżki będą tym głębsze, im bardziej skumulują się zakupy nawozów po otrzymaniu pieniędzy z dopłat bezpośrednich.

Malejące ceny nawozów mineralnych w sierpniu 2013 r., przy dużo głębszym spadku cen pszenicy (o blisko 20%) spowodowały, że ich wzajemne relacje wyraźnie się pogorszyły. Na zakup 1 kg NPK należało przeznaczyć 6,5 kg pszenicy, tj. o 1,2 kg więcej niż w miesiącu poprzednim oraz o 1,7 kg więcej niż rok wcześniej. Relatywnie najtańszym nawozem mineralnym pozostała sól potasowa (równoważność 5,0 kg pszenicy), a najdroższym superfosfat prosty (8,2 kg pszenicy). Przeciwnie zmieniły się relacje cen nawozów do cen skupu trzody chlewnej. Nastąpiła ich wyraźna poprawa, a na zakup 1 dt NPK w sierpniu 2013 r. należało przeznaczyć 71 kg żywca wieprzowego, o 3 kg mniej niż w miesiącu poprzednim oraz 4 kg mniej niż przed rokiem.

Nieznacznie wzrosły ceny nawozów wapniowych (o 0,8%) i obecnie są o 14,3% wyższe niż przed rokiem o tej porze.

Na światowych rynkach ceny nawozów mineralnych¹ po raz kolejny zwały głównie z powodu malejących cen zbóż. Indeks światowych cen zbóż obliczany przez FAO we wrześniu spadł o 17,6 pkt. proc. do 210,6 punktów i był o 19% niższy niż przed rokiem. Średnie obniżki cen nawozów wyniosły w sierpniu 2013 r. 6,3%, w tym superfosfat potrójny² potaniał o 12,4%, mocznik³ o 5,7%, a fosforan amonu⁴ o 4,8%, natomiast cena soli potasowej⁵ symbolicznie wzrosła. W ciągu 12 miesięcy ceny nawozów mineralnych w handlu światowym spadły o ponad 20%. Superfosfat potaniał w tym czasie o 26%, fosforan amonu o 22%, mocznik o 19%, a sól potasowa o 16%.

W sierpniu 2013 r. popyt na środki ochrony roślin nieznacznie zmalał, a średnie ceny pozostały prawie bez zmian. Pestycydy są obecnie o 2,9% droższe niż przed rokiem, przy czym zaprawy nasienne podrożały o 13,0%, a Decis o 6,0%, podczas gdy Gwarant potaniał w tym czasie o 2,3%.

Bezpośrednie nośniki energii potaniały (średnio o 0,4%), głównie z powodu obniżek cen paliw grzewczych przed zbliżającym się sezonem, w tym koksu o 1,7%, a oleju opałowego o 1,3%. Celem obniżek jest stymulowanie popytu na paliwa grzewcze, na które zapotrzebowanie z roku na rok maleje, głównie pod wpływem masowej termomodernizacji budynków. Ponadto stan zapasów magazynowych jest dużo wyższy niż rok temu. Poza paliwami grzewczymi wyraźnie, bo o 2,2% potaniała również energia elektryczna. Było to spowodowane

Aldon Zalewski

Arkadiusz Zalewski

obniżeniem cen energii elektrycznej na rynku hurtowym oraz niższymi cenami zakupu tzw. zielonych certyfikatów. W ciągu 12 miesięcy ceny bezpośrednich nośników energii zwały średnio o 2,6%. W tym czasie podrożały m.in. oleje silnikowe (o 3,0%), obniżono natomiast ceny gazu propan-butan (o 15,4%) oraz koksu (o 8,7%).

Na światowych rynkach¹ ceny ropy Brent wzrosły w sierpniu 2013 r. o 2,8%, a węgla kamiennego⁶ o 0,4%. Podwyżki cen ropy naftowej były spowodowane niestabilną sytuacją polityczną na Bliskim Wschodzie (groźby ewentualnego ataku militarnego na Syrię). Potaniał natomiast gaz ziemny dla odbiorców europejskich (o 4,1%). W ciągu 12 miesięcy ropa Brent podrożała o 2,7%. Potaniał natomiast węgiel (o 18,2%) oraz gaz ziemny (o 0,5%).

Ogólny klimat koniunktury w budownictwie oceniany był w sierpniu 2013 r. nieco mniej pesymistycznie niż w lipcu i w analogicznym miesiącu ubiegłego roku. Ceny materiałów budowlanych pozostały na poziomie poprzedniego miesiąca. W ciągu 12 miesięcy średnie ceny zwały o 0,9%, przy czym drzwi płytowe podrożały o 3,3%, a wapno budowlane o 2,2%. Potaniały natomiast płaskowniki stalowe (o 4,8%) oraz dwuteowniki (o 4,3%).

Średnie ceny maszyn rolniczych w sierpniu 2013 r. umiarkowanie wzrosły, w tym opryskiwacze polowe zdrożały o 2,9%. W ciągu 12 miesięcy maszyny rolnicze podrożały średnio o 3,6%, w tym opryskiwacze polowe o 15,5%, a kultywatory o 10,3%. Potaniały natomiast dojarki koniowe (o 5,4%).

1 Na podstawie danych Banku Światowego

2 Notowania fob Tunis

3 Notowania fob Yuzhnyy

4 Notowania fob US Gulf

5 Notowania fob Vancouver

6 Notowania fob Richards Bay

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do:	
		VIII 2012	XII 2012	VIII 2013	VIII 2013 VII 2013	VIII 2013 XII 2012	VIII 2013 VIII 2012	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	134,32	132,28	130,00	98,2	98,3	96,8	7,16	0,78
Saletra amonowa 34%N	„	146,60	147,00	146,92	97,9	99,9	100,2	6,66	0,72
Mocznik 46%N	„	175,64	176,88	178,32	98,0	100,8	101,5	5,98	0,65
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	103,76	104,96	106,60	100,1	101,6	102,7	8,22	0,89
Superfosfat potrójny 40% P ₂ O ₅	„	191,16	189,52	186,48	98,9	98,4	97,6	7,19	0,78
Fosforan amonu 18%N, 46% P ₂ O ₅	„	244,12	243,76	238,56	99,6	97,9	97,7	5,75	0,62
Sól potasowa 60% K ₂ O	„	203,04	199,96	193,80	99,6	96,9	95,4	4,98	0,54
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	224,84	224,16	223,76	99,8	99,8	99,5	6,16	0,67
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	76,74	76,63	87,70	100,8	114,4	114,3	2,25	0,24

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		VIII 2012	XII 2012	VIII 2013	VIII 2013 VII 2013	VIII 2013 XII 2012	VIII 2013 VIII 2012	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	80 g	41,76	42,20	43,56	100,2	103,2	104,3	67,16	7,30
Dursban 480 EC	1 l	51,73	51,66	52,35	100,2	101,3	101,2	80,71	8,77
Decis Mega 50 EW	250 ml	31,91	32,50	33,81	99,9	104,0	106,0	52,13	5,66
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	31,88	31,96	36,02	99,2	112,7	113,0	55,53	6,03
Gwarant 500 SC	1 l	59,07	58,83	57,11	99,7	97,1	96,7	88,05	9,57
Miedzian 50 WP	1,5 kg	61,55	62,12	63,32	100,3	101,9	102,9	97,63	10,61
Roundup	1 l	34,12	33,70	34,04	100,1	101,0	99,8	52,48	5,70
Granstar Ultra SX 50 SG	40 g	41,57	41,62	42,18	100,2	101,3	101,5	65,03	7,07
Fusilade Forte	1 l	124,32	124,35	126,11	100,3	101,4	101,4	194,43	21,12
Chwastox Extra 300 SL	1 l	17,79	17,66	17,87	100,2	101,2	100,4	27,55	2,99
Środek gryzoniołobójczy	1 kg	31,44	31,62	32,89	100,4	104,0	104,6	50,71	5,51

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		VIII 2012	XII 2012	VIII 2013	VIII 2013 VII 2013	VIII 2013 XII 2012	VIII 2013 VIII 2012	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	792,47	802,08	779,43	100,3	97,2	98,4	1201,71	130,56
Koks opałowy	t	1306,47	1276,52	1193,16	98,3	93,5	91,3	1839,59	199,86
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	5,72	5,53	5,6	100,5	101,3	97,9	8,63	0,94
Olej napędowy	1 l	5,68	5,64	5,58	100,4	98,9	98,2	8,60	0,93
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	4,11	3,98	3,88	98,7	97,5	94,4	5,98	0,65
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,73	2,74	2,31	99,6	84,3	84,6	3,56	0,39
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	34,74	34,70	34,63	100,0	99,8	99,7	53,39	5,80
Olej silnikowy „Lotos Mineral Control 15W/40”	1 l	16,71	16,92	17,21	100,3	101,7	103,0	26,53	2,88
Smar stały wielofunkcyjny	0,9 kg	14,46	14,69	14,92	99,9	101,6	103,2	23,00	2,50
Płyn do chłodziw „Pettygo”	1 l	12,06	12,23	12,28	99,8	100,4	101,8	18,93	2,06
Energia elektryczna	10 kWh	6,71	6,71	6,64	97,8	99,0	99,0	10,24	1,11

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		VIII 2012	XII 2012	VIII 2013	VIII 2013 VII 2013	VIII 2013 XII 2012	VIII 2013 VIII 2012	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Cement	50 kg	22,94	22,84	22,66	100,3	99,2	98,8	34,94	3,80
Wapno	1 t	544,08	546,61	555,98	99,8	101,7	102,2	857,20	93,13
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	151,88	153,99	154,92	100,2	100,6	102,0	238,85	25,95
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3700,16	3665,56	3521,95	99,4	96,1	95,2	5430,08	589,94
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	13,59	13,74	13,63	99,6	99,2	100,3	21,01	2,28
Dwuteownik gruby	1 t	3820,40	3792,63	3657,14	100,0	96,4	95,7	5638,51	612,59
Blacha dachowa	1 m ²	31,15	30,75	30,24	99,6	98,3	97,1	46,62	5,07
Tynk „Atlas”	25 kg	52,26	51,72	51,87	99,8	100,3	99,3	79,97	8,69
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,20	1,19	1,17	100,0	98,3	97,5	1,80	0,20
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklone	1 szt.	705,99	701,53	696,09	99,8	99,2	98,6	1073,22	116,60
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	730,08	728,32	717,05	99,1	98,5	98,2	1105,53	120,11
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	86,23	84,68	83,93	100,5	99,1	97,3	129,40	14,06
Okno drewniane szklone	1 szt.	1693,62	1707,74	1727,53	100,5	101,2	102,0	2663,48	289,37
Drzwi płytowe 2000x800 mm zew.	1 szt.	1550,29	1557,80	1601,72	100,2	102,8	103,3	2469,50	268,29

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

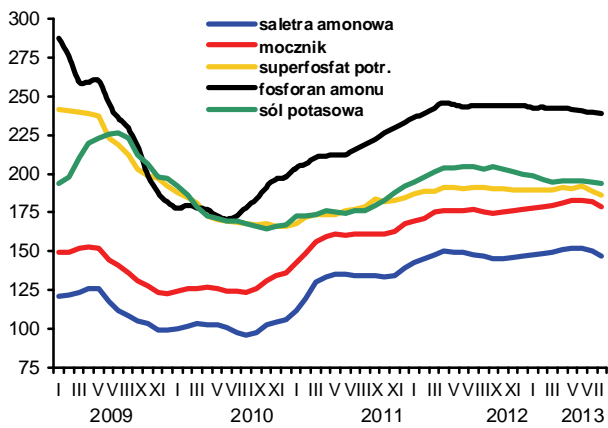
Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	VIII 2012	XII 2012	VIII 2013	VIII 2013 VII 2013	VIII 2013 XII 2012	VIII 2013 VIII 2012	pszenicy dt	żyw. wiep. dt
Kombajn zbożowy TC 5050	371875,4	373320,8	387588,2	100,1	103,8	104,2	5975,77	649,23
Kombajn do ziemniaków	75863,6	76058,6	77789,51	100,0	102,3	102,5	1199,34	130,30
Samochód dostawczy „Iveco”	118430,5	100008,3	100735,8	99,7	100,7	85,1	1553,13	168,74
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	44418,2	43876,2	46274,58	100,2	105,5	104,2	713,45	77,51
Siewnik zbożowy 27 redlic	20684,3	20962,2	21716,54	100,0	103,6	105,0	334,82	36,38
Ciągnik „Ursus” POL-MOT 11024	149169,0	151214,3	152191,3	99,5	100,6	102,0	2346,46	254,93
Ciągnik 90 kW	185360,1	182918,5	189749,7	100,3	103,7	102,4	2925,53	317,84
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	36349,3	36586,7	37290,47	100,0	101,9	102,6	574,94	62,46
Kopaczka elewatorowa	14550,8	14597,2	14734,81	100,1	100,9	101,3	227,18	24,68
Agregat uprawowy do siewnika	16600,0	16418,6	16569,14	100,7	100,9	99,8	255,46	27,75
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	6899,3	6842,8	6958,53	100,0	101,7	100,9	107,29	11,66
Gleboğrafarka „Freza 1,6”	5858,3	5960,6	6052,22	99,8	101,5	103,3	93,31	10,14
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	44516,2	46031,4	47764,91	99,9	103,8	107,3	736,43	80,01
Opryskiwacz 400 l	3822,3	3807,3	4534,88	102,9	119,1	118,6	69,92	7,60
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	6010,9	7555,2	7885,95	100,5	104,4	131,2	121,58	13,21
Rozsiewacz nawozów	1893,8	1901,5	1876,75	100,0	98,7	99,1	28,94	3,14
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	12650,8	13696,3	13860,59	100,1	101,2	109,6	213,70	23,22
Plug 4 skibowy	11531,6	11308,0	11604,43	99,6	102,6	100,6	178,92	19,44
Kultywator 2,1-2,8 m	3333,5	3359,7	3684,46	100,0	109,7	110,5	56,81	6,17
Dojarka 2 konwie ^a	8465,4	8392,9	8012,5	100,4	95,5	94,6	123,54	60,26
Dojarka z rurociągiem ^a	39904,1	39925,8	42353,66	100,1	106,1	106,1	653,00	318,52
Schładzarka do mleka 500 l ^a	16757,3	16863,0	17348,5	101,0	102,9	103,5	267,48	130,47

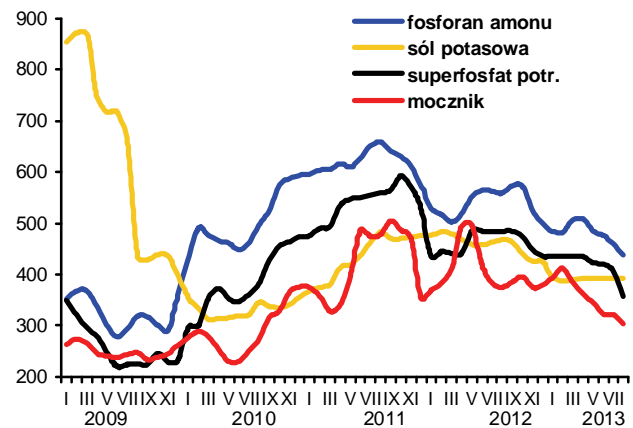
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

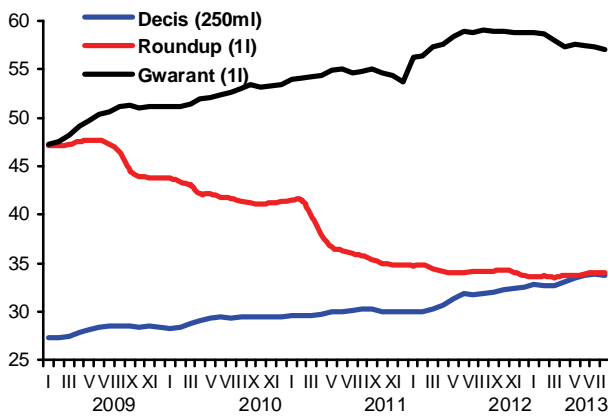
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

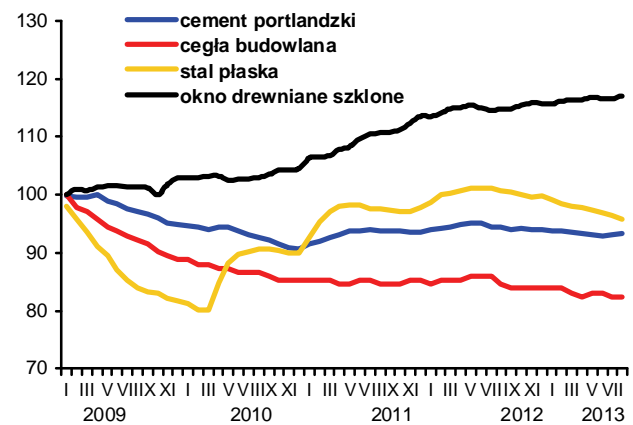
Rys. 2. Ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach (USD/t) według danych Banku Światowego

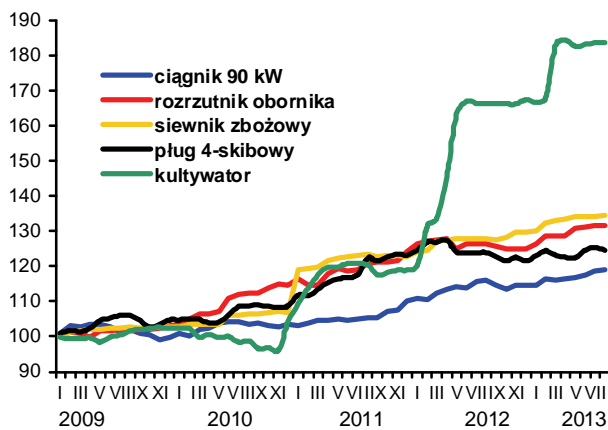
Rys. 3. Ceny wybranych środków ochrony roślin (zł)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2008=100)

Rys. 5. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2008=100)

Rys. 6. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

